

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

SEYYÎD HASAN, SOHBETNÂME, I. CİLT, (1071-1072/1660-1661),
(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYKUT CAN

İSTANBUL 2015

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

**SEYYÎD HASAN, SOHBETNÂME, I. CİLT, (1071-1072/1660-1661),
(İNCELEME-METİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AYKUT CAN

TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. ERHAN AFYONCU

İSTANBUL 2015

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

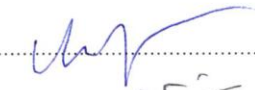
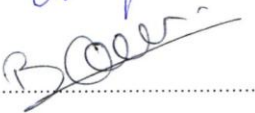
Yüksek lisans öğrencisi Aykut CAN'ın "Seyyid Hasan, Sohbetnâme, I.Cilt (1071-1072/1660-1661) (İnceleme - Metin)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tarihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Erhan AFYONCU
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Bilgin AYDIN
Üniversitesi Medeniyet Üniversitesi

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 13/02/2015 tarih ve 245/12-5 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Gülşen SEYHAN ALIŞIK
Müdür

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	II
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
KISALTMALAR	VI
İNCELEME.....	1
1. Hayatı	1
2. Eserin Adı	5
3. Telif Tarihi	5
4. Eserin Fiziki Özellikleri ve Muhtevası	6
5. Transkripsiyonda İzlenen Usul	11
SOHBETNÂME, I (METİN).....	12
BİBLİYOGRAFYA	110

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasına esas teşkil eden Seyyîd Hasan'ın *Sohbetnâme* adlı eseri, Osmanlı tarihinde şu ana kadar bilinen en eski gündüktür. Müellifi hakkında eserde biyografik bir bilgi bulunmayıp, hakkındaki malumatımız Şeyhî Mehmed Efendi'nin *Vakâyiü'l-Fudalâ* adlı eserinde yer alan özet mahiyetindeki bilgilerden ve müellifin eserinde tespit edilebilen belli başlı ipuçlarından ibarettir.

17. yüzyıl, Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasi ve askeri açıdan en buhranlı dönemidir ve bu konularla alakalı arşiv kayıtları ve çağdaş kaynaklara dayalı, yeterli olmamakla birlikte, birçok çalışma yapılmıştır. Buna mukabil mezkûr dönemin sosyal yapısı ve bu yapıdaki değişim daha az tetkik edilmiştir. Bunda sosyal tarihi aydınlatacak kaynakların mahdud olması önemli bir amildir. Bu az sayıdaki kaynaklardan biri de Seyyîd Hasan'ın *Sohbetnâme* adlı günlüğüdür. Biz, tez çalışmamızda *Sohbetnâme*'nin birinci cildini ele aldık. Bu cilt, müellifin günlük hayatını ihtiva eder. Bu sebeple eserde İstanbul'un günlük hayatına ışık tutar. Buna karşılık eserde devrin siyasi gelişmelerine dair çok az bilgi verilir.

Tezimiz, “İnceleme” ve “Metin” olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde müellifin hayatı, eserin ismi ve tarihlendirilmesi meselesi ve eserin muhtevası ele alınmıştır. İkinci bölümde ise günlük transkripte edilmiştir.

Seyyîd Hasan'ın *Sohbetnâme*'sini yüksek lisans tezi olarak belirleyen, eserin dijital bir kopyasının teminini sağlayan, eğitim hayatım boyunca destek ve himâyesini üzerimden eksik etmeyen ve çalışabilme azmimin menşei saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Erhan AFYONCU'ya burada teşekkür etmek, hayatta ifa ettiğim en güzel vazifedir. Tez çalışmam sırasında metnin okunması ve düzeltilmesinde yardımlarını esirgemeyen hocalarım Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN, Yrd. Doç. Dr. Recep AHISHALI ve Dr. Uğur DEMİR'e de teşekkür ederim.

Bu çalışmanın en başından, sonuna kadar benimle birlikte metnin transkripsiyonu, kontrolü, bibliyografik çalışmalar gibi meşakkatli safhalarda mesai harcayan ve icab ettiğinde kendi çalışmalarını dahi ihmal etmekten çekinmeyen Ebubekir AL'a teşekkür ederim. Onun yardımları olmasaydı böyle bir çalışma ortaya çıkamazdı. Yine bu çalışmada emeklerini esirgemeyen Sahure ERGÜZEL'e ve Ahmet

UĞUR'a da teşekkür ederim. Lisansüstü eğitimim ve tez çalışmam boyunca beni maddi açıdan destekleyen Türk Tarih Kurumu'na ve yardımları için Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü personeline müteşekkirim.

Aykut CAN

2015

ÖZET

Bu çalışmaya esas teşkil eden Seyyîd Hasan'ın *Sohbetnâme* adlı eserinin birinci cildi hicrî 1071 (1660) tarihinden başlamaktadır. Günlük türünde kaleme alınmış bir yazmadır. Osmanlı tarihindeki şu ana kadar tespit edilen en eski günlüktür.

Bir Sünbülî şeyhinin kaleminden çıkan bu eserde tarikat çevrelerinin günlük hayatı, tarikat içerisindeki uygulamaları, toplantıları ve bu toplantılarda yiyip içtikleri; İstanbul'un bazı semt, sokak, cami, mescid, çeşme, önemli bağ, bahçe, bostan isimleri; İstanbul'da meydana gelen kar, yağmur, fırtına, yangın, salgın vb. felaketleri, ay tutulması gibi doğa olaylarını; icra edilegelen bazı meslekleri ve 17. yüzyıl Osmanlı mutfağına ait bazı yemeklerin isimlerini ve yeme içme kültürünü görebilmemiz sebebiyle bizi birden fazla alanda malûmât sahibi yapmaktadır.

Eserde siyasi olaylara olabildiğince az yer verilmiştir. Bunlardan en önemlileri ise Sadrazam Köprülü Mehmed Paşa'nın vefâtı ve cenâzesinin Edirne'den İstanbul'a getirilmesi ile birtakım bürokratik atamalardır. Önemli siyasi meselelere birinci ciltten ziyade, ikinci ciltte daha çok yer verilmiştir.

Sohbetnâme, gerek edebî türü ve gerek sosyal tarihimize dair ihtiva ettiği bilgiler sebebiyle 17. yüzyıl için ihmal edilmemesi gereken bir kaynaktır.

ABSTRACT

Most of this work is created by the first volume of Seyyîd Hasan's *Sohbetname* which starts in 1660 (AH 1071). The genre of this handwriting is journal and it's the oldest one in Ottoman's history.

This book, which is written by a Sunbuli sheik, talks about the daily life of sects, their orders, food, some streets, mosques, fountains and parks of Istanbul, disasters happened in Istanbul such as heavy winter, rain, storm, fire and epidemics also natural events such as obscuration, some professions and 17th century Ottoman cuisine informs us in many ways.

Political events are neglected while the Grand Vizier Mehmet Pasha's death and transportation of his funeral from Edirne to Istanbul and some bureaucratic assignments are remarked in this piece.

Political events are mostly written in the second volume of this piece.

Sohbetname is one of the most essential sources for the 17th century because of its rich information about our social history and it's literary genre.

KISALTMALAR

a.g.e	adı geen eser
a.g.m	adı geen makale
bk.	bakınız
ev.	eviren
TDVİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
haz.	hazırlayan
nr.	numara
TSMK	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi
vb.	ve benzeri
vs.	ve saire

İNCELEME

1. HAYATI

Sohbetnâme'nin müellifi Seyyîd Hasan'ın hayatı hakkında, kendi eserinde teferruatlı bilgi bulunmamaktadır. Müellif, günlükte daha çok kendisinden “fakir” diye bahseder.

Müellifimizin hayatı hakkında malûmât Şeyhî'nin *Vakâyiü'l-Fudalâ*¹ adlı eserinde vardır. Adı, burada es-Seyyîd Hasan ibn eş-Şeyh es-Seyyîd Muhammed Emîn ibn es-Seyyîd Abdül'l-Hâlık olarak geçmektedir². Baba tarafından ailesi hakkında malûmât varken, anne tarafından ailesi hakkında tesbit edilebilen bir bilgi yoktur.

Orhan Şaik Gökyay'ın, Seyyîd Hasan'ın hayatı ve ailesi hakkında Şeyhî'nin eserinden tesbit ettiği ve bizim de mevzubahis eseri incelediğimizde ulaştığımız bilgilere göre dedesi Seyyîd Abdül'l-Hâlık Efendi, Eyüp Sultan Hazretleri'nin türbedarıdır. Babası Seyyîd Muhammed Efendi'dir. Eyüp semti civarında doğan Seyyîd Muhammed Efendi, ilim yolunda ilerlemiş, Molla Ahmed Ensârî'den ders almış ve bazı medreselerde görev aldıktan sonra kırk akçe ile müderrislikten ayrılmıştır. Daha sonra kızkardeşi, Kocamustafapaşa Dergâhı'nın şeyhi Necmüddin Hasan Efendi ile evlenmiştir. Seyyîd Muhammed Efendi bunun akabinde Kocamustafapaşa Zaviyesi'nde günlerini geçirmiştir.³ Kocamustafapaşa Dergâhı'nın şeyhinin kayınbiraderi olan Seyyîd Muhammed Efendi, ilim yolunda günlerini geçirirken, damadının ölüm haberini almış ve onun yerine, yine kendisinin hocası olan Adlî Efendi şeyh olmuştur. Bu sayede Seyyîd Muhammed Efendi de başka bir dergâhın şeyhi olmuştur. Birkaç yıl sonra Adlî Efendi de vefât edince, Muhammed Efendi, Kocamustafapaşa Dergâhı'nın şeyhi olmuştur. Böylece *Sohbetnâme*'nin müellifi Seyyîd Hasan Efendi, Kocamustafapaşa Dergâhı'nın şeyhinin oğlu olarak doğacaktır.⁴

Seyyîd Hasan Efendi, 1029 Safer'inde (Ocak 1620) doğdu. İlim yolunda ilk adım olarak padişah imamı olan Evliya Muhammed Efendi'den *Kur'an* dersleri aldı. Daha sonra Sinoplu Halil Efendi ve Dersîâm Salih Efendi'den dersler aldı. Halasının oğlu

¹ Şeyhî Mehmed Efendi, *eş-Şekaiku'n-nu'maniyye ve zeyilleri : Vekayîü'l-fudala*, II-III, haz. Abdülkadir Özcan, Çağrı Yay., İstanbul 1989.

² Şeyhî Mehmed Efendi, *a.g.e.*, s. 36; Orhan Şaik Gökyay, “Sohbetnâme”, *Tarih ve Toplum*, III/2 (1985), s. 57.

³ Şeyhî, Mehmed Efendi, *a.g.e.*, s. 36; Gökyay, *a.g.m.*, s. 57.

⁴ Cemal Kafadar, *Kim Var İmiş Biz Burada Yoğ İken?*, Metis Yayınları, İstanbul 2014, s. 59.

Şeyh Seyyîd Kirâmeddin Efendi vesilesiyle tarikata intisâb etti. Nihayetinde 1074 Şevvâl’inde (Nisan 1664) Balat’taki Ferrûh Kethüda Zaviyesi’ne tayin edildi ve hemen buradaki camide vaazlar verip, dersler okuttu.

Hafız Hüseyin Ayvansarayî, *Mecmuâ-i Tevârih*’te Balat’taki bu tekkenin silsilesini vermiştir. Silsileye göz attığımızda müellifimiz Seyyîd Hasan’ın babası, kendisi, oğlu ve torunlarının isimlerine rastlıyoruz:

“Ey olan dil-beste-i ezkâr-ı erbâb-ı safâ

Zikr-i ehlülâh ile mir’ât-ı kalbe ver cilâ

Bûy-ı sünbül bağ-ı ihlâs ede ta’tîr-i meşâm

Sâlihîn zikriyle istinzâl-i rahmet kıl dilâ

Câmi-i pâk-i Balat’ın hânkahı şeyhlerin

Eylesin tertîb u nazm ile kalem imlâ sana

Hayr-ı Ferrûh kethüdâ-yı sadr-ı â’zamdır o kim

Hayru’l-islâm ile zabt olundu târih-i binâ

Oldu seccâde nişîn-i tekye evvel Şeyh Sinân

Şeyh Yâ’kub-zâde hem şeyhü’l-haram derler ana

Vâlidî fevtinde oldu Mustafa Paşa’da Şeyh

Geldi Adlî Şeyh Hasan bu posta olup reh-nümâ

Ol dahî mesned edince hânkah-ı pirînî

Şeyh es-Seyyîd Mehmed bu makamı kıldı câ

Hânkah-ı Mustafa Paşa’ya nakl edip o da

Oldu bir seccadeye nâil Deve-zâde şehâ

Oldu binden sonra yetmiş dörtte ukbâya revân

Geldi es-Seyyîd Hasan Nûrî o pîr-i bî-riyâ

Şöhreti oldu Balat Şeyhi deyü âfâkda

Serv-i ser sebz-i kerâmet mürşîd-i ehl-i vefâ

Rihlet-i târîhi mâ'ni der anın da postuna

(1100=1689)

Oğlu es-Seyyîd Mehmed Vehbî geldi sâlîka

Cây-gâhı oldu o tezyîl çün etti azm-i Hakk

Oğlunu seccadeye kıldı hâlef feyz entümâ

Yâ'ni Feyzullâh-ı dâna dil-güzîn-i şâ'irân

Hem hafîd-i Şeyh Nazmî ol hasîb-i pâk-edâ

Erdivasl-ı Hakk'a çün yüz kırk ikide ol dahî

(1142=1729/1730)

Kaldı postunda anın oğlu Mehmed Hâşimâ

...⁵

71 yaşındayken, 21 Muharrem 1100 gecesi (14 Kasım 1688) vebâdan hayatını kaybetti ve cenâze namazı Fatih Camii'nde kılındıktan sonra cenâzesi Eyüp'e defnedildi.⁶

Şeyhî'ye göre Seyyîd Hasan Efendi, “içi dışı yücelikle bezenmiş, Hz. Muhammed (SAV) ahlakı ile bezenmiş, salâh ve takvaya düşkün, ehl-i hâl olduğu sözlerinden belli; söyledikleri ateşli, nefesi tesirli, Allah yolunda dünyadan geçmiş ve Allah'ta ölmezliğe erişmiş bir kâmil şeyh, olmuştan ve olacaktan haberdar” biriydi.⁷

Seyyîd Hasan, Sünbülüyye tarikatına mensuptu. Babası ve onu tarikata intisab ettiren hala-zâdesi de Kocamustafapaşa Dergâhı'nın, yani Sünbülüyye tarikatının

⁵ Hâfız Hüseyin Ayvansarayî, *Mecmuâ-i Tevârih*, haz. Fahri Ç. Derin, Vâhid Çabuk, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1985, s. 98, 99.

⁶ Şeyhî Mehmed Efendi, *a.g.e.*, s. 36, 37; Gökyay, *a.g.m.*, s. 57, 58.

⁷ Gökyay, *a.g.m.*, s. 58.

merkez dergâhının şeyhi idi. Seyyîd Hasan'ın bu tarıkata müntesib olduğunu eserinde Sünbülüyye'ye dair “devrân, ihyâ, savt ve ilahiyat, demdeme ve zenzeme, kudüm vb.” bazı terimlere⁸ yer vermesinden de anlamaktayız.⁹

Seyyîd Hasan, tarikat mensubiyetinin dışında çok yönlü kişiliği ve bir takım meziyetlere sahip olması ile de ilgi çekici bir simadır. Nitekim Nûrî mahlasıyla¹⁰ şiirlerine rastlanmaktadır. Kaleme aldığı iki beyiti şu şekildedir:

“Senin esrârını keşf eder bir dil,
O dili Zülfekâr ile iki dil”.

Diğer beyiti ise:

“Rû-yı pâkinde siyeh hâli,
Hiç olmaz söz etmeden hâli”¹¹.

Seyyîd Hasan'ın bir diğer meziyeti ise dikiş dikmektir. Eserinin birçok yerinde yaptığı bu işten hıyâdet diye bahseder ve kavuk dikip, sarık sardığından bahseder.¹²

Eserinden anlaşıldığına göre dergâhtaki vazifeleri haricinde başka vazifeleri de vardır. Örneğin “... gümrüğe varup fevkanide Mesud Çelebi yedinden vazife almak...”¹³ ve eserin ikinci cildinde de “gümrükden ahz-ı vazife”¹⁴ ifadelerinden anlaşıldığına göre gümrükte vazifelidir. Ayrıca Orhan Şaik Gökyay'ın da eserden tesbit ettiği üzere Seyyîd Hasan'ın, hangi görevden aldığı bilinmeyen iki maaşı, “recebiyye” ve “şabaniyye”, daha vardır.¹⁵

Müellifimiz, kitaplara da oldukça meraklıdır. Eserin çeşitli yerlerinde kendi okuduğu, ya da okuttuğu kitaplardan bahseder.¹⁶ Öyle ki, kitap okumaya duyduğu muhabbeti “telezzüz” kelimesi ile ifade eder.¹⁷

Seyyîd Hasan'ın kendi eserinde kendisine ait biyografik bilgi vermemesi nedeniyle, hayatı hakkında elde ettiğimiz bu bilgiler Şeyhî'nin eserinde mevcut olan özet

⁸ Devran için bk. Metin, I, 136b; İhyâ için bk. Metin, I, 16a; Savt ve İlâhiyât için bk. Metin, I, 29b; Demdeme ve Zenzeme için bk. Metin, I, 39b; Kudüm için bk. Metin, I, 43a.

⁹ Sünbülüyye hakkında genel bilgi için bk. Hür Mahmut Yücer, “Sünbülüyye”, *TDVİA*, XXXVIII, 136-140.

¹⁰ Bu mahlas, Ayvansarayî'nin eserinde verdiği silsileden de doğrulanmaktadır; bk. Ayvansarayî, *a.g.e.*, s. 99.

¹¹ Gökyay, *a.g.m.* s. 58,

¹² Metin, I, 116b, 118a, 119b, 126b, 131b.

¹³ Metin, I, 148b.

¹⁴ Metin, II, 2a. *Sohbetnâme*'nin ikinci cildi Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde, Prof. Dr. Erhan Afyoncu danışmanlığında, Ayşe Akkılık tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmaktadır.

¹⁵ Gökyay, *a.g.m.*, s. 58; Metin, I, 64a; 80b; Metin, II, 156b.

¹⁶ Kitaplarla alakalı bahisleri için bk. Metin, I, 29b, 31a, 84a, 113a, 129a, 135a, 136a.

¹⁷ Metin, I, 31a.

mahiyetindeki biyografik bilgilerden ve kendi eserinde verdiği ufak ipuçlarından ibarettir. Temennimiz devam edecek olan araştırmalarımızda hayatı hakkında daha da teferruatlı bilgilere ulaşmaktır.

2. ESERİN ADI

Eser, adını müellifinin mensup olduğu tarikatın mensuplarıyla yaptığı mutad yemekli sohbetlerden almaktadır. Eserin birinci cildi iki ana başlıktan, yani *Defter-i Sohbethâ ve Mâbeynhâ*¹⁸ ile *Defter-i Sohbethâ-i Helvâ ve Mâbeynhâ*¹⁹ başlıklarından oluşmaktadır. Eserin başlıklandırılmasında da sohbetlerini esas aldığından eserin adının neden *Sohbetnâme* olduğunu anlayabiliyoruz. Zira ikinci ciltte de sohbetlerinin esas alındığı başlıklar mevcuttur.

Eserin adı, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Türkçe Yazmalar Kataloğu'nda da *Sohbetnâme* olarak kaydedilmiştir.

3. TELİF TARİHİ

Eserin hemen başlangıcına sonradan “bu defter bin yetmiş iki tarihinindir” şeklinde bir kayıt düşülmüştür. Ancak Orhan Şaik Gökyay, eserin 1072 değil, 1071 tarihli olduğunu iddia etmektedir. Gökyay, müellifin ileriki sayfalarda yaşıyla ilgili verdiği bilgiler 1072 tarihiyle çelişir diyerek “Tokuzuncı günü Yevm-i İsneyn’de kırk üçüncü yaşıma dâhil oldum”²⁰ diyen müellifin 43. yaşı 1071 tarihine denk gelmelidir” demektedir.²¹ Bu hususta öncelikle müellifin eserinin muhteva ettiği tarihleri eserin başında 1073-1075 olarak açıkça beyan ettiği ikinci cildinde yaşgünleriyle alakalı yazdıklarına bakmak gerekmektedir. Eserin ikinci cildinde şu ifadeler yer almaktadır:

“Ma‘lum ola ki iş‘âdan gasl-i yed vaktinde kırk beşincisine dâhil oldum”²²,

“Ma‘lum ola ki kırk altıncı sene dâhil oldum.”²³,

¹⁸ Metin, I, 45b.

¹⁹ Metin, I, 61a.

²⁰ Metin, I, 24a.

²¹ Gökyay, a.g.m., s. 56.

²² 11 Safer 1073, Metin, II, 12b.

²³ 10 Safer 1074, Metin, II, 127b.

“Derkenar: Ma‘lum ola ki kırk yedinci seneye dâhil olduk.”²⁴

Bu durumda, 1029’da doğup, 43. yaşına 1072 senesinde basan müellifin, 1073 senesinde 45. yaşına basması mümkün değildir. Öyle ki, Orhan Şaik Gökyay’ı da yanıltan husus bu olsa gerektir. Ancak, kuvvetle muhtemel, müellif, kendi yaşını beyan ederken böyle bir hata yapmış olmalı. Zira eserde tarihi verilen bazı vukuatın tarihleri de 1072 senesini doğrulamaktadır. Örneğin müellif, eserinde, Köprülü Mehmed Paşa’nın vefat ettikten sonra İstanbul’a getirildiği tarihi 8 Rebi‘ü’l-evvel olarak göstermektedir.²⁵ Gerçekten de Köprülü Mehmed Paşa’nın vefat tarihi 7 Rebi‘ü’l-evvel 1072 (31 Ekim 1661)’dir.²⁶ Yani paşanın vefat tarihiyle, eserin başına yazılmış olan 1072 tarihi çelişmemektedir.

Eserde Esîrî Mehmed Efendi’nin görevinden azlonulup, sürgün edilmesi ve yerine Sunizade Mehmed Efendi’nin tayin olunmasıyla alakalı bilgi vardır.²⁷ Bu tayinin de 1072 tarihli oldukları malûmdur.²⁸

Gördüldüğü üzere, eserde verilen tarihi olaylar, eserin 1072 tarihinden başladığını teyîd etmektedir. O halde eserin tez konumuz olan birinci cildi 1072, ikinci cildi ise 1073-1075 tarihlerindeki kayıtları ihtiva etmektedir.²⁹

4. ESERİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ VE MUHTEVASI

Sohbetnâme, iki cilttir. Biz tez çalışmamızda birinci cilt (TSMK, Hazine, nr. 1426) üzerinde çalıştık. Bu cilt 158 varaktır. 10x14 boyunda olup, satır boyları 7 cm’dir. Her sayfadaki satırların sayısı 12 ila 16 adet arasında değişmektedir. İkinci cildi ise (TSMK, Hazine, nr. 1418) 260 varaktır. Her iki ciltte de harekesiz yazılmış kısımlar vardır.³⁰ Yazıların büyüklüğü ve küçüklüğü zaman zaman değişmektedir. İki cilt de nesihle

²⁴ 9 Safer 1075, Metin, II, 205a.

²⁵ Metin, I, 38a.

²⁶ Mücteba İlgürel, “Köprülü Mehmed Paşa”, *TDVİA*, XXVI, 259.

²⁷ Metin, I, 48a.

²⁸ Her iki hususta da 13 Cemâziyelâhir 1072 tarihi verilmektedir: Mehmet İpşirli, “Esîrî Mehmed Efendi”, *TDVİA*, XI, 390; Tahsin Özcan, “Seyyid Mehmed Emin Efendi”, *TDVİA*, XXXVII, 69.

²⁹ Buna mukabil biz bu tespiti tez adının belirlenmesinden çok sonra fark ettiğimiz ve isim değişikliği ile ilgili süreyi geçirdiğimiz için maalesef, tezimizin ana başlığındaki 1071 ifadesini değiştiremedik.

³⁰ Birinci ciltteki noktasız yazılmış kısımlar için bk. 114b, 117b, 118b, 120a, 120b, 121a, 121b, 122a.

yazılmıştır.³¹ Sayfa sonlarında bir sonraki sayfanın hangi kelimeyle başlayacağı belirten reddâdeler vardır.³²

Müellif, eserindeki her güne, o günün gecesiyle başlar. Şeb-i Ahad, Şeb-i İsneyn, Şeb-i Sülesâ, Şeb-i Eba‘â, Şeb-i Hamîs, Şeb-i Cum‘a, Şeb-i Sebt şeklinde isimlendirir. Günleri de Yevm-i Ahad, Yevm-i İsneyn, Yevm-i Sülesâ, Yevm-i Erbi‘â, Yevm-i Hamîs, Yevm-i Sebt şeklinde yazar. Ayrıca bu gün ve geceleri hangi ayın hangi günü veya gecesi olduğuna nisbetle, ekseriyetle rakamlarla numaralandırır. Eserin iki cildinde de özel gün ve geceler isimleriyle belirtilmiştir: Yevm-i Aşura, Leyle-i Mi‘rac, Leyle-i Mevlîd-i Şerîf, Leyle-i Berâet, Leyletü’l- Kadr.

Katıldığı meclislerde kimlerle birlikte olduğunu listeler ve bunları aynı zamanda rakamlarla numaralandırarak “hüzzar’ı beyan idelüm”, “hüzzâr” vb. şekillerde ifade eder.³³ Eserin çeşitli yerlerinde derkenâr, matlûb ve sahhlar vesilesiyle yaptığı eklemeler ve düzeltmeler mevcuttur.

Genel itibariyle sade bir Türkçesi vardır. Ancak kimi yerlerde niyâmed, hâzır-bûd, matar-ı şedid, imrûz gibi, örnekleri arttırılabilecek Arapça ve Farsça kelimeler kullanmaya meyillidir. Ancak çoğu zaman bazı kelimeleri doğru manasında kullanamaz.³⁴ Fakat Türkçe kelimeleri de kullanmayı ihmal etmez.³⁵

Eserin bazı sayfalarında konunun akışı bozulmakta ve eserin sayfasının sonunda, bir sonraki sayfanın hangi kelimeyle başlayacağı yazmasına rağmen, bazı sayfaların gösterildiği şekilde devam etmediği görülmektedir. Mesela, 53b numaralı varakın sonunda bir sonraki varakın “şorva” kelimesi ile başlayacağı yazılı olmasına rağmen 54a numaralı varak “şorva” ile başlamamaktadır. Bu şekilde, arasında kayıp, ya da bir şekilde eksik olduğunu düşündüğümüz varaklar da şunlardır:

81b-82a: enişte,

95b-96a: imrûz,

99b-100a: ve,

122b-123a: şevvâl,

³¹ Gökyay, a.g.m., s. 56.

³² 107b-122a varakları arasında reddâde yoktur.

³³ Metin, I, 38b.

³⁴ Orhan Şaik Gökyay bu hususta tebliğ kelimesinin hatalı kullanımına dikkat çekmiştir, Gökyay, a.g.m., s. 59.

³⁵ Gökyay, a.g.m., aynı yer.

124b-126a: hazret,

132b-133a: hazret,

143b-144a: imrûz,

144b-145a: Dervîş,

156b-157a: ba'd,

Müellif, 107b-122a arasındaki varaklarda ise bu usulü devam ettirmemiştir.

Eser, müellifin berberinin kendisini tıraş etmesiyle başlar. Bir tarikat mensubu olarak ailesi ve tarikata mensup arkadaşlarından ibaret bir çevresi vardır. Bu çevreyle yaşadığı hadiseleri günbegün kaydederek devam eder. Eser incelendiğinde siyasi olaylara çok az yer verildiği görülür.³⁶ Hâlbuki 17. yüzyıl, İstanbul'da birçok isyanın ve kanlı olayların meydana geldiği bir dönemdir.³⁷ Aynı zamanda Kadızâdeliler ile birlikte dini çekişmelerin de ziyadesiyle arttığı ve aslında müellifimizi de ilgilendiren hadiselerin yaşandığı bir yüzyıldır.³⁸ Ancak o, bu çekişmelere eserinde kayıtsız kalmayı tercih etmiştir. Müellif, daha çok yakın çevresindeki insanların yaşadığı düğün, sünnet merasimi, hastalık, ölüm, cenâze merasimi vb. olayları ve onlarla olan ilişkilerini anlatmayı tercih eder.

Seyyîd Hasan, yemek yemeyi, uyumayı, arkadaşlarını ziyâret etmeyi ve gezmeyi çok seven birisidir. Zira tüm cilt boyunca, bir yerde beklemek, konaklamak, geceleme, uyumak, dinlenmek vb. anlamlara gelen meks, ârâm, beytûte, nevm, tenevvüm ve istirâhat kelimelerini 188 yerde geçer. Ayrıca yeme içmeye ait ta'âmlanmak, tenâvül etmek, içmek gibi terimler neredeyse eserin başından sonuna fazlasıyla yer almaktadır. Ayrıca günlük hayatında ve eserinin temelini teşkil eden sohbetlerinde yediği yemekleri özenle sıralamaktadır. Bunları genelde "it'ameyi beyan idelüm"³⁹, "muta'âm"⁴⁰, "muta'âm-ı nefîseyi beyân idelüm"⁴¹ vb. şekillerde belirttikten sonra sıralar⁴².

³⁶ Siyasi ve askeri meselelerle alakalı kayıtları için bk. Metin, I, 48b, 84b, 107a, 156a. Bunların haricinde Köprülü Mehmed Paşa'nın cenâzesi hakkındaki bahis için bk. Metin, I, 37b, 38a.

³⁷ Ayrıntılı bilgi için bk. Erhan Afyoncu, Ahmet Önal, Uğur Demir, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Askeri İsyanlar ve Darbeler*, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2010.

³⁸ Dönemin dini-politik çatışmaları ve Kadızâdeliler için bk. Semiramis Çavuşoğlu, "Kadızâdeliler", *TDVİA*, XXIV, 100-102.

³⁹ Metin, I, 45a.

⁴⁰ Metin, I, 47a.

⁴¹ Metin, I, 53b.

⁴² Yiyecek ve içecek isimlerine dair detaylı bir liste için bk. Gökyay, a.g.m., s. 60, 61.

Müellifimiz hemen hemen her gün kahve içmektedir. Özellikle sabah kahvesi mutadı olmuştur. “Sabah kahvesini içtik” diyerek söze başladığı 18 kayıt vardır. Ayrıca kimi zaman bir gittiği yerde kahveyi üç fincan bile içtiği olur.⁴³ Esere bakıldığında sohbet çevrelerinde kahvenin çok yaygın olduğu görülmektedir.

Sohbetnâme’de dikkat çeken bir diğer husus ise salgın hastalıklardır. Eserde birçok sayfada özellikle vebâdan bahsedilir. Zira 17. yüzyıl İstanbul için vebâ açısından oldukça sancılı geçmiştir. *Sohbetnâme*’de müellif en yakın çevresinde vebâ yüzünden kaybettiği kimselerin hastalığa yakalanmaları, hastalığın semptomları ve ölümleriyle ilgili bilgiler vermektedir. Seyyîd Hasan vebâdan dolayı en yakınlarını dahi kaybetmişti. Bunlardan biri de oğluydu.⁴⁴ Seyyîd Hasan’ın bir diğer kaybı da eşiydi. Eşi de vebâdan dolayı hayatını kaybetmişti ve müellif bu vesileyle ayrıntılı bilgiler verir⁴⁵.

Eserde gördüğümüz bir diğer vebâ örneği de Seyyîd Hasan’ın yeğeni Seyyîde Saîme’ye ait. Müellif bu vakadan bahsettiği kısımda şehirde aynı hastalıktan ölenlere dair de önemli bilgiler verir.⁴⁶

Müellifin yukarıda vebaya dair zikrettiğimiz kayıtları haricinde de mezkur hastalığa dair değerli bilgiler nakleder. Bu minvalde imamlarının da vebâyâ yakalanıp, iki hafta boyunca Cuma hutbelerine çıkamadığından bahseder.⁴⁷ Seyyîd Hasan, yeğeni İbrahim’i de vebâ yüzünden kaybeder ve bu cenâze tabutsuz olarak defnedilir.⁴⁸ *Sohbetnâme*’de başka vebâ vakalarına da temas edilir.⁴⁹ Müellif de vebâdan hayatını katbetmiştir.⁵⁰

Seyyîd Hasan’ın eserinde ölüm sebebinden bahsedilmeyen birçok cenâzeye rastlanır. Kimi gün bir cenâzeden çıkar, diğer cenâzeye geçer ve o esnada yolda başka cenâzelere rast gelir. Ve bu cenâzeler ekseriyetle çocuklara aittir. Ölüm sebeplerinden bahsetmediği cenâzelerin fazlalığına bakılacak olursa, bunların da vebâ kaynaklı olması muhtemeldir.

Seyyîd Hasan’ın vebâ ile alakalı yazdıkları sayesinde cenâze merasimlerinin icrası hakkında da bilgi sahibi olabiliyoruz. Ayrıca bu esnada oğlu Mustafa’nın vebâyâ tutulmasını anlattığı kısımlarda şu yazdıklarından dönemin ilginç inanışlarına da şahit oluyoruz: “... *Mustafam dahi yanlarınca bile gider. Güya üzerind[e] bir yıldız düşüklüğü*

⁴³ Metin, I, 64a.

⁴⁴ Metin, I, 14a, 14b.

⁴⁵ Metin, I, 5a, 5b, 6a.

⁴⁶ Metin, I, 17b, 18a, 18b.

⁴⁷ Metin, 20a, 20b, 21a, 21b, 22a.

⁴⁸ Metin, 26a, 26b.

⁴⁹ Metin, I, 31a-32a.

⁵⁰ Gökyay, a.g.m., s. 58.

müşâhede olunur”,⁵¹ “*Ammâ birinde verâ’-i zuhrumuzdan ve büyük suffice üzerinden bir bayguş zâhir olup Mustafa’nın üzerinde pervâz eyledi ve küçük odanın divârı kurbünde düşdi.*”⁵² Yani öleceği umulan kişiyle ilgili yıldız düşüklüğü gibi bir inanış olduğuna rastlıyoruz. Ayrıca baykuşun oğlunun üzerinden uçup düşmesini de oğlunun öleceğine yordüğünü görüyoruz. Zaten kısa süre sonra da oğlu hayatını kaybetmiştir.

Sohbetnâme’de, müellif doğa olaylarına da temas edilir. Bu minvalde ay tutulmasına⁵³; fırtınaya⁵⁴; şiddetli lodos⁵⁵ ve kış⁵⁶ dair bilgiler verir.

Sohbetnâme’de İstanbul’un mahalle, yol, köprü, çeşme, mescid, cami, çarşı vb. mekânları hakkında da kayıtlar mevcuttur. Bu mekânların ve eserlerin teferruatlı bir listesini yine Orhan Şaik Gökyay yayınlamıştır.⁵⁷

Eserde, devrin bazı meslekleri şu şekillerde geçmektedir: Attâr, Bağcı, Berber, Bezzâzistâncı, Celeb, Cabi, Cerrah, Cinci, Şorvacı/Çorvacı, Debbağ, Dellâl, Etmekçi, Habbâz, Helvâpez, Harîrî, Irgad, Kalemkâr, Kandilci, Kazancı, Mücellid, Nakkaş, Nakşbend, Peçeci, Rumhî, Serrâc, Sîm-keş, Şehnâmecî, Tabbâh, Tabîb, Tâbûtcu, Taşcı, Yazıcı, Yorgancı.

Ayrıca birtakım unvan ve sıfatlar da şunlardır: Ağa, Beg, Beşe, Çavuş, Efendi, Emîr, Habbâz-ı İmaret, Hatun, Kadın, Kambur, Kethüda, Küçük, Odabaşı, Paşa, Peyk, Sadrazam, Dûlbendci, Simkeş, Sultan, Bostancı, Reis, Şeyh, Dede, Çelebi, Hafız, Halife, Hazret, Azîz, İmam, Müezzin, Muabber, Mukabelecî, Müderris, Mütevellî, Pîş-kadem, Seyyîd, Vaiz.⁵⁸

Eserde dikkat çeken bir diğer husus da müellifimizin ve arkadaşlarının zaman zaman denize girmeleridir. İstanbul’un çeşitli yerlerinde denize girmişlerdir. Bunları şu şekilde bildirmektedir: “Narlı Kapu’da deryâya girdik.”, “Ba’d-ı zamân ibni kebîrim Dâs ve Boluvî ile Zeytûnluk Burnu’nda deryâya girmeğe gitdiler.”, “Ba’de’z-zuhr deryâya girdik. Ma’ Dâs ve Habbâ[z] Mehemed Çelebi ve Boluvî.”, “Ba’de’z-zuhr Bâzîrgân-zâde’de selâmlık suffesinde ekl ü şûrb veistirâhat siyâkında ma’ân deryâya gitdik. Anlar deryâya girdi. Fakir abdest aldım.”, “Ba’d-ı zamân Narlı’da deryâya

⁵¹ Metin, I, 13b.

⁵² Metin, I, 16a, 16b.

⁵³ Metin, I, 29b.

⁵⁴ “Pîş-kadem bugün “Efendi Üsküdar’da Medîne-i Münnevver Kâdısı Hasan Efendi’yi ziyâret teşyîi’ idüp furtuna çekmişler” deyü ânda hikâyet eyledi”, Metin, I, 54a.

⁵⁵ “Ba’dehû üçümüz begâyet lodos esmesine binâ’en”, Metin, I, 57b, 58a.

⁵⁶ Metin, I, 137a.

⁵⁷ Gökyay, a.g.m., s. 61, 62.

⁵⁸ Detaylı liste için bk. Gökyay, a.g.m., s. 61.

girdik. Ma‘ Dâs ve Zer-ger Mustafa Beg.”, “... deryâya girdik ma‘ Dâs ve Zer-ger Mustafa Beg ve ammâ ibni Rumhî girmedir.”⁵⁹

Eserde rastlanılan en orijinal bilgilerden biri ise bugüne kadar tam ölüm tarihi bilinmeyen, hakkında zındık ve mülhid gibi şayialar çıkması üzerine Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa’nın başlattığı tahkikat neticesinde, Şeyhülislam Sunizâde Seyyîd Mehmed Efendi’nin fetvasıyla idama mahkûm edilen, Bayramî Melâmileri’nin kutublarından Sütçü Beşir Ağa’nın⁶⁰ idam tarihini günü gününe vermesidir. Eserde Beşir Ağa’nın idam tarihi 24 Cemâziyelahir 1072 (14 Şubat 1662) olarak tesbit edilmektedir.⁶¹

Eserde tesbit edilebilen bir diğer kıymetli bilgi de Karamanî Mehmed Paşa hakkındadır. Bu minvalde Karamanî Mehmed Paşa’nın babası Arif Çelebi’nin Mevlânâ soyundan olduğu, paşanın Fatih Sultan Mehmed döneminde yeniçeri ağası olarak görev yaptığına dair bilgiler naklede⁶².

5. TRANSKRİPSİYONDA İZLENEN USUL

Transkripsiyon esnasında metni anlaşılabilir kılmak için gerekli gördüğümüz yerlerde bizim yaptığımız ilaveler [...] şeklinde, okunamayan kısımlar ise ... şeklinde gösterilmiştir. Ayrıca nokta, virgül, soru işareti, tırnak işareti, paragraf başı gibi ilâveler yapılmıştır. Varak numaraları da metnin okunmasında kolaylık sağlamak düşüncesiyle muhafaza edilmiştir (Örneğin: [5a]). Aynı zamanda müellifin numaralandırdığı şahıs, gün, yemek isimleri vb. kısımlarda onun verdiği numaralar parantez içinde muhafaza edilmiştir. Müellifin önemli görüp, kırmızı yahut kalın harflerle yazdığı kısımları da kalın (bold) harflerle yazarak aynen muhafaza ettik. Metin günümüz alfabesine çevirilirken basit transkriptiyon usulü uygulanmıştır.

⁵⁹ Metin, I, 14a, 95a, 127b, 129a, 148a, 151b.

⁶⁰ Sütçü Beşir Ağa ve Bayramî Melâmîliği hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Heyet, “Melâmîyye”, *TDVİA*, XXIX, 32.

⁶¹ “Ya‘lemü’llâh Sütçü Beşir’i öldürmek bugün vâkı‘ oldu.”, Metin, I, 60b.

⁶² Metin, I, 41a, 41b. Mehmed Paşa hakkında genel bir değerlendirme için bk. Yusuf Küçükdağ, “Karamanî Mehmed Paşa”, *TDVİA*, XXIV, 449-451.

SOHBETNÂME, I

(METİN)

[1b]

Bu defter bin yetmiş iki târîhinindir.

Muharremü'l-harâm, Şeb-i Sebt duhûl itmişdir. Yevm-i Ahad ba'de'l-asr bizüm hücrede bağçe kapusunın hâric ve dibinde Nîm Berber fakîri tıraş itmişdir. Ba'dehû ehl-i beyt ve küçük hemşîre ile ma'ân büyük hemşîrenin evinde ta'aşşî ve beytûte[t] vâkı' olmuşdur. İrtesi Yevm-i İsneyn ki mâh-ı mezbûrun üçüncü günidir, mezbûrelerin ba'zısı Ali Beğ Köyü'nden küçük hemşîreyi almağa gelen sığır arabasına binüp ve fakîr münferîden mâ-yeşâ merhûm Hüseyin'imîn kabrine vardık. Fakîr cümleden mukaddem varup kırâ'at iderken araba dahi gelüp kabirlerimiz berâberinde du'âya dek tevkîf olundu ve içinde [2a] olanlar ba'zı kırâ'atımız istimâ' idüp du'âyı ma'ân eyledik. Ba'dehû peşte-i kubûrdan inüp küçük eniştemiz Ahmed Ağa'nın li-ümm küçük birâderi Mustafa Çelebi'yi bindiği esb-i siyâhdan indirüp bindim ve arabanın önüne düşdüm. Çırpıcı Çayırı'nın kurbünde küçük hemşîreden gayrısı arabadan indiler ve İstanbul'a kasd-ı avdet itdiler. Der-akab fakîr ve Handân binüp Ali Beğ Köyü'ne gitmek için azm-i râh itdik. Soğanlı Köy'de bir bağçede bir mikdâr nüzûl ve meks itdik ve Halkalı'da Mîr-alem Mehmed Ağa ibn-i Emîne Hâtûn İbrâhim'i kucağına alup götürmek cümlemizi da'vet ve it'âm ve işrâb eyledi. Lâkin hemşîre, Seyyîd İbrâhim ve Handân ile mezbûrun haremide idi. Mezbûru vedâ'dan sonra [2b] bir matar-ı şedîd ile mezbûr Mustafa Çelebi ata ve biz dördümüz arabaya binüp azm-i râh itdik. Arabacımız Hüseyin Beşe ve öküzçükler çok meşakkat çekdiler. Yarıkburgaz'ı geçdikden sonra Mustafa Çelebi'yi indirüp fakîr bindim ve Katakala içinden geçdik ve gurûba karîb Ali Beğ Köyü'ne dâhil olduk. Ammâ fakîr arabadan bir mikdâr mukaddemce dâhil oldum ve ânda yedi gice beytûte[t] eyledim ve bu esnâda bir gün ba'de'l-asr gurûba karîb Mustafa Çelebi ve Irgad Halîl Beşe ile yalıda eğlenmek ve bir gün vakt-i mezbûrda bağda Bağcı Kurd Beşe'nin obasında eğlenmek. [3a] Mezbûr Kurd Beşe Filorya Bağçesi'nin bostâncıların re'îsi imiş ve bir gün fakat Mustafa Çelebi ile Osmân Beşe'nin obasında karpuz ile

ziyâfet olunmak ve obadan köye avdetde Osmân Beşe bize refik olmak ve yolda mahmûnen vâldesine rast gelmek ve bir gün kayık ile ve enişte ile Nakkaş Köyü'ne varup Etmekcibaşı Sîmkeş Ağa evinden çıkup ve istikbâl ve da'vet idüp ve odasında iclâs idüp ve köyün ba'zı mevâzi'ini gezdirüp ve çeşmesi kurbünde iclâs idüp ve Zülüfli Ali Paşa'nın çiftliğini seyr itdürüp ve yine evine götürüp [3b] ekşilice ma'ân bir tencerede pişmiş sarı asma ve evkîk ve penîr ve asel kaymak ve kavun ve kahve ile ziyâfet itmek ve zehâbâ vü ayâbâ Mustafa Çelebi bir yiğit ile kürek çekmek ve Cum'a günü enişte ve Ken'ânî ile üçümüz esb-süvâr Azâdlı'ya gitmek ve küçük birâderi Abdullah Çelebi'nin köşkünde oturmak ve Ebû Sa'id Efendi'nin bağçesinde mezbûr Abdullah Çelebi'nin ezyâfı ile kebâb yimek ve ânda Cum'a'ya hâzır olmak vâkı' olmuşdur ve bu ezyâfın ba'zı merhûm Hızır İmâm Efendi'nin oğlu ve Seyyîd Ömer Efendi'nin câr-ı mülâsıkı Serrâc Ali Çelebi imiş ve avdetde Yarıkburgaz'da Sultân Kethüdâsı da'vet idüp ve kavun kesüp [4a] kahve içürmüşdür ve ma'lûm ola ki Nakkaş İskeleyi'nde kayığa bindikde ezyâf-ı mezbûrını bir kayık ile azm-i Azâdlı iderlerken görmüş idik ve bir iki günden sonra yine kayık ile avdetlerini enişte ile haremünde büyük odasında otururken gördük. Ve'l-hâsıl yedi gice beytûteden sonra Yevm-i İsneyn ve âşûraya dâhil olduk. Enişte li-ümm küçük hemşîremi araba ile İstanbul'da evine göndermek isterim, bugün araba ânı evine götürsün ve yarın sizin ehl-i beytinizi alup bunda götürsün didikde arabayı tedârük itdiler ve küçük hemşîre ile ma'ân büyük [4b] hemşîreye birer mahabbet yazdık ve eve bir da'vet-nâme yazdım ve selâmlıkda trâbzâna tayanup araba ne zamân gider deyü müterakkıb iken zahve-i suğrâda nâgâh bizüm Yusuf İbn-i Selîm'e çiftlik kapusundan biri Na'lbend Ahmed Beg'in al atını yederek nümâyân oladüşti. Derûnum pür-halecân oldu. "Hayır mı" didikde "hayırdır", "kâğızı okudukda ma'lûm olur" didi. Fakîr dahi nerdubân başında kâğızı açup oğlumun hattını gördükde bir mikdâr halecânım hıffet buldı. Ammâ mazmûnı bu ki "Gülbevî Hâtûn hâlet-i nez'ededir. Bolaykî [5a] hastalığına yahûd mevtine yetişmeğe sa'y idesiz" demiş ve bir varaka dahi büyük hemşîreden küçüğe gelmiş. Fi'l-hâl kemâl-i infî'âl hâsıl olup, Yusuf bir mikdâr ta'âmlanurken fakîr yol tedârükini gördüm ve bir mikdâr nân ve kaşkaval penîri zâd-râh virdiler. Ânı uydurdum. Sâbika mezkûr olan esb-i siyâha bindim ve Yusuf ol âl ata bindi. Ale'l-acele yalı tarafından azm-i râh itdik ve Yarıkburgaz'daki Sultân Kethüdâsı Harmanı'nda iken sebep-i acelemizi icmâlen beyân eyledik ve Halkalı'da Âzadlı'da gördüğim ziyafândan bir sakalı tıraş kimse ile [5b] uzakdan bilmeyüp müsâleme itdim ve Soğanlı'da nâcâr-ı nüzûl idüp evvel penîri, virdikleri köy etmeği ile ekl itdik. Sümme Cân bâziyye'ye mürûr idüp İmâm Efendi, mescîd

tarafındaki derincesinden? sokağa nâzır iken müsâleme ve memerrde bir ten-şûy müşâhede itdim. Meğer oğlu Seyyîd Mehmed dâhil-i haremde o gün defn olunmuş. Ve asra karîb eve gelüp cânı ile yitişdik. Ammâ bir mertebe hareket ve ıztırâbda idi ki vasfa gelmez ve gözler açuk, hiç söylemez. Lâkin fevkü'l-hâdd feryâd u nâliş üzre kıyâsen iki sâ'atden sonra câm-ı eceli nûş eyledi. Ma'lûm ola ki illet döşeği büyük suffe pencereleri minderine ve rahat döşeği trâbzân minderine muttasıl idi. Der-akâb İbrâhim Paşa Çar[ş]usu'nda ve Câmi'i kurbünde mü'ezzini bizüm Mehmed Çelebi'yi görüp ve ma'ân Hüseyinin'in kabri kurbüne varup sol cânibinde bir mezâr sipârîş eyledik . Ba'de'l-magrib büyük odada ta'aşşî itdik . Ba'de'l- ıshâ' verâ' -i mithanda Kayın Çelebi ile mücâleset itdik ve helvâsını yedik. Selîm Kadın pişürmüş. Lezzet ü nefâseti [6a] hadden birûn ve kıyâsden efzûn idi ve bekleyenler Selîm Kadın ve Reyhân Bacı ve Lütflî Usta idi. Fakîr küçük odada gâyet meşâkk-râh iktizâsı ileistirâhate kâsd itdim. Lâkin hâb müyesser olmadı. Ba'dehû merhûmenin yanına çıkup gâh tefekkür gâh bûka iderek sabâh ezânına dek bekledim. Ammâ sâir hevâzır [Sahh: ve huzzâr suffeteynde] kimi menâm-ı tâmm ve kimi gayr-i tâmmde idiler. Ba'de'l-ezân hücre-i şerîfe sokağında Hazret-i Azîz'e muntazır oldum. Namâza giderken mezâr bağçesinin kapısı berâberinde namâz ve telkînini niyâz eyledim. Filorya Bağçesi'ne gideriz deyü ma'zeret buyurdılar. Ba'dehû bizüm hücrenin semâ'hânesinde oğlumla [6b] ve Mehmed Dede ile sabâh kahvesini içdik ve Pîş-kadem ve Pîş-kademzâde ve Amm Efendi, Azîz Hazretleri ile ma'ân Filorya'ya gitmek hâtırasıyla Zâkirbaşı hücresinde kahve içdiler. Fakîr çak içeri hücrede esnâ-yıistirâhatde mükâlemelerin istimâ' iderdim. Ba'dehû mezbûr bağçeye gitmişler. Azîz'in oğlu ve Yorganî ve Bâkî Çelebi dahi Azîz ile ma'ân gitmişler. Ammâ biz sadede geledüm. İmâm Efendi ve Zâkirbaşı hücreye geldiler ve oturdılar. Ba'dehû bu mezkûrîn ile Cerrâh Yusuf Çelebi'ye gittik. Zira kâyını Mahmud Çelebi'nin hemşîresinden olan oğlu fevt olmuş ve Mahmud Çelebi'nin evinde cemâ'at cem' olduğunu haber aldık. Biz ânda varup suffesinde mücâleset eyledik ve Mahmud Çelebi ve pederini husûsen Yusuf Çelebi'yi ta'ziyet [7a] ve hâlâ evimizde cenâze vardır ve te'hîre imkân] yokdur deyü ma'zeret eyledik ve zâkirbaşıyla semte geldik ve gasl vaktine dek gâh evde gâh hücrede meks itdim ve Yıldızzâde'ye vardım. Bâis buna bir yıllık ıskât-ı salâtın fidyesi yigirmi met ve iki kil ve yedi vukıyye buğday bahâsıdır. Bu kaç kil olur ve orta buğday i'tibârı üzre kili kaç akçaya düşer ve cem'ân kaç akça olur ve buna kaç miskal bilezik lâzım olur, bunları hesâb itdireyim didim. Rakam döküp hesâb itdi. Dört yüz iki kil ve yedi vukıyye berr olurmuş ve mevsime göre kili yetmiş akçaya olmak münâsib görüldüğü üzre yigirmi sekiz bin yüz altmış dört akça olurmuş ve buna yüz kırk

bir miskal bilezik lâzım olurmuş. Bunları hesâb ve tahrîr idüp kâğızı elime virdi. Aldım ve evden bilezikler peydâ itdim ve hücre semâ'hânesinde altı kişi yüz akça ıskât itdik. Ya'ni fakîr (1) ve oğlum (2) ve Zâkirbaşı (3) ve Şa'bân Dede (4) [7b] ve [Sahh: Ve ol yüz akça ile bilezikleri fakîr idâre eyledim.] Bolevî Mehmed Dede (5) ve Hâcî Hüseyin Dede. Ba'dehû fakîr kilâr kurbünde kaimen müterakkıb iken yukarıda gasle indirmeğe şürû' itdiler. Hemân Mu'ammer yukarı nerdubânın birkaç kademesine vaz'-ı kadem idüp ellerinde merhûmenin başı cânibi nümâyân oldukda bir mertebe Enderûnî hüzn ve bûka galebe itdi ki beyâna gelmek kâbil değül. Der-akab küçük kapudan çıkup sağ cânibinde yüksek taşın üzerinde oturup tefekkür ve hüzn ve bûka ile telezzü[z] iderken büyük kapuda hâzır olan ihvândan biri beni çağırđı. Vardım ve ol meyânda oğlumla buluşdum. Şa'ban Hoca'ya bi'z-zât siz varmak lâzımdır deyü iltimâs itdikde ale'l-acele kırmızı kapusuna varup da'vet ve ta'cîl itdim. Büyük kapu ile orta kapunun beyninde tevhd-i şerîf itdiler. Bu esnâda büyük oğlum ahur kapusu öninde bir sandık üzere bir mikdâr cûlûs eyledi. [8a] Ve ortanca oğlum Mustafa ahur kurbündeki nerdubânda cemâ'ate bakardı. Ba'de't-tevhîd intizâr üzere iken gördüm. Şa'bân Hoca büyük kapunun karşusındaki dükkânlardan birine ittikâ idüp mütevakkıf ve bir kimse, Çelebi sakın hocasını görür deyü latîfe ile tahvîf tarîki ile aşağıdan nerdubâna doğru hitâb eyledi. Oğlancık gâh gâh başını kaçururđı. Ba'dehû cenâzeyi çıkarup mü'ezzin ve tevhd-i şerîf ile câmi'-i şerîfe götürüp seng-i musallâda vaz' olundı ve ba'zı ihvân ile zuhra dek hücrede meks itdik. Ol esnâda Yusuf Çelebi'nin oğlını getürdiler. Emîr Osmân Çelebi mü'ezzinleri imiş. Pey-ender-pey üç kız cenâzesi dahi getürdiler. Biri Hophop'ın kızı imiş. Ba'de'z-zuhr evvelâ Yusuf Çelebi oğlının, sâniyen Gülbevî Hâtûn'un namâzı kılındı. Bunların imâmetlerini bizüm İmâm Efendi eyledi. Ba'dehû bir mertebe sayyit ü sadâ [8b] kesildi ki hiç diyemem. Fakîr Kemhâcibaşı musluğı kurbünde idim. Âyâ sebeb ne iki ve kız oğlancık niyyetine niçün dînmez ki deyü uzanup cemâ'at deryâ misâlin üzerlerinden müdd nazar itdim. Gördüm ki Sünbül Efendi Türbesi berâberinde bir hâtûn cenâzesi zâhire oldu ve bunda bir mertebe heybet ü salâbet var ki ta'bîr olunmaz ve güyâ lisân-ı hâl ile dir ki "Ey cemâ'at kızların namâzını te'hîr eylen ve nöbet bizimdir. Sabr eylen. Bu fakîre ol kadar vahşet ve dehşet hâsıl oldu ki ancak olur". Fi'l-hâl Gülbevî Hâtûn'un tâbûtunu yire indirüp seng-i musallâya ol hâtûnı komuşlar. Ammâ fakîr izdihâmdan göremedim. Sâlisen ol hâtûnun namâzı kılındı. Anûn dahi imâmetini İmâm Efendi itdi. Zann iderim ba'dehû ezân taşından biri üç kızın namâzları [9a] ale't-tevâlî kılındı ve imâmetlerini kendü imâmları eylediler [Sahh: Ammâ cümlesinde tekbîri Emîr Osmân Çelebi aldı] ve bu altı cenâzenin namâzları esnâsında

oğlum Mustafa musluk dibinde Selîm Kadın'ın önünde durup yakardı. Âyâ bu oğlancığı bu mahâlde müşâhede itdiğim an karîb bir hayâl mi olur ki deyü muhâfet ve ibret ile kat kat yüzine bakdım. Ba'dehû Yusuf Çelebi oğlanı harem içinde bağçede defne götürdiler. Sâir cemâ'at beş cenâze ile çar[ş]u kapusına teveccüh ve azîmet itdiler. Fakîr taş tekne kurbünde iken şâdirvânın verâsında Gülbevî Hâtûn'un taht-ı tâbûtunda sipâhi sarıklı ve âl soflu bir emîr oğulcuğı gördüm ve ol mu'ahharan gelen hâtûnun cenâzesini hezâr rağbet ve i'tibâr ile götürdüm ve ma'lûm ola ki İbrâhim Paşa Çar[ş]usu'na dâhil oldukda mezâr ve mezârcıya zarûret çekilmek vehmi ile fakîri taşraya ta'cîl ve irsâl eylediler. Seğirdüp giderken çeşmenin üst [9b] tarafındaki sokâğın başında bizüm Ahmed Ağa ve İsmâil Çelebi nümâyân oladüşdiler. Cenâzeler çok ve cemâ'at bölük bölük olmağla âyâ bizüm kirve kangısı ola ki içlerine katılâvuz deyü bunlarda bir hayret hiss idüp uzakdan cenâzemize işâret itdim ve Hophop'un kızcağızını köprinin nihâyetine dek götürdüm. Ba'dehû sol cânibe götürdiler ve her bir gürûh bir cânibe gitdiler. Muhassıl-ı kelâm fi'l-hâl Hüseyin'immin sol cânibinde bizüm merhûmeyi defn idüp İmâm Efendi telkîn eyledi. Ba'dehû yine çar[ş]ulara mürûr iderek hücreye geldik. Kayın Çelebi ve Bâzîrgânzâde ve Zâkirbaşı ve ba'zı ihvân semâ'hânede ekl ü şûrb ve mücâleset eyledik. Ol esnâda Kayın Çelebi oğlumun yirine oturmuş idi ve mekûlâtımız penîr ve kavun [10a] ve karbûz idi. Ammâ üzümde şekkem vardır biline. Karbûzda bile ve penîri taze anladım. Ba'de'l-meclis zann-ı gâleb üzre nefis-i hücrede tenevvüm idüp ezân-ı asr yeni muvakkız oldu.

Yevm-i Erbi'â:

Zâkirbaşı ile ma'ân mezbûr Cerrâh Yusuf Çelebi'nin küçük oğlının cenâzesine hâzır olmak kasdı üzre Hâcî Kadın tarafına azîmet idüp ve mahalle kapusına dâhil olup köşeye vardıkda cenâzeyi karşılayup cemâ'ate mültehak olduk ve Yusuf Çelebi'yi ta'ziyyet ve mu'ânaka itdik ve Derzibaşı sokağından ve Yedi Kulle Kapusu'ndan mürûr iderek Silâhhâne Câmi'i'nin seng-i musallâsına vaz' olunup namâzı kılındı. İmâmeti Hâfız Çelebi eyledi ve mü'ezzini yine Osmân Çelebi idi. Ba'de'd-defn Zâkirbaşı ile ma'ân çayır yolundan gelüp merhûmenin kabrini ziyâret ve Halîl Çelebi tilâvet eyledi ... İbrâhim Paşa Çar[ş]usu'nda ... üzümü alup Halîl Çelebi'nin hücresinin taşrasında tenâvül eyledik ve kahve içdik.

Yevm-i Hamîs Küçük Suffede.

[10b] Yüklük dibinde oğlum Mustafa, ağasından sûre-i Mâ'un'dan dersin okudı. Ol esnâda âya bu oğlancığın hayâli gözümde mi kalur deyü dide-i ibret ile ol kadar nazar itdim ki ve bir mertebe korku çekdim ki ve hocaya gitmesi hüznünü hiss itmekle bir mertebe merhamet itdim ki ta'bîri kabil değül. Der-akab Selîm Kadın hocaya götürdü. Ammâ derûnumda bir ateş peydâ oldu ki beyâna gelmez. Ba'de'z-zuhr büyük odada büyük oğlum ve mâderi ile kara tavuk kebâbı ekl olunup âna bir hisse-i gaybiyye alıkondı. [11a] Kable'l-asr fakîr küçük kapudan çıkdıkda fi'l-hâl gördüm ki hocadan azâd olmuş. Rumhî Ahmed Ağa'nın oğulcuğu Mehmed Ağa getiriyor. Tevakkuf itdim. Kemâl-i sürûrumdan nâçar kapuyı açup Mustafa, hocadan geliyor deyü beşâret tarîkiyle sokakdan içerüye hitâb itdim. Ya kim getürdi dinildikde, işte Ahmed Ağa'nın oğulcuğu getürdi deyü Mehmed Ağa'yı kapunun önine çeküb içerüye gösterdim. Ba'dehû Mustafa içerüye duhûl ve Mehmed Ağa hocaya avdet ve fakîr Ulu Yol'a azîmet eyledik. Ba'de'l-asr fakîr Kandîlci Ahmed Dede'nin evi [11b] berâberine ubûr esnâsında Na'lbendzâde Halîl Çelebi'yi Ahmed Ağa'nın evi kurbünde verâ' -i zahrından gördüm ve sür'at idüp yitişdim ve refik itti hâz idüp merhûmeyi ziyâret ve mezbûr üzerinde tilâvet vâkı' oldu ve Hazret-i Azîz refikleri ile Filorya'dan gelmek dahi bugün vâkı' oldu.

Şeb-i Cum'a:

Ba'de'l-magrib Yıldızzâde'nin odasında ihvân ile mücâleset iderken vakt-i işâ'da Bakkal Emîr Ahmed Çelebi'nin büyük oğulcuğu Seyyîd Mehmed fevt olduğunu istimâ' itdik. Emîr-i mezbûr feryâd u zâr ile bir iki kerre bezme geldi gitdi ve sokaklarda gezdi yürüdi. Ba'de'l-ışâ' Harîri Çelebi'de beytûte [t] eyledik. İrtesi Yevm-i Cum'a ba'de'l-kahve oradan [12a] hâne ki birkaç Gökbal inciri eve getirüp küçük suffede rûzen-i evvel kurbünde teslîm eyledim. Ba'dehû Yıldız evine gitdim. Ânda mezbûr emîri ve babasını gördüm. Ba'dehû mezbûr Seyyîd Mehmed'in gasline hâzır oldum. Ol esnâda âya oğlum Mustafa'ya dahi mevt isâbet idüp ten-şûyda bu kâmet ve cesâmet ve bu heyet ve kıyâfet ile mi gasl olunur deyü derûna hâtıralar gelürdi. Ba'dehû cenâzesini hücre kapusuna dek teşyî' itdik ve beş cenâze dahi getürdiler. Kimi erkek ve kimi dişi ammâ biri ekâbir oğulcıklarından idi. Gübeci Mehmed Efendi ânunla bile gelmiş idi. Ma'lûm ola ki zikr olan hâtıralar tâbût ile [12b] götürülürken dahi ârız olmuşdur ve [Sahh: bundan akdem] Cerrâh-ı mezbûrun küçük oğulcuğu götürildükde ve kabre vaz' olunup mükeffenen müşâhede olundukda dahi kezâlik ârız olmuş idi ammâ biz yine sadede gelelüm. Akab-i Cum'a'da bu altı cenâzenin namâzları kılınup ve Gübeci Mehmed Efendi bir kır ata binüp halk içinde bile gelürdi ve cenâzeler cümleten Silivri

Kapusu'ndan ihrâc olundılar ve Seyyîd Mehmed'in mezârı merhûm Pîş-kadem Yusuf Efendi'nin mezârı kurbünde imiş. Biz ol cânibe gitdik ve mezârı bir hoşca varakalarla çatmışlar gördük. Ba'dehû bu def'a merhûmeyi [13a] Bâzîrgânzâde ile ziyâret itdik. Üzerine ânlar tilâvet itdi. Ba'dehû ikimiz avdetde Abdullah Efendi Bağçesi'nin küçük kapusını bir[a]z geçdikde Mahmud Beg'in dükkânı berâberinde bir hâtûnun kucağında yeşil serbendli ve beyâz sadeli bir oğlancık gördüm ve serbendinden bizüm Mehmed'e benzetdim. Âya o mu ki deyü gâh takyesine gâh yüzine gâh sadesine im'ân-ı nazar esnâsında iken ol hâtûnun dahi yaşmak altından bana tebessümünü gördüm ve ol oğlancık Mehmed ve ol hâtûn Mu'ammer idüğünü bildim. Bunlar hem-râhleriyle büyük hemşîre sokağına mürûr itdikde fakîr dahi Mahmud Beg'in dükkânına karîb oldum ve ardlarından nazar itdim. Gördüm ki Lütîf Usta [13b] bile imiş ve sarıksız katîfe kavuk ve âl çuka gergesi ile Mustafam dahi yanlarınca bile gider. Güya üzerind[e] bir yıldız düşüklüğü müşâhede olunur. Ba'dehû evde oda kapısı yanında küçük suffenin dibinde minder üzerinde büyük oğlumı oturur gördüm. Fakîr dahi mukâbelesinde yakınca hasır üzre celse-i hafîfe idüp birkaç dane bazincan dolması tenâvül itdim ve peştemaller peydâ idüp Yıldız'a gitdim ve aşağıda nişîmen üzre merhûm Seyyîd Mehmed'in helvâsını tenâvül itdik. Arkam sokak divârı tarafına idi ve ba'zılar ayak üzre [14a] idiler. Ba'dehû Narlı Kapu'da deryâya girdik ve avdetde Yıldızzâde'ye uğradım. Beyne'l-asr ve'l-magrib sadr-ı a'lâ köşesinde ekl-i ta'âm akabinde üzüm yirken sokakdan bir hevâ-vârî istimâ' olundu. Dönüp pencereden sokağa bakdım ve büyük oğlumı gördüm. Derûnum bir mikdâr lerzân oldu. Eve gelün deyü hitâb itdi ve bir faysal-ı kalîlden sonra Mustafa didikde, ya'ni Mustafa nâhoş oldu demek istedikde fevke'l-hadd infî'âl hâsıl oldu. Ba'dehû eve geldim. Küçük suffede nerdubân tarafındaki minder üzre ve ayakları pencereye karîb yatur gördüm. Meğer büyük hemşîrenin evinde mat'ûn olmuş. Ba'dehû pencereler kurbündeki mindere muttasıl döşek bıragılıp nakl olundu ve yasdığı [14b] küçük oda divârının kurbündeki mindere muttasıl idi.

Şeb-i Sebt:

Büyük oğlum ikinci pencere dibinde başı kıble tarafına ve fakîr nerdubân kurbündeki minder üzre başım çak suffenin kenârında bir mikdâr yuvalandık ve Selîm Kadın hasta yanında idi ve Lütîf Usta büyük suffede beytûte[t] eyledi ve ma'sûma azîm havâleler ârız oldu. Sabâha bî-cân dâhil olduk.

Yevm-i Sebt:

Ba'de-l işrâk fakîr hücrede iken oğlum gelüp beni Cinci Ahmed Efendi'ye ırsâl eyledi. Canbâziyye'de merhûm Ya'kûbzâde Kadrî Çelebi'nin evi ânun taht-ı mülkündedir. Varup odasında mücâleset eyledik ve bir nüshâ-yı şerîfe alup eve getürdüm ve bugün aşağı küçük odada istirahat [Sahh: ve merhûmeyi ziyâret] dahi vâkı' oldu.

Şeb-i Ahad:

Selîm Kadın ve Lütfî Usta hem-çünân [15a] bizde beytûte[t] eylediler. İrtesi Yevm-i Ahad Yıldızzâde ile evinde mücâleset iderken öyle ezânı okunup câmi'e gitdi. Fakîr ânda meks itdim. Ba'de's-salat gelüp didi ki akab-i zuhrda beş cenâze namâzı kıldık ve Nazmî Efendi'nin ikinci kızı yatmış didi ve yumurta ve âher şey ile fakîri it'âm ve işrâb eyledi. Ammâ kendü tenâvül itmedi. Ba'dehû dilerseniz istirahat, dilerseniz meks idin deyü fakîri tahyîr eyledi. Derûnumda halecân galebe itmekle hele bir evi göreyim deyü kalkup eve geldikde Mustafa'yı hâlet-i nez'de buldum ve pencereye arka virüp döşeğin yanında minder üzre oturdum ve büyük oğlum Yâsîn-i Şerîf tilâvet eyledi ve büyük hemşîre dahi gelüp yanıma oturdu. [15b] Ve'l-hâsıl beyne's-salateynde câm-ı eceli nûş eyledi. Muharremü'l-harâm'ın on altıncı günü idi. Nerdubân kurbündeki mindere muttasıl rahat döşeği düzilüp ânda nakl eyledik. Yasdığı ikinci pencereye karîb idi. Ba'dehû mezâra varup vâlidenin sağ cânibinde yir ta'yîn eyledik ve mezârın içerüsi örölmek için Bâzîrgânzâde, Taşcı Ahmed Çelebi ile oracıkda bazarlaştılar. Beyne'l-asr ve'l-magrib Şeyhzâde'yi da'vete varup, bağçesinde celse-i hafîfe vâkı' oldu ve birkaç dane hâne ki ak incir virdi. Ânları bu gice [Matlûb: Târîh-i fevt-i Mustafa] [16a] hücrede Muhammediyyeci Çelebi tenâvül eylesün deyü Bolevî Mehmed Dede'ye teslîm eyledim ve gurûba karîb mezârı bir daha yokladım ve Taşcı Ahmed Çelebi'yi amel üzre buldum ve itmâmı dahi karîb olmuş. Bugün merhûmeyi ve mâder ve Hüseyinim'i ziyâret iki kerre vâkı' olmuştur.

Şeb-i İsneyn:

Ba'de'l-ihyâ ba'zı fukarâ, ale'l-husûs Nazmî Efendi ve Amm Efendi ve Pîş-kadem ve zâkirîn ile beklenmiştir ve Muhammediyyeci Çelebi Muhammediyye okumuştur ve Ahmed Ağa ve Mustafa Çelebi ve Hüseyin Çelebi gelüp maksûrede oturmuşlardır. Fakîr, Kayın Çelebi ile bir iki kerre maksûrede oturmak vâkı' oldu. Ammâ birinde verâ'-i zuhrumuzdan ve büyük suffe üzerinden bir bayguş zâhir olup

Mustafa'nın üzerinde pervâz [16b] eyledi ve küçük odanın divârı kurbünde düşdi. Ba'dehû Kayın Çelebi, Muhammediyyeci Çelebi ve zâkirîn ve Yusuf ile aşağı küçük odada mücâleset itdik. Ba'dehû fakat Kayın Çelebi ile mücâleset itdik. Ba'dehû bekleyenler gtdiler. Ba'dehû mezbûr küçük odada bir mikdâr daha münferîden meks itdim ve Mustafam'ın yanına çıkdım. Ba'dehû câmi'e gtdim. Ba'de'l-fecr, Şa'bân Hoca'nın evinde iltikâm idüp kahve içdik ve gasline ta'cîl eyledim. Ve'l-hâsıl Yevm-i İsneyn, ale's-sabâh Azîz'in bir câriyesinin namâzı ile namâzı ma'ân kılınup ma'ân defn olunmuşlardır. Cârîye-i mezbûrenin mezârı pek karîb idi. İmâmet ve telkînlerini Azîz eylediler. [Sahh: İrtesi Yevm-i Sülesâ kabrine varup Kayın Çelebi kâyn anasını ânda buldum. Mustafa Ağa, "câmi' ararsın" didikde başı ucunda kaimen azîm büka eyledim. Mezbûre kendü mezârlarına gtdi. Fakîr ba'de't-tilâve gtdim. Ammâ mezbûre kendü mezârları kurbünde dahi otururdu.]

Târîh-i Hatt-ı Bâzîrgânzâde Hüseyin Çelebi ve Azm-i Somâ-yı Ev?

Ma'lûm ola ki Muharrem'in on yedinci günü ve Mustafa'nın [17a] defni günü olan Yevm-i İsneyn'de Ahmed Çelebi ibn-i Sun'ullah Çelebi eliyle ifâ-yı lihye itmişdir. Hem Hâcî Halîl oğlu İbrâhim Çelebi ile Somâ'ya azîmet itmişdir.

Sene 1072:

Ma'lûm ola ki yevm-i mezbûrdan sonra [Sahh: İki gice ale't-tevâli câme-i hâblar suffeteyn beyninde bir ağladı ve baş yasdıkları büyük suffeye akreb idi] ve Cum'aya dek Nazmî Efendi'nin bir câriyesi Sümme kerîmeleri Aîşe. Sümme Hadîce, harem içinde sâkin olan Mevlâna Hasan Efendi'nin bir kızı irtihâl itmişlerdir. Ammâ Aîşe'nin ve Hasan Efendi duhterinin imâmet ve telkînlerini Hazret-i Azîz itmişdir.

Şeb-i Hamîs ve **Şeb-i Cum'a** büyük hemşîrede cümle ev halkı ile beytûte[t] vâkı' olmuşdur. Zirâ Hasan Çavuş'dan olan kızı Seyyîde Sâime mat'ûne olmuş idi.

Târîh-i Fevt-i Seyyîde Sâime binti Seyyîde Hadîce:

Ma'lûm ola ki Muharrem'in yigirmi birinci günü ve ânifen [17b] zıkr olan Cum'a günü beyne's-salateynde Seyyîde Sâime câm-ı eceli nûş itmişdir. Fakîr pîş-kademde otururken çağırdılar. Fi'l-hâl vardım ve rahat dōşeğinde buldum.

Fasıl:

Bu fasıl ahşama dek görülen hıdmetleri beyân ider: Evvelâ hâcıya ölçi götürdüm ve Hazret-i Azîz Bağçesi'nden gelürken Sünbül Efendi berâberinde mülâkât idüp dâhil-i haremdeki mezâristâna vardık. Bir yir ta'yîn buyurdular. Ba'dehû Ahmed Ağa ile Çayırılı Osmân Dede'nin kapusuna vardık. Tâ'ûndan halası siyâkları idi. Hıfz-ı kabri âna teklîf itdik. Dahi za'ifim vardır. Lâkin bir mu'în olursa kâbildir diyerek benimle mezâr bağçesine geldi. Ol ta'yîn olunan yiri iza'ât eyledim. Sonra Şehlâ Mustafa Dede'den isti'ânet eylemiş. Ba'dehû Yıldız'a vardım. [18a] Ve Emîr Osmân Çelebi'nin kapusına vardım ve evde bulmayup haremine pek pek ısmarladım ve fi'l-hâl Yıldız'a gelüp kable'l-magrib ta'âmlandık.

Şeb-i Sebt:

Ba'de'l-ışâ' suffede ba'zı fukarâ -i husûsa Nazmî Efendi ve Amm Efendi ve zâkirîn ve Beşlizâde ile beklenmiştir. Mûsa Beg ve yeni konşu hâzırîn idiler ve oğulcuğu hıdmetde idi. Ammâ merhûme Seyyîde Sâime suffeden mugayyir olan odanın içinde yaturdu. Fukarâ gitdikden sonra fakîr küçük odada beytûte[t] eyledik. Hâbdan bî-dâr oldukda ötede bacılar ilâhî okurlar imiş. El-alîm Allah'sın dimeleri sem'ime düş oldu ve zavallı kız deyü kulağıma bir söz dahi dokundu. Suâl itdim. Meğer Şahbâz mat'ûne olup Selîm Kadın eve götürmüş. Ammâ dahi mum yanardı. İrtesi [18b] Yevm-i Sebt, ale's-sabâh, namâzı kılınup dâhil-i haremde defn olunmuştur. Müezzinliği Emîr Osmân Çelebi itmiştir ve imâmet ve telkîni Hazret-i Azîz idüp ehl-i beyt ile köylere gitmiştir. Bu siyâkda İmâm Efendi'nin makbûle câriyesinin cenâzesine hâzır olduk. Şefîr-i kabirde tevkîf olunurken, fakîr büyük oğlumla bizüm mezârları ziyâret itdik. Ba'dehû Seyyîde Sâime'nin harcından artan akçaları oğlum bana teslim itdi ve Ulu Yol'dan Silivri Kapusu'na gitdi. Fakîr dahi mekâbir içinden yine İmâm Efendi cânibine geldim ve çok tevakkuf itdim ve telkîn idüp büyük hemşîrenin evine gitdim ve suffesinde meblâğ-ı mezbûrı teblîğ itdim. Ba'dehû bizüm büyük [19a] odada Mustafa'nın yedisi içün çörek yoğurduklarını gördüm [Sahh: Şahbâz'ı matbahda suffice üzre yatur gördüm. Başu kapu tarafına idi]. Ba'de'l-asr Kavukcu Kadı Mehmed Efendi'nin evine gitdik. Ma' Pîş-kadem Efendi ve Amm Efendi ve Şeyhzâde cümlemizi alıkodular. Fakîr gurûba karîb câmi'e gelüp ve ahşamı kılup ve hücrenin taşra kapusu ardındaki deyneciği asâ pâyesiyile alup ve fanusu dahi alup yine mezbûr Kadı Efendi'nin evine vardım. Ba'dehû ânda ta'aşşî eyledik ve salât -ı ışâ'da imâmet ve bi'l -cümle beytûte[t] vâkı' oldu. İllâ Amm Efendi müzâhebe eyledi.

İrtesi **Yevm-i Ahad** yine Amm Efendi ve Cızbız Dâmâdı ve Süleymân Ağa İbn-i Pîrî Halîfe kahveye hâzır oldular ve mücâleset-i medîde eyledik ve Kadı Efendi vâfir hâne ki [19b] yedi veren üzümü virdi. Ânı elime alup bi'l-küllîye menzîl-i mezbûrdan müzâhebe eyledik ve bu siyâkda Pîş-kadem Efendi ve Şeyhzâde, Nezîr Ağa'ya uğradılar. Ammâ fakîr hücreye gelüp ol deyneciği mevzi'ine vaz' eyledim ve fanusu ânda terk eyledim ve çâk içerüde oğluma buluşdum ve hücre kurbündeki kuyunun önine geldikde tahta holı dibinde Kayyım Halîl Dede'yi gördüm. Recebcik fevt olup defne götürdüklerinden haber virdi. Ammâ üçüncü ağası Hüseyin Çelebi Edrene'ye gitmiş idi. Ba'dehû fakîr ol üzümü eve götürdüm ve Şahbâz'a hissecik virdim [20a] ve hücreye hisse götürürken bostâncının evi berâberinde Receb-i müteveffânın büyük ağası Mustafa Çelebi'ye mülâkât idüp ta'ziye itdim ve Receb'i defnden gelür deyü ma'na virdim. Ba'dehû mezbûr üzüm hissesini hücreye bi'z-zat teblîğ itdim.

Şeb-i İsneyn:

Küçük suffede evvelki hücre dibinde minder üzre câme-i hâb düzilüp beytûte[t] eyledik. Ammâ Şahbâzcık bütün gice inleyüp söyledi.

Târîh-i fevt-i Şahbâz:

Ma'lûm ola ki Muharrem'in yigirmi dördüncü gününde ve anifen zikr olunan şeb-i irtesi Yevm-i İsneyn'de ve öyle ezânı vaktinde ve sundurmada maksûre kurbünde ve büyük hemşîre huzurunda [20b] câm-ı eceli nûş eylemiş. Ol siyâkda fakîr eve gelüp maksûrenin berâberinde çâk tahtanın dibine nakl olunup uzadılmış buldum. Ba'dehû mezâr ölçisi alup giderken Sun'îzâde'nin dükkânından nedir aslı deyü hitâb geldi. Yine bir mezâr lazım oldu deyü cevâb virdim. Ba'dehû çar[ş]u kapusundan dâhil-i harem olup şâdırvan kurbünde ve Zincirli Sur'un berâberinde Kayyım Şa'bân Dede'ye ten-şûy ve tâbût sipârîş eyledim ve bu esnâda Adlî Efendi Türbesi'nin önünden Pîş-kadem geçerken gördüm. Ba'dehû mekâbire vardım ve bizüm mezârlar kurbünde münâsib yir bulamayup [21a] Bayrampaşa Vakfı'na muttasıl zemînde ve Ulu Yol kurbünde ve bizüm mezârlar berâberinde bir yir ta'yîn idüp eve geldim. Ba'dehû dud ağacının öte tarafında gasl olunup küçük hemşîre bağçesinin tahta havlisine ve kuş yemişine karîb mevzi'de der-tâbût olup beyne's-salateynde namâzı kılınmışdır ve imâmeti İmâm Efendi idüp şâdırvan kurbünde teşyî'idin men' olunmuşdur ve İbrâhim Paşa'da Kullevî [21b] Emîr Efendi'nin dükkânı önünde Nazmî Efendi duruyorken bir iki kerre acaba biz de böyle gitsek mi deyüp afv olunmuşdur. Ba'dehû defn idüp avdet itdik.

Saferü'l-Hayr:

Yevm-i evvel-i Ahad'dan üçüncü günü **Yevm-i Sülesâ**, Zahve-i Suğrâ'da Nazmî Efendi'nin üçüncü kızı kadının gasline hâzır olup defn itdik. İmâm Efendi definde bile idi. Ba'dehû İmâm Efendi'nin kızı Seyyîde Vâhîde Kadın'ın [22a] gasline hâzır olup musallâya götürdük. Ammâ haremde defni esnâsında Pîş-kadem hücresinde meks itdim. Miftâhını mukaddemâ bana teslim itmiş idi. Akab-i definde Sun'ullah Çelebi ânda gelüp sizi telkîne istiyorlar didi. İmtisâl idemedim. Ba'dehû bu siyâkda İmâm Efendi mat'ûn olup iki Cum'â hutbeye çıkmamışdır. Biz yine sadede geledüm. Dördüncü gicesi ya'ni **Şeb-i Erbi'â**, ba'de'l-magrib mütevellîmiz Mehmed Ağa'da ta'aşşî itdik. Ma'a Pîş-kadem ve Amm Efendi ve Şeyhzâde ve Cızbız Dâmâdı ve Habbâz-ı İmâret-i [22b] Ali Beşe menzîl-i mezbûrda mücâleset-i medîdeden sonra Pîş-kadem ve Şeyhzâde ânda kaldılar. Ammâ biz dördümüz müzâhebe idüp Ağaçkakan Yolu'na mürûr itdik. Evvela dâmâd-ı mezbûr evine îsâl olundu. Ve avdetde yine tarîk-i mezbûra mürûr idüp üçümüz Amm Efendi evine îsâl olundu. Ba'dehû Habbâz Ali, fakîri gamhâneye îsâl idüp İmâret'e gitdi. İrtesi Yevm-i Erbi'â Hazret-i Azîz refikleri ile köylerden teşrif-i hângâh buyurmuşlar. Ammâ Yorgancı bir gün evvel gelmiş. [23a] Beşinci gicesi **Şeb-i Hamîs**, büyük hemşîre bizde beytûte[t] itmekle büyük oğlumla ma'ân Yıldızzâde'nin bezminde Harîrî Çelebi'nin evine varup yeni odasında ma'ân beytûte[t] eyledik. İrtesi Yevm-i Hamîs Ahmed Ağa'nın odasında büyük birâderi Nazmî Efendi'nin büyük kızı Sâime Kadın'ın cenâzesini çıkarmağa müterakkıb iken konşumuz Celeb Ali Beşe'nin saraylı kadından olan kızı Arifecik'in cenâzesi zâhire olup ve sokağa inüp cemâa'te karışdık. Ve musallâya götürdük. Âdilzâde Efendi bile idi. [23b] Ba'dehû yine Nazmî Efendi'nin evine rücû idüp Sâime Kadın'ın gasline hâzır olduk ve cenâzesi ezân taşına vaz' olundu. Ba'dehû zuhra dek hücrenin çâk içerüsünde Ahmed Ağa ve Yıldızzâde ve Hâcî Alizâde ve Nurullah Çelebi ile mücâleset itdik. Akab-i zuhrda evvela Sâmie Kadın'ın, sâniyen Ârife Kadın'ın namâzları kılınup, imâmetlerin Hazret-i Azîz itmişdir. Ve bu tertîb üzre götürüldiler. Ma'lûm ola ki Ârife'nin dahi mezârı bizüm fukarâ mezârları içinde imiş. Bu iki duhterin defnleri esnâsında [24a] Hazret-i Azîz, Hâcî Evhad Şeyhi Seyyîd Hüseyin Efendi ve Âdilzâde Mehmed Efendi ile mücâleset ve musâhabet itdikten sonra evvela Ârife Kadın'a ve sâniyen Sâime Kadın'a telkîn buyurmuşlardır. Tokuzuncu günü **Yevm-i İsneyn** kırk üçüncü yaşına dâhil oldum. **Ba'de'l-asr** Bekirzâde Ali Çelebi'nin evine gitmek kasdı üzre azm-i râh idüp Dâmâd Çelebi'nin köşesine vardıkda tâbûtcı dükkânı kurbünden bir kimse üzerime [24b] Sur? salup geldi ve elüm

öpdi. Bakdım Osmân Beşe imiş. Neşât ve inbisât ile didi ki “köyde İbrâhîm Ağa halet-i nez’dedir. Ümidi kesmişlerdir. Belki şimdiye dek ölmüşdür. Âna tâbût ve ten-şûy yapıdırıyorum” didi. Dahi “biz köyden iki kişi gelüp atlarımızı sizün büyük hemşîrenin evinde koduk. Hemân tâbût ve ten-şûy bitdikde yine köye gideriz” didi. Der-akab eve avdet idüp ve küçük kapudan girüp ve ev halkını aşağıda bulup haber virdim. [25a] Ve hemân mezbûr Ali Çelebi’nin evine vardım. Babası dahi ânda imiş. Suffesinde mücâleset itdik ve kahve içdik ve nazarınıza âdetâ her sene viregeldikleri hâne ki amrûdlardan ve üzümlerden iki sarı amrûd biri be-gâyet büyük ve diğeri evâsıt ve bir kulblı sepet mâl-â-mâl siyâh keçimemesi ve dilkü? kuyruğı üzüm ihzâr eylediler. Ba‘dehû sepedi en küçük birâderinin eline virüp “efendiyle ma‘ân git ve çâk evine dek götür” deyü emreylediler. [25b] Âmmâ amrûdları fakîr kendim götürüp Canbâziyye’den büyük hemşîrenin kapusuna dâhil oldukda mezbûr Osmân Beşe’yi ve refîkini ve atları gördüm ve söyleşdim ve büyük hemşîre bunları ale’l-fevr it‘âm eylediğini duydum ve fakîri aratdığını işitdim. Adem-i iltifâtdan gelüp eve gelmek kasd eyledim. Kemâl Efendi’nin evi berâberine geldikde verâ’-i zuhra nazar itdim. Bunları gördüm. Atlarını sokağa çıkardılar ve birinin elinde tâbût ve birinin elinde ten-şûy birerleşî yükledüp [26a] kendüleri dahi binmek ve selâmlık sokağından gitmek kasdı üzre ve’l-hâsıl ale’l-acele eve gelüp amrûdları teslîm ve üzümü taraf-ı ahara nakl ve sepedi oğlancığa îsâl eyledim. Ve der-akab vakt-i magribde büyük hemşîreye varup bölüşdüm. Meğer Osmân Beşe ile ma‘ân benim köye gitmemi istemiş. Adem-i imkân ile cevâb virdim. Ba‘de’l-magrib Yıldızzâde’de Harîrî Çelebi’ye bu mazmûnları hikâyet itdim.

Târîh-i Fevt-i Seyyîd İbrâhîm İbn-i Seyyîde Zâhide:

Ma‘lûm ola ki hâher kihterim Seyyîde Zâhide Kadın’ın ebe güveygüsü ve Orta Defterdâr [26b] İbrâhîm Efendi’nin ortanca oğlu Ahmed Ağa’dan olan oğlu Seyyîd İbrâhîm dört aylık ve on üç buçuk günlük olduğu hâlde ve mat‘ûn olduğu hâlde [Sahh: Ali Beğ Köyü’nde] Safer’in tokuzuncı gününde ve İsneyn gününde ve öyle vaktinde fevt olup irtesi onuncı günü Yevm-i Sülesâ vakt-i duhâda Yeldeğirmeni kurbünde tâbûtsuz defn olunmuş.

Fasıl:

Safer’in on birinci günü Yevm-i Erbi‘â ale’s-sabâh Pîş-kadem hücreğine varup Süleymân Ağa İbn-i Pîrî Halîfe’yi ânda bulduk. Küçük birâderi Ömer Ağa’nın fevtinden haber virdi. [27a] **Ol** siyâkda Pîş-kadem ve ba‘zı ihvân ile Ağa Çayırı’nda

bostâna vardık ve Pîrî Halîfe ile mu‘ânaka ve ta‘ziyet vâkı‘ oldu ve Ali Fakîh İmâmı Ahmed Çelebi gasl itdi ve bizüm musallâya dek teşyî‘i itdik. Ba‘dehû namâzı kılınup imâmeti Hazret-i Azîz itdi. Ve dâhil-i haremde defn olunup telkîni kezâlik Azîz itmiş. Ammâ fakîr defne hâzır olmayup eve geldim ve büyük odanın poyrâz penceresinden Harîrî Çelebi’yi evine giderken gördüm ve yukarıdan nidâ ve tevkîf itdim. Ba‘dehû ma‘ân evine gitdim. [27b] Ve ânda tulum penîri ve asel ve üzüm tenâvül itdik.

Bu **fasıl** büyük oğlumla Ali Beğ Köyü’ne berâ-yı ta‘ziye müzâhebemizi beyân ider:

Ma‘lûm ola ki Safer-i mezbûrun on ikinci günü Yevm-i Hamîs konşı çavuş evinden Balıklı kurbüne bir cenâze götürdük ve avdetde Cinci Ahmed Efendi’ye uğrayup nişîmeninde biraz mükâlemeden sonra yek-çeşm atını iltimâs itdikde taahhüd buyurdi ve Na‘lbend’in atını feth idemedim. Ve Nezîr Ağa’yı evinde ve Süleymân Ağa’yı bostânında yoklayup, bulmadım. Ba‘dehû Süleymân Ağa’yı Nîm Berber’in dükkânında dahi bulmadım. Lâkin [28a] ânda merhûm Celeb Mehmed Efendi’nin oğulcuğu Mustafa Ağa’yı bulup bir at iltimâs itdikde “kaç istersiz” didi... .. “imdi bir dede gönderin göndereyim” didi [evvelâ hücreye varup haber virdim. Ba‘dehû] eve gelüp yol tedârûki gördük ve kapunun karşusunda bir kır at ve yanında Bolevî Mehmed Dede ve Abdurrahman Dede’yi gördük. Bu esnâda büyük hemşîre bizde bulundu ve bir varaka tahrîr eyledi. Ve’l-hâsıl küçük sokakdan azm-i râh eyledik ve akarsuda Harîrî Çelebi Bâzîrgân sokağından zâhir olup bize mültehak oldu. Ve Cinci Ahmed Efendi’nin kapusına dek bile gitdi. Mezbûr kapunun önünde fakîr kır ata ve oğlum yek-çeşm ata süvâr olup [28b] ve mahfî yollardan Silivri Kapusu’nun köprisine vusûlümüze dek mezbûr Ahmed Efendi’nin Mehmed’i bile gitti. Zirâ efendisi öyle ısmarlamış idi ve bu siyâkda hemân İbrâhim Paşa minâresinde öyle ezânı okundı. Muhassıl-ı kelâm Hazînedâr ve Soğanlı ve Halkalı ve Yarıkburgaz’a mürûr iderek Ali Beğ Köyü’ne dâhil olduk. Ammâ Hazînedâr’da bir mikdâr Kırkkavağa doğru yol yanladık. Hele suâl ile Soğanlı Yolu’nı bulduk.

Yevm-i Cum‘a:

Fakîr ve oğlum ve enişte ve Ken‘ânî esb-süvâr olduk. Lâkin fakîr eniştenin yukarıda mezkûr olan esb-i siyâhına ve Ken‘ân bizüm kıra bindi. [29a] Ve Yarıkburgaz Köprisi’ne karîb inin bir delüğinden girdik ve birinden çıktık. Atlardan inmedik ve Azadlı’da Cum‘aya hâzır olduk. Ammâ fakîr câmi‘in suffesinde idim. Ba‘dehû

eništenin li-eb küçük birâderi Abdullah Çelebi'nin köşkünde oturduk. Bizi ît'âm ve işrâb eyledi. Ve Ammleri Ramazân Ağa dahi hammâr-hâ[b] ile iç evinden köşke geldi. Ve fakîri tıraşa bir berber geldi. Ânlar dahi bizümle ekl ü şûrb itdiler. Ve enişte iki pi[ş]miş tavuk getürmüş itmiş anları dahi tenâvül eyledik ve İdrîs hıdmetde idi. Ve'l-hâsıl atlara vech-i meşrûh üzre süvâr olup yine Ali Beğ Köyü'ne geldik.

[29b]

Şeb-i (13) Sebt:

Salât-ı magribi cemaât ile edâ ve ta'aşşî ve oğlumla esvât ve ilâhîyyât okumak ve küçük hemşîrenin Türkî hadîs şerhinden okumak ve salât-ı ıshâyı cemaât ile edâ bu cümle haremının suffesinde vâkı' olmuşdur. Ammâ hem bu gice hem dün gice zevâlû'l-vechin odada oğlumun menâm veistirâhatı şeh-nişinde ve fakîrin yüklük dibinde vâkı' olmuşdur ve bu gice husûf vâkı' olmuş. İrtesi Yevm-i Sebt tulû'a karîb oğlum ve enişte ile ma'ân [30a] Seyyîd İbrahîm'in mezârını ziyârete giderken harman mevzi'ine mürûr itdikde küçük hemşîrenin asâ ile ve Handân ile mekâbir içinde zâhire olup köye gitmesini uzakdan müşâhede eyledik. Ba'dehû biz varup ziyâret eyledik. Ve bugün Zahve-i Kübrâ'da suffice-i mezbûrede küçük hemşîre ile çok musâhabet-i ruhâniyye eyledik. Ba'de'z-zuhr oğlumla esb-süvâr azm-i İstanbul eyledik. Fakîr Şehîdler Sokağı'nda atdan [30b] inüp sâhibinin bir ademine îsâl itdim. Ammâ oğlum eve dek at ile gitti. Ba'de-zâ gurûba karîb Yıldızzâde'ye vardıkda zümrüdî çuka kaplı kürkümi ânda kürkciden gelmiş buldum. Ve Pîrî Çelebi dahi ânda idi. Kable'l-magrib ta'âm-ı şâmî ânda suffede bizümle ma'ân tenâvül itdi [Sahh: Ammâ Yıldızzâde hâzır degül idi]. İrtesi Yevm-i Ahad Hazret-i Azîz ve oğlu ve Yorganî ve Bakî Dede ve Kandîlci Dede mezbûr Ali Beğ Köyü'ne azîmet eylediler. Ve fakîr Pîş-kadem hücresinde [31a] Kameriyye'de otururken Pîrî Halîfezâde Süleymân Ağa bir meniyyetü'l-musalla getürdi. Satırlarının altında Türkî ma'nası yazılmış deyü bir kitâb arz eyledi. Gördükde telezzüz idüp istiâre tarîki ile eve getürdüm. Ba'dehû büyük hemşîreye gitdim. Bile götürdüm.

Yevm-i İsneyn (16):

Ale's-seher Pîş-kadem ile Zâkirbaşı Halîl Çelebi'nin hücresinin tahta bendinde kahve içüp mücâleset iderken Hâcî Ali Dede hücre kapusından mezbûr Süleymân Ağa'nın mat'ûn [31b] olmasını ihbâr eyledi. Âvâzını işitdim. Ammâ kendini görmedim. Bu siyâkda Şeyhzâde'nin kızının gasline hâzır olduk. Ve fakîr Nazmî Efendi'nin sokağı

başına dek teşyî' itdim. **Ammâ** Ali Beğ Köyü'nde küçük eniştemiz Ahmed Ağa'nın odalıktan olan kızı Aişe fevt olmuş ve cenâzesi tevhîd-i şerîf ile götürülmüş ve Hazret-i Azîz telkîn itmiş.

Yevm-i sülâsâ (17): Mezbûr Süleyman Ağa'nın ıyâdesine vardık. Huzzâr-ı meclisi beyân edelüm: Pîş-kadem ve Mu'abbir Hüseyin Dede ve Fettâh Dede ve Nezir Ağa ve Nîm Berber. Pîrî Halife bize gül be-şeker yedirdi ve cümleye kahve içürdi ve hasta kirâren elimiz öpdî. [32a] Ve mürâren iktizâ ile meşy ü hareket itdi.

Yevm-i (18) Erbi'â:

Ale's-seher dâmâd köşesini döndükde der-akab Abdurrahman Dede'den mezbûr Süleymân Ağa'nın fevtini haber aldım ve Pîş-kadem hücreğine vardım. Ba'dehû Pîş-kadem ve ba'zı fukarâ ile ma'hûd bostânda gasline hâzır olduk. Hem-çünân Ali Fakîh imâmı gasl itdi. Ve cenâzesi çar[ş]u kapusuna yaklaştıkda İmâm Efendi ve ba'zı ahhâb istikbâl idüp cema'âte mültehak oldılar. Ba'dehû namâzı kılınup yine çar[ş]u kapusundan [32b] ihrâc eylediler. Ammâ Pîrî Halife evine rücû' itmiş ve Pîş-kadem Dâvud Paşa'dan avdet itmiş. Ammâ Şeyhzâde ve Kavukcî Kadî Efendi kâmilce teşyî' itmişler. Ve Kasımpaşa'da Kulaksız'da defn olunmuş. Ammâ fakîr namâzından sonra teşyî' idemedim. Ve Bezzâzistân taraflarına gitdim. Ve zehâba Cerrâh'dan aşağıda Dilsizzâde'ye mülâkât itdim. Meğer mezbûrun fevti mesmû'ı olmuş. "Münkarizü'l-akrân bir çelebi idi. Hele bir dostdan ayrıldınız ki deyü" vâfir vasıflar [33a] ve ta'ziyetler eyledi. Ve "hiç ülfetimiz vâkî' olmamışdır" didi.

Yevm-i Hamîs (19):

Merhûme Gülbevî Hâtûn'un fevti gününün otuz tokuzuncı günü idi. Lâkin kırkın itmek niyyeti üzre çörek itdiler ve kuşlukdan ikindiye dek büyük hemşîre bizde idi. Ba'de'l-asr bizüm ev halkı ile câmi'-i şerîfde Muhammediyye'ye hâzıra oldılar. Ba'dehû hemşîre ev halkını evine da'vet itdi. Ânda beytûte[t] eylediler.

Yevm-i (12) Cum'a:

Küçük hemşîre Ali Beğ Köyü'nden evine dâhile oldu. Küçük suffesinin dibinde sâbıkâ [33b] abdesthâne olan mevzi'de akab-i salat-i Cum'ada varup mu'ânaka ve önü? kızı Aişeciğin fevtine müteallik bükalar iki taraftan da sâdır olmuşdur.

Fasıl:

Ma'lûm ola ki küçük hammâmda merhûm Tabîb Mustafa Efendi [Sahh: Oğlu] Tabîb Mehmed Çelebi fevt olup Kasımpaşa'da defn olunmak bu hafta içinde vâkı' olmuştur. Ve Nazmî Efendi berâ-yı defn deniz geçmemiş.

Ma'lûm ola ki Safer'in yigirmi dördüncü günü **Yevm-i Sülesâ (1)** Yıldızzâde'nin nerdubânından nüzûle azîmet esnâsında iken aşağı sahnda konşu [34a] Celeb Ali Beşe zâhir olup "bizüm eve buyurun" dedi. Ve "Şorvacı Ağa kanda iki" dedi. Muhassıl evine vardık. Ve Çorvacı Ağa dahi geldi. Meğer ehli sarâyı kadın zevci mezbûr Ali Beşe'ye Eski Sarây'dan bir kapucı getirmiş. Ve merhûm Peyk Ali Çelebi'nin küçük birâderi dahi hâzır-ı bi'l-meclis idi. Bir mikdâr zevcin beyninde nizâ' vâkı' oldu. Ba'de'l-meclis eve geldim. Ba'dehû Bayram Dede'nin büyük kızı Râbia Kadın'ın gasline hâzır olup iki kapu beyninde fukarâ ile tevhîd eyledik. Ba'de't-tevhîd sokak kapusunun hâricine hürûc idüp intizâr üzre iken karşı kaldırımdan Bâzîrgân [34b] Şeyhi Hüseyin Efendi "Kâsımzâde merhûm olmuş" dedi. Fakîr dahi "Deli Kâsım oğlu mı" didim. "Bes ândan gayrı Kâsımzâde yoğa" dedi. "Bunda mı ya'ni merhûm Dervîş Ağa'nın evinde mi? Zirâ ba'de'l-ihrâku'l-kebîr ânda günde yüz akça kirâ ile müstecîr idi. Yohsa Edrene Kapusu hâricindeki çiftliğinde mi" didim. "Çiftliğinde merhûm olmuş" deyü cevâb virdi. Bu siyâkda mezbûre Râbia Kadın'ın techîz ve tekfîni maslahatları itmâm olup buyurun dinildi. Cenâzesini evvel kaldıranların biri fakîr idi. Sokağa dek çıkardım. [35a] Bu siyâkda Bayram Dede pek safa itdiğinden takbîl-i dâmen eyledi. Ve bizüm câmi'de namâzı kılınup şâdırvân kurbünde Bâzîrgân Şeyhi teşyî'den men' olundu. Ammâ fakîr defne hâzır oldum. Ve çok intizâr çekildi. Ve ezân-ı asr ol mahalde istimâ' olundu. Yigirmi altıncı günü **Yevm-i Hamîs (26)** Yıldızzâde Halîl'inin gasl ve defnine hâzır olduk. Mezârı [Sahh: hurûcda] sağ cânibdeki hendek-i evvele karîb ve mukâbildir. Zuhra karîb [35b] eve geldik ve matar-ı şedîd ahz itmekle tebdîl-i câme idüp büyük odada poyraz penceresi dibinde oturdum. Ve oğlum merhûm Mustafa'nın bugün kâmil-i kırkı olmağıyla pilav ve zerde tabh olundu. Bizüm iki hemşîre aşağıda mevcûde idiler. Büyük oğlumla intizâr-ı medîdden sonra ma'ân tenâvül itdik. Ammâ oğluma mukaddemce şeb' hâsıl olmağıyla müzâhebe eyledi. Fakîr tenhâ bir iki kaşık dahi tenâvül iderken bir bükâ-yı şedîd galebe itdi ki ancak olur. [36a] Hatta Kayın Çelebi hiss idüp odasının kapusundan nakşımı bir iki kerre hafiye-i müşâhede eyledi. Ba'dehû ikinci nerdubânın en aşağı kademesinde bir azîm bükâ dahi vâkı' oldu. Sümme mevzi'-i mezbûrda Kayın Çelebi ile mücâleset-i medîde vâkı' oldu.

Şeb-i Cum'a (27):

Ba‘de’l-magrib ev halkı ve iki hemşîre ile ma‘ân ta‘aşşî vâkı‘ oldu. Ba‘dehû Yıldızâde’ye gidüp oğlumı ânda buldum. Safer’in otuzuncı günü [36b] **Yevm-i İsneyn (30)** ba‘de’l-asr Yıldızâde Osmân’ının gasl ve kabrine hâzır olduk. Ammâ esnâ-yı definde Nazmî Efendi ve oğlum ile kabirlerimiz ziyâret idüp avdetde medfûn bulduk. Ve Nazmî Efendi telkîn itdikde köpride muntazır olup ma‘ân geldik. Ma‘lûm ola ki Yıldızâde “Safer ayında gice sokağa çıkmaktan hazzım yokdur. Bizde eğlensek memnûn olurduk” demekle bi’t-tamâm ânda eğlendik. [37a]

Rebi‘ü’l-Evvel (3):

Evvelî Şeb-i Sülesâ’dır. Ma‘lûm ola ki her Şeb-i Sebt işret-i yârân Yıldızâde Efendi’de olmak bu fakîrin matbû‘ ve muhterî‘i olmağıyla resm olduğu cumhûrun ma‘lûmlarıdır. Ammâ Yıldızâde Efendi haftada bir giceyi istiklâl idüp “âyâ işret bir gice bizde ve bir Ahmed Ağa’da mı olsa yahud [37b] bir hafta bizde ve bir hafta Ahmed Ağa’da mı olsa” deyü fakîrden istişâre eyledikde fakîr dahi Şeb-i Sebt üzre Şeb-i Sülesâ ve Şeb-i Hamîs’i ziyâde idüp üç gice Yıldızâde Efendi’de ve dört gice Ahmed Ağa’da olmağı re‘y-i sevâb görmekle ba‘de’l-yevm bunun üzre azîmet olunmuşdur.

Târîh-i Defn-i Sadr-ı a‘zam Köprili Mehmed Paşa:

[38a] Ma‘lûm ola ki Rebi‘ü’l-Evvel’in sekizinci günü **Yevm-i Sülesâ (8)** Sadr-ı a‘zam Köprili Mehmed Paşa’nın cenâzesi Edrene’den tâbût ile araba içinde getirilüp ve Silivri Kapusu’ndan idhâl ve altı mermere imrâr olunup ezân-ı asr ile türbesinde defn olunmuşdur. Ve Edrene’de oğlı Ahmed Paşa, yerine vezîr-i a‘zam olmuşdur. İrtesi Yevm-i erba‘â (9) varup pencerelerden ziyâret ve Sîm-keş Ahmed Çelebi ile Sîm-keş İbrâhim Çelebi’nin odasında musâhebet vâkı‘ oldu.

Şeb-i Hamîs (10):

[38b] Ev halkı büyük hemşîrede idiler. Ammâ fakîr İmâm Efendi’nin ziyâfetine gitdim. Ba‘zı huzzârı ta‘dâd ve beyân idelüm: Fazîletli Nazmî Efendi ve Kemâl Efendi ve Sun‘ullah Çelebi ve Haydar Ağa İmâmı Hasan Efendi ve oğlı Mustafa Çelebi ba‘de’t-ta‘âm ba‘zılar gidüp ba‘dehû mücâleset itdiğimiz ihvânı zikredelüm: Pîş-kadem ve zâkirîn ve Cerrâh Yusuf Çelebi ve Bezzâzistânî Mustafa Çelebi. Bu esnâda zâkirler okudılar. Ve İmâm Efendizâde Nurullah Çelebi bir hatm [39a] du‘âsı okudu. Ba‘de’l-meclis Habbâz dükkânı kurbünde Pîş-kadem yarın sabâh kahvesi için Osmân Ağa’ya med‘ûvvsız didi. Ve harem kapusına doğru gitdi. Ve imâret ahûrının divârı kurbüne geldikde Cerrâh fakîri eve dek getürmek murâd itdi. Def‘ itdim. Şeyhzâde ile sokağa

duhûl itdiler. Ba‘dehû eve gelüp büyük oğlumla ikimiz mükâleme itdik. İrtesi **Yevm-i Hamîs (10)** Osmân Ağa’nın küçük odasında penîr ve asel [39b] ve kahve tenâvül eyledik. Ma‘ Piş-kadem ve zâkirîn ve Amm Efendi ba‘dehû demdemeler ve zemzemeler vâkı‘ oldu. Ba‘dehû Sâdık gelüp gâh ma‘ân gâh münferîden okudu. Ve meclis âhîrinde merhûm Derzibaşı’nın küçük oğlu Pîrî Ağa geldi ve esnâ-yı mücâlesetde “hünkâr, Dâvud Paşa bağçesinden Edrene’ye azîmet itdikde Sâlih Ağa ya‘ni Elmas Ağa’yı üç bin guruşluk ze‘âmet ile yanından ihrâc itmişdir. Hâlâ Çatladı’da Yoğurt-hâne kurbünde olur, buluşdınız mı” didi. Fakîr dahi “şimdi sizden istimâ‘ [40a] itdim” didim. Ba‘de’l-meclis eve gelüp siyâh sûfî giydim. Ve Nişâncı Yolu’ndan gidüp Sâlih Ağa’ya buluşdum. Ba‘dehû Büyük Ayasofya Hatîbi Karakaş Mahmud Efendi’yi ziyâret itdim. Oğlı Sultânahmed’de salât-ı zuhrda imâmet idüp bezme geldi. Meğer nöbet ânun imiş. Ve külâh üzre sarıklı bir ak sakallı kimse dahi geldi. Ve it‘âm ve işrâb olunduk ve mahdûm-ı mükerrerrem ellerimize su kodı ve “Mehmed Ağa İmâmı [40b] Muhaddis Tatar Ali Efendi’nin bugün cenâzesi çıkarmış” deyü söyledi. Ve Mahmud Efendi bile bulunmadığına teessüf eyledi ve “âyâ şimdi gidilse yetişilür mi ki” didi. Ba‘de’l-meclis râh-ı mezbûrdan avdet idüp Yıldız sokağından çıkdıkda Selîm’i bizüm ev kurbünde gördüm. Fakîre teveccüh eyledi. Bizüm ağa ya‘ni hâlâ mütevellîmiz Mehmed Ağa İbn-i Culân? “Kırık Aşçıbaşı Mustafa Ağa sizi bu gice da‘vet ider” didi. Der-akab evde tebdîl-i destâr eyledim ve oğlumı [41a] amelde olan mu‘temed ve ırgâd ve bennâ’ları seyr itdik. Ve eski Nişâncı Mehmed Paşa Câmi’i’nin İmâmı Mehmed Efendi’yi ba‘de’l-ihrâkû’l-kebir câmi’-i mezbûr haremine muttasıl olan yaptığı evde ziyâret eyledik. Ma‘lûm ola ki mezbûr nişâncı, evlâd-ı Mevlânâ’dan Ârif Çelebi’nin sülbî oğlu ve Ebû’l-feth’in yeniçeri ağası imiş. Ve Süleymâniyye’de yeniçeri ağaları sâkin olduğu meşhûr sarây ânun taht-ı mülkünde imiş. Ba‘dehû vakf olunup yeniçeri ağalarına şart olunmuş ve nişâncı olup mezbûr câmi’i binâ eylemiş ve ol sarâyın kirâsı câmi’inin [41b] masârıfına ta‘yîn olunmuş. Bu haberleri mezkû[r] İmâm Mehmed Efendi lisânından istimâ‘ itdik ve şerbet ve kahvesin içdik. Ba‘de’l-meclis imâm efendi câmi’-i mezbûr haremde mezbûr nişâncı paşanın merkadini irâet ve biz dahi ziyâret vâkı‘ olmuşdur. Ba‘dehû İmâm Efendi’yi terk idüp Büyük Ayulanka Çarşusu’na⁶³ geldikde Taşcızâde şitâb ve ferîk elmaları iştirâ idüp Küçük Ayulanka’da bir kaçını tenâvül itdik ve bostâncıların köşkünde celse itdik ve Hâcî Alizâde’nin bağçesinde hisâr penceresi dibinde [42a] Hâcî Ali ve Nakkaş İsmâil Çelebi ile mücâleset eyledik ve kahve içdik ve mezbûr Hâcî Taşcızâde’nin hemşîresinden olan tıfıl nebîresini dizinde ve kucağında

⁶³ Büyük Langa.

vâfir ohşadı. Ammâ Taşcızâde karşuda neccârlar işlediğine bakardı. Ba‘de-zâ eviyle karîb olmağıyla Taşcızâde ale‘l-acele münferîden gitti. Ba‘dehû mezbûr İsmâil Çelebi Yıldızâde’nin kapusına dek fakîre hem-râh oldu. Fakîr dahi Yıldızâde’nin [42b] hânesinde meksden sonra eve⁶⁴ geldim. Bu siyâkda ev halkı büyük hemşîrenin Terkîm Câmi‘⁶⁵ sokağındaki evine gitdiler. Ba‘de zamân fakîr dahi ânda varup Mu‘ammer’i eve getürdüm. **Ammâ Nazmî Efendi** bugün ale’s-sabâh berâ-yı Edrene azm-i râh itmiş. Ma‘ Mehmed Dede.

Fasıl:

Şeb-i **Erbî‘â** ya‘ni Kasım ve Rebi‘ü’l-âhirin âhar giceleri ba‘de’l-işâ’ bizüm hücre kapusının hâricinde zâkirîn ile mülâkât. Ba‘dehû Şeyhzâde ile ma‘ân Dâmâd Çelebi’nin evi önlerine geldik. Ba‘dehû ba‘zı hevâtır ile yine ma‘ân azm-sevk itdikde [Der-kenâr: Mâh-ı mezbûrun yigirmi sekizinci gicesi Şeb-i **Sülesâ** bizüm Ahmed Ağa‘da ziyâfet olunduk. Ma‘ İmâm Efendi (1) ve oğlum (2) ve Kefevî (3) ve Mihribânzâde (4) ve Yıldızâde (5) ammâ işret der-Yıldız] [43a] boyacı dükkânı önünde Saçlızâde Mustafa Çelebi ve Çavuşzâde bizüm Kadı Mehmed Efendi’nin kölesi bir muşamma‘a fanus ile zâhir oldılar ve Şeyhzâde’ye hitâben “size gideyorduk, buyurun Çelebi ândadır” didiler. Ya‘ni Pîş-kadem, Yüsrî Ahmed Çelebi’nin odasında imiş ve Şeyhzâde’nin kudûmüni murâd itmişler. Derhâl Şeyhzâde da‘vete icâbet ve fakîr âna tabi‘yyet idüp vardık. Bir müddet musâhebet itdik. Ba‘de’l-meclis çar[ş]uya duhûlde Pîş-kadem hücreğine gitdi. Ammâ fakîr [43b] evimizde müsâfere olduğu eelden Şeyhzâde’nin evine gitdik. Ve fevkanî odasında ma‘ânistirâhat ve beytûte[t] eyledik. İrtesi Yevm-i Erbâ‘a ba‘de’l-kahve eve geldim. Ammâ Şeyhzâde mevcûd degül idi. Bilmem kanda gitmiş idi. Ma‘lûm ola ki Yüsrî Çelebi’nin odasına varmak ve Şeyhzâde’nin evinde kalmak bundan evvel vâkı‘ olmamışdır. Ve ma‘lûm ola ki Kasım ve Erbâ‘ın beyninde kırk altı gün vardır.

[44a]

Cum‘ade’l-ulâ ve Erbâ‘ın

Şeb-i **Hamîs** duhûl itmişdir. Ve ta‘aşşî Yıldızâde’de vâkı‘ olmuşdur. Ma‘ Hacı Nurullahzâde ve ma‘ Ma‘anoğlı kethüdâsı ve şahs-ı âhar ve gayruhum mine’l-huzzâr. Ba‘de’t-ta‘âm eve geldikde ev sâhibesini sâhibe-i firâş buldum.

⁶⁴ İki kere yazmış

⁶⁵ Diğer adı İskenderpaşa Camii’dir (bkz. Sema Doğan, “İskenderpaşa Camii”, *TDVİA*, XXII, 567).

Târîh-i dû-duhter-i hem-zâd Nazmî Efendi:

Ma'lûm ola ki bu iki kerîme-i mükerreremelerin vilâdetleri bu gice sabâha karîb vâkı' olmuşdur. Ammehümâ'llâh. [44b] İrtesi gice Şeb-i **Cum'a** ta'aşşî der-Yıldızzâde ma' Ahmed Ağa ve Şehnâmecî Mehmed Çelebi ki ve safiyy sebk itmişdir. Ba'de't-ta'âm oğlum ve ihvân ânda gelüp mu'âşeret vâkı' olmuşdur. Ve Şehnâmecî Çelebi bir sergüzeşt nakl itmişdir.

Beşinci gice Şeb-i **İsneyn** ta'aşşî der-Ahmed Ağa ma'a Mücellid Ahmed Çelebi. Fakat **altıncı** gice Şeb-i **Sülesâ** Defterdârzâde Kadı Mehmed Efendi'nin ziyâfetine hâzır olduk. Ma'a İmâm Efendi (1) ve Pîş-kadem (2) ve zâkirîn (3-4) ve Amm Efendi (5) ve Kavukcî Kadı Efendi ve Yüsrî Çelebi

[45a]

Fakat it'âmeyi beyân idelüm:

Balık dolması (1)

Yahni (2)

Kabak dolması (3)

Mantı yoğurtsuz (4)

Baklava (5)

Pilav (6)

Buğday şorvası (7)

Kara üzüm hoşabı (8)

Temmet.

Ba'dehû Ahmed Kethüdâ ve Çakır Çavuş ve Saçlızâde Mustafa Çelebi hâzır-ı bi'l-meclis oldılar. Dahi esvât ve ilâhî okundı ve müzâhebe altıncı sâ'atde vâkı' oldı. Ammâ İmâm Efendi mukaddemce gitdi [Sahh: Yevm-i **Hamîs** (8) Hüseyin Çelebi Edrene'ye gitmiş.]. [Sahh: Yevm-i **Cum'a** (9) ba'de's-salathâ Şa'bân Hoca'nın da'vetine icâbet ve asra dek mücâleset ba'd-ı ezân tenâvül-i it'âme-i pür-lezzet vâkı' olmuşdur. Huzzâr üç Hasan ve üç Mehmed ya'ni Taşcızâde (1) ve Şeyhzâde (2) ve dâmâd (3) ve Pîş-kadem (4) ve oğlum (5) ve fakîr].

[45b]

Defter-i Sohbeta ve Mabeynha

Sohbet-i Mihribânzâde Osmân Ağa (1):

Der Şeb-i Sebt.

Bu gice Erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlânın onuncu gicesidir.

Tavuk (1)

Hezarpare (2)

Börek (3)

Baklava (4)

Turşı (5)

Şorva (6)

Üzüm (7) tertîbü'n-nisbet.

[46a]

İrte gice Şeb-i **Ahad (11)** Kassâb Çeşmesi kurbünde küçük enişte ve küçük hemşirenin mihmânı olup musâhebet üzre iken nisfû'l-lilyde bir ihrâk zâhir oldu. Enişte at ile varup geldi. Meğer deniz hammâmına akreb bir ev ve bir etmekci dükkânı imiş. Ve sâhibi bir mütemevvil odabaşılıktan çıkma kimse imiş. İhrâk-ı ekberden sonra henüz binâ idüp içinde sâkin olmuşlar. Yağ eridirken ale'l-gafle[t] parlamagıyla emvâl ve eşyâ tahlîs idememişler. Ba'dehû nevm veistirâhat idüp ale's-sabâh [46b] küçük hemşirenin kahvesini içüp gice vâkı' olan ihrâkı görmeğe gitdim. Ve bizüm İsmâil Çelebi'yi ânda bulup ve ma'ân seyr idüp refâkat ile semte geldik.

Fasıl:

Ma'lûm ola ki Bâzîrgân sokağında Cinci Ahmed Efendi'nin evin alup hâlâ içinde sâkin olan merhûm Sekbânbaşı Karakaş Mehmed Ağa'nın oğlu ve Eski Sarây Kapısı karşusunda sâkin olan Haremeyn-i Muhteremeyn Muhâsebecisi Merhûm Rıdvân Efendi'nin dâmâdı Mehmed Ağa, Şeyhzâde vesâtetiyle bizi da'vet idüp icâbet itdik. [47a] Bu husûs kangı gice vâkı' olduğu der-pey mestûre olan sohbet zımnında münfehim olur. Ammâ biz huzzârı beyân idelüm:

Evvelâ sâhib-i ziyâfet ve merhûm İmâm Efendi'nin zevcesini tezevvüc iden Tophâneli İhtiyâr Tuğcı Hasan Ağa ve Bâzîrgân İmâmı Hüseyin Efendi ve Zâkir A'mâ

İbrâhim Çelebi ve Pîş-kadem ve zâkirîn ve Yorganî ve fakîr ve mutâa'mını beyân idelüm:

Yahni (1)

Ekşili tavuk (2)

Lahana dolması (3)

Şalgam boranisi (4)

Börek (5)

Baklava (6)

Pilav (7)

Ekşi aş (8)

Şorva (9)

Pâlûde (10)

Süt (11)

Üzüm (12)

Ba'de'l-ışâ ' fakîr me'zûnen ve münferîden müzâhebe idüp Şeyhzâde akarsuya dek teşyî' eyledi. Ve merhûm Tıflî Çelebi'nin kapısı önüne [47b] geldikde harem-i şerîf kapusundan bir muşamma'a fanuslı zâhir oldu. Yârândan olmak ümidi ile asâyı zemîne pek pek darb itdim. Sesler gidüp Ahmed Ağa'nın sokağı başında tevakkuf itdi. Yakın varup gördüm. Osmân Ağa imiş. Hemân ma'ân Memîş Beşe'nin evine dâhil olduk.

Sohbet-i Memîş Beşe (2):

Der Şeb-i Hamîs.

Bu gice erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın on beşinci gicesidir.

Tavuk (1)

Börek kabak (2)

Baklava (3)

Turşu (4)

Şorva (5)

Üzüm tertîbü'n-nisbet. (6)

[48a] Şeb-i **Cum'a**, ya'ni Memîş Beşe sohbetinin ırte gicesi ve Erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın on altıncı gicesi bizüm Mütevellî Ağa'da iki def'a ekl-i muta'âm-ı müte'addide ve mücâleset-i medîde vâkı' olmuşdur. Ammâ def'a-i sâniyede gâziler helvâsı dahi var idi ve huzzâr-ı mezbûrun Cafer Ağacığı ve Selîm'i ve Habbâz-ı İmâret Ali Beşe ve fakîr ve Kavukcu Kadı Efendi ve Yorganî ve Ebû'l-ced İbrâhim ve Tiryâki Ahmed Çelebi ve Hâcî Fettâh Dede idiler. Ammâ esnâ-yı mücâlesetde mezbûr Ahmed Çelebi berâ-yı ihyâ câmi'e ve mezbûr Kadı Efendi evine varup yine bezme geldiler. Ve Ahmed Çelebi [48b] ilâhîyyât ve Muhammediyye okudı. Ve Habbâz-ı merkûm ile ma'ân fakîri eve getürdi. **Ba'de'l-fecr** Hazret-i Azîz ve Mahmud Dede halvetden [Matlab-ı hurûc Aziz ez-halvet] çıkup Hacı Fettâh Dede a'kâb-ı Yâsîn'de tevhîd kaldırmış. **Rivâyet** olunur ki Edrene'de bugün Salât-ı Cum'a akabinde Şeyhü'l-islâm Burusevî Esîrî Mehmed Efendi nefy olunmuş ve Sadr-ı Rûm Sun'îzâde Seyyîd [Mehmed] Efendi müftî olmuş [matlab-ı müftü şüden Sun'îzâde ez-sadr-ı Rum] ve İstanbul kazâsından ma'zûl Minkarîzâde Efendi Sadr-ı Rum olmuş.

Yevm-i Ahad (18): Hazret-i Azîz ile kendü câmekanında müşerref olduk. Ma'a Pîş-kadem ve Bâkî Dede bizüm ev halkı büyük hemşîreye gitdiler. [49a]

Sohbet-i Taşcızâde (3):

Der Şeb-i İsneyn der-külûbe-i sürûde âdem var. Bu gice erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın on tokuzuncı gicesidir.

Tavuk (1)

Terenciyye (2)

Börek kabak (3)

Baklava (4)

Şorva (5)

Süt (6)

Üzüm tertîbü'n-nisbet. (7)

Bu gice ta'aşşî ve beytûte[t] Hazînedâr Ağa'da vâkı' olmuşdur. ırte gice Şeb-i **Sülesâ (20)** büyük oğlumla ma'ân Yıldızâde de ta'aşşî vâkı' oldu . Ba'dehû oğlum

hücresinde beytûte [t] kasdı üzre namâz -ı ıṣâ' için câmi'e gitdi . [49b] Ammâ fakîr ba'de'l-mu'âşere eve gelüp külûbe-i mihterde münferîden beytûte[t] eyledim.

Yevm-i Sülesâ (20):

Büyük hemşîrenin şimdiki evine varup mülâkât itdikde “eviniz tarafı bir mikdâr nâ-hoş olmağıyla hep eve gitdiler” didi. Ve bizüm beytûtemizi iltimâs eyledi. Ne hâl ise rıza gösterdim.

Târîh-i vilâdet-i duhter-i Taşcızâde:

Ma'lûm ola ki erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın yigirmi birinci gicesi Şeb-i erba'â (21) iltimâs-ı mezkûra binâ'en büyük hemşîrede kalup ve Çavuş Ağa'nın ibrâmına râm olup selâmlıkda ekl-i ta'âm ve oğlının odasında meks ü ârâm ve haremdeistirâhat ve menâm vâkı' olmuşdur. [50a] Ammâ onuncu sâ'atde Taşcızâde'nin Hâcî Ali'nin küçük oğlu Hâcî Mustafa'nın kerîme-i mükerremesinden bir duhter-i pakize-yi ahteri dünyaya gelmiştir. Biz sadede gelelüm.

Yevm-i Erbâa (21):

Ba'de'l-kahve büyük hemşîrenin evinden gâmhâneye dâhil oldukda ev sâhibesini bimâr-ı ferrâş bulmak be-gâyet dil-hırâş olmuşdur.

Târîh-i hal'-i Seyyîde Zâhide Hâtûn:

Erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın yigirmi ikinci günü Yevm-i Hamîs'de ve zahve-i kübrâda ve Kassâb Çeşmesi [50b] kurbünde kirâ ile sâkin oldukları evin selâmlığında ve Hazret-i Azîz ve Pîş-kadem ve Bâkî Çelebi ve Küçük Hüseyin Dede ve müvellâ bizüm Kemâl Efendi ve fakîr mazhârında küçük hemşîremiz Zâhide Hâtûn on sekiz bin akça mihr ve nafaka ve hakk sükenâsından geçmek üzre zevci Ahmed Çelebi ile muhâla'a itmişlerdir ve bu siyâkda büyük birâderi Mehmed Çavuş babası etbâ'ından bir ihtiyâr ile muhzır-ı mezbûre hâzırîn ve kaziyeye vâkıfîn olmuşlardır. [51a] Ba'de'l-meclis merhûm Kambur İbrâhim Efendi'nin yaylı cem'iyetine hâzır olduk. Hazret-i Azîz ânda va'az ve nasîhat eylediler. Muhammediyyeci taksîm ve ilâhî okumuşdur. Nûrî Dede İmâmı Mehmed Efendi'yi ve Peçeci Ken'ân Dede'yi ânda gördük. Ma'lûm ola ki cem'iyet-i mezbûreye zehebâ vü ayâba Hazret-i Azîz ile ve Pîş-kadem ve oğlumla bile idik. Ve ma'lûm ola ki gurûba karîb bir yeni beyaz bardak ile Bayram türbesinden kudüm-i şerîfe suyu götürdüm.

[51b]

Sohbet-i Hâcî Alizâde (4):

Der-Şeb-i Cum'a der-selâmlık. Hem-ser ... hâher Taşcızâde bu gice erbâ'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın yigirmi üçüncü gicesidir. Peder ve birâder-eş ve Harîrî Çelebi hâzır bûdend.

Tavuk 1, hezâr-pâre 2, turunciye 3, börek 4, baklava 5, turş 6, iki kâse şorva 7, pâlude tertîbü'n-nisbet 8.

Temmet

[52a] İrte Yevm-i **Cum'a (23)** hemşîreler ıyâdeten geldiler. Görüşdük. Ba'dehû Darphâne kurbünde na'ne turşısı ve okcılarda bir akça delinmiş tatlı turunc ve Gedik Paşa'da Turmuş Ağa bey' itdiği sokağın ortasında birkaç akça ekşi turunc almışım.

Şeb-i Sebt (24):

Ba'de'l-ışâ' hazîne dâr ağada mücâleset itdik. Ma'a İmâm-eş Mûsa Efendi ve Sâlih Çelebi ve oğlum irte Yevm-i **Sebt (24)** ba'de'l-asr Aksaray'a gitdim. Çiçekciden on yedi akçaya bir küçükrek karpuz aldım. Ve Tabîb Ömer Efendi oğlundan dükkânının dâhilinde celse [52b] idüp beş akça veç ma'cûnı ve beş akça na'ne macûnı alurken köpride bizüm mütevellî ağayı ve Selîm'i görüp işâret itdim. Dâhil-i dükkân oldılar. Ve çelebi üçümüzi devâ'-i misk ile ziyâfet itdi. Ba'dehû karpuzu Selîm'e teslim idüp üçümüz de semte avdet itdikde Cerrâh Yolu'ndaki Soğuk Çeşme kurbalarında hayal mertebesi kar yağdı ve Hobyârda bulgur gibi yağdı.

Şeb-i Ahad (25)

Ba'de'l-magrib evden oğlumla Ahmed Ağa'ya giderken bayağı yağdı. Ve gice tamlar biraz ağardı. Ba'de't-ta'âm Muslı gelüp da'vet itmekle yârân Yıldız'da fakîr ma'a ibney Bolevî Mehmed Dede'ye gitdik . Ba'de'l-ışâ' oğlum eve ve fakîr Yıldızâde'ye gitdik. Ba'de'l-meclis mezbûrun sokak kapusunda [53a] Muslı inşaallah berâ-yı sıla-i rahm yarın yolciyuz deyü fakîr ile vedâlaşdı. İrte ya'ni Yevm-i **Ahad (25)** rivâyet olundı ki Muslı zahve-i suğrâda maskat-i re'si olan Usençe'ye? Osniçe'ye gitmek üzre azm-i râh itmiş.

Sohbet-i (5) Rumhî Ahmed Ağa der-şeb-i sülâsâ.

Bu gece erba'în ve Cum'ade'l-ûlâ'nın yigirmi yedinci gicesidir.

Tavuk 1, börek kabak 2, baklava 3, hezâr-pâre 4, yumurta lokması 5, salata 6, şorva 7, pâlude 8, süt 9, kızıl üzüm hoşabı 10

Bir karlı gece idi ve beytûte-i min-der-i hazînedâr.

Temmet

[53b] İrte gice **Şeb-i erbâ‘ (28)** ba‘de’l-magrib hücre-i şerîfede Hazret-i Azîz’in ziyâfetine hâzır olduk.

Ânda gördüğümüz ihvânı beyân idelüm:

Hazret-i Azîz (1) ve oğlu (2) ve Pîş-kadem (3) ve Kemâl Efendi (4) ve oğlu Hasan Çelebi (5) ve Sun‘ullah Çelebi (6) ve İmâm Efendi (7) ve oğlu (8) ve Pîrî Çelebi (9) ve zâkirîn (10-11) ve Medîne-i Münevvere Kadısı Hasan Efendi (12) ve Bezzâzistânî Mustafa Çelebi (13) ve Yorganî Ahmed Çelebi (14) ve Bâkî Dede (15) ve Fettâh Dede (16) ve fakîr (17) ve gayruhum mine’l-huzzâr.

Mutâa‘m-ı nefîseyi beyân idelüm:

Kaz (1)

Salata (2)

Yahni (3)

Şalgam boranisi (4)

Lahana dolması (5)

Kabak böreği (6)

Katmer samsa (7)

Ispanak (8)

Pilav (9)

Ekşi aş (10)

[54a] Cümlemizi teşyî‘ eyledi. Ba‘dehû içerü rücû‘ idüp kendü kendüye güyegü girdi. Ve imâm Efendi ve oğlu Ahmed Ağa’nın sokağı başına dek fakîre refâkat idüp gitdiler. Der-akab Ahmed Ağa’nın odasına duhûl idüp meclisinde Pîş-kadem ve Zâkirbaşı ve Memîş Beşe ve İsmâil Çelebi ve Osmân Ağa’yı gördüm. Pîş-kadem bugün “Efendi Üsküdar’da Medîne-i Münevvere Kadısı Hasan Efendi’yi ziyâret teşyî‘ idüp furtuna çekmişler” deyü ânda hikâyet eyledi ve esnâ-yı [54b] mücâlesetde Harîrî Çelebi bezme geldi ve Hasan Çavuş bu gice bu evindedir. Fakîr “oradan gelürüm” didi.

Yevm-i (39) Ahad (9)

Sabâh kahvesini mezbûr Çavuş Ağa'da içdim. Ve Harîrî Çelebi'ye çar[ş]juda iltikâ idüp ma'ân Zâkirbaşı hücreğine dâhil olduk [Sahh: Pîş-kadem ânda bulundu]. Derakab Bâkî Dede gelüp "Çavuş Ağa Efendi'ye buluşmağa gelmiş buyurun" didi. Azîz'in orta kapısı önüne vardık. Ba'dehû Azîz çıkdıkda Çavuş Ağa ve Bâkî Çelebi ve fakîr yed-i mübârekelerin takbîl itdik. Ve hücre-i şerîfesinde amberli kahve içdik ve Çavuş Ağa'yı haremi kapusına dek götürdüm ve yine Zâkirbaşı hücreğine gitdim. Dahi Pîş-kadem ânda imiş. Ba'dehû bizüm hücrede nevm üistirâhat itdim. Ba'dehû Çavuş Ağa Edrene'ye azîmet itdiğini haber aldım. Ba'de'l-asr Harîrî Çelebi ile hemşîre-i mihterin sokağına hareket itdik. [Matlab-ı azm-i Hasan Çavuş ...]

[55a]

Şeb-i (40) İsneyn (10)

Ya'ni erbâ'înin kırkını ve Cum'ade'l-âhir'in onuncı gicesi ta'aşşî der-Hâher-i mihter bâ-mâder-eş du-hâher-eş.

Avdetde Mûsa Beg'in evi kurbünde verâ'-i zuhrdan Pîş-kadem ve Zâkirbaşı gelüp fakîre vâsıl oldılar. Hâlen kassâm Debbâğzâde Mehmed Efendi'den gelürlerdi. Harem-i Şerîf'e dek mürâfakat vâkî' oldı. Ba'dehû Ahmed Ağa'nın bezminde İmâm Efendi ve Harîrî Çelebi'yi gördüm. Ba'de'l-ihyâ Mu'abbir Hüseyin Dede'nin hücreğinde işret ve tahta bendinde tabh-ı helvâ ve içerde tenâvül vâkî' oldı [Sahh: üzüm dahi tenâvül olundu]. Ma'a oğlum ve Bolevî Mehmed Dede ve şehlâ Mustafa Dede.

[55b]

Hamsîn:

Cum'ade'l-âhire'nin on birinci gicesi Şeb-i Sülesâ duhûl itmiştir.

Sohbet-i (8) Tuğcızâde Mehmed Çelebi

Der Şeb-i Sülesâ.

Bu gice hamsînin evvel gicesi ve Cum'ade'l-âhire'nin on birinci gicesidir.

Tavuk (1)

Hezarpare (2)

Turunciyye (3)

Şalgam böreği (4)

Baklava (5)

Teffâhiyye (6)

Yumurta lokması (7)

Şorva (8)

Turşı (9)

Sütlü katmer (10)

Pâlûde (11)

Kızıl üzüm hoşabı (12)

Üzüm (13)

[56a]

Şeb-i (2) Erbi'â (12)

Hazret-i Azîz'i Bâkî Çelebi ziyâfet itmiş.

Şeb-i (3) Hamîs (13)

Ta'aşşı ve beytûte[t] der-hâher-i mihter bâ-gühter ve Belkıs Bacı.

Bugün ba'de'l-asr Atazâde Efendi ile kendü mescidi hareminde buluşdum. Yarın gâmhâneye teşrîfiniz ricâ iderim didim ve kapısı berâberine dek ma'ân geldim. Teşrîfe ta'ahhüd buyurdular. Ba'dehû küçük hammâmda Attar Hoca'dan on akçaya bir billur şişe alup bizüm şadurvan kurbünde Antâbî Mehmed Dede ile misli ile mübâdele eyledim.

Yevm-i (4) Cum'a (14)

Ba'de't-tevhîd Atazâde bizüm eve geldi. [Sahh: Hem hastamızın ve hem hâher-i kihterin nabızlarını tutdı der-külübe-i mihter].

[56b]

Sohbet-i (9) Bekirzâdeler

Der Şeb-i Sebt. Bu gice hamsînin beşinci ve Cum'ade'l-uhrâ'nın on beşinci gicesidir. Solak Kadrî Ağa ve Beşlizâde hâzır bûdend.

Tavuk 1, hezâr-pâre 2, börek 3, baklava 4, turşı 5, Teffâhiyye 6, şorva 7, süt 8, muhallebi 9, pâlûde 10, üzüm 11

Temmet

[57a]

Yevm-i (5) Sebt (15)

Süleymân sahrasında merhûm Hüseyin Efendi bağçesinde seyr ü teferrüc ve zevk u safâ ve ba‘de’z-zuhr fakat cızbiz kebabı ve kahve ve ba‘de’l-asr kezâlik cızbiz (1) ve etli pilav (2) ve pâlude (3) ve âveng üzümü (4) ve kahve tenâvül olunmak vâkı‘ olmuşdur.

Ma‘a Pîş-kadem (1) ve Şeyhzâde (2) ve Fettâh Dede (3) ve mütevellî ağa (4) ve Selîm-eş (5) ve Yüsrî Çelebi (6) ve Câr-eş Mehmed Çelebi (7) ve hâdim-eş (8) ve Abdurrahman Dede (9) ve Hâherzâde-i Yüsrî (10) ve dâmâd-ı cızbiz (11).

Şeb-i (6) Ahad (16)

Ba‘de’l-magrib oğlum Ahmed Ağa’da ta‘aşşî itmiş. Ba‘dehû fakîr sümme Şeyhzâde hâzır-ı bi’l-meclis olduk. Ba‘dehû bizüm evde hâher-i mihteri bulup [57b] mücâleset-i medîde eyledik. Ba‘d-ı ezân hâher-i kihterde beytûte[t] eyledi.

İrtesi **Yevm-i Ahad** ba‘de’z-zuhr hâher-i mihterde ekl-i ta‘âm vâkı‘ oldı. Ma‘a Seyyîd Mehmed ve Hâlid-eş ba‘de’l-asr Da‘vud Paşa’dan avdetde Gümrük Emmini Ahmed Ağa’nın evi kurbünden eve dek Rumhî Ağa ve Kavukcı İsmâil Çelebi fakîre refîk oldılar. Ba‘dehû gurûba karîb küçük hammâmda Attar Hoca’ya varup geldim.

Şeb-i (7) İsneyn (17)

Pîş-kadem ile ta‘âmhânede hamddan sonra ma‘ân Ahmed Ağa’ya vardık.

Yevm-i (7) İsneyn (17)

Sabâh kahvesini pîş-kademde içüp taşrasında mücâleset iderken Kavukcı Kadı Efendi geldi. Ba‘dehû üçümüz be-gâyet lodos [58a] esmesine binâ’en Samatiyye’nin hem iskelesinde hem mescidinde deryâyı seyr eyledik. Ve ânda ekl-i ta‘âm eyledik. Ba‘dehû Kerasteci İsa Çelebi’nin evine müzâhebe eyledik ve tabaka-i ulyâsında hem-cünan müşâhede-i deryâ ve ekl-i metâ‘im eyledik.

Ya‘ni dana baş ve paçası (1) ve yahni (2) ve pilav (3) ve balık şorvası (4) ve buğday şorvası (5) ve kara üzüm hoşabı (6).

Dâhil-i sofra olanları beyân idelüm:

Biz üçümüz (3) ve İsa Çelebi (4) ve dâmâdı Cerrâh Yusuf Çelebi (5) ve Emîr Osmân Çelebi (6) ve bir şorvacı kıyâfet kimse (7).

Ba‘dehû yine üçümüz Narlı Kapı’nın hâric ve mukâbilinde zîr-i sakfda vâ‘kı‘ ârâmgâhda [58b] ve hem iskelesi üzerinde hem-çünan mufassal ve meşrûh der-yaya seyr ü müşâhede idüp ve mirâhûr haremine mürûr idüp Mevlevî Şeyhi Ahmed Efendi’nin evi önine dek ma‘ân geldik. Ba‘dehû anlar ikisi Yüsri Çelebi’ye gideriz deyü Kayyım Hüseyin Efendi’nin sokağına sapdılar. Ammâ fakîr eve geldim. Ba‘de’l-asr Atazâde Efendi’yle kendü şehnişîninde vâfir musâhebet itdik. Ba‘dehû bizüm çar[ş]u kapısı mukâbilindeki kassâb dükkânının habbâza karşı olan cânibinde Ahmed Ağa ve Osmân Ağa “Bu gice müsâferete gideriz. Yıldızzâde’ye ifâde eylen” deyü iltimâs eylediler. [ve Kazancı Solak oğullarının anası bugün defn olunmuş].

Şeb-i (8) Sülesâ (18)

Yıldızzâde’ye varup Harîrî Çelebi’yi [59a] ânda buldum ve ihvân-ı âharûn gelmediler ve Ahmed Ağa’nın emânetini ifâdede Ahmed Ağa ve Osmân Ağa’nın süvârının Dâvud Paşa mektebi kurbünde olan hısmı Ahmed Çelebi’nin sohbetine azîmetlerin istifâde eyledim.

İrtesi **Yevm-i (8) Sülesâ (18)** beyne’s-salâteyn mütevellî ağanın evinde ve Fettâh Dede ve Yorganî katında münferîden basdırma tenâvül idüp ale’l-umûm kahve içdik. Ba‘de’l-asr şâdurvân kurbünde hücerât taraflarına müteveccih iken pîş-kadem hücrelerinden Şeyhzâde zâhir olup yanıma geldi ve “Dellâl ne didi” deyü fakîrden istikşâf itdi ve fakîri bu husûsdan bî-haber bulmağın “gel” deyü musluk dibine götürdi ve Şehlâ Dede musluğa mütteki’en nidâ-ı münâdî gice yasağına müte‘allik olduğunu tahkîk ve beyân eyledi. [59b]

Sohbet-i (10) Hazînedâr Ağa der Şeb-i Hamîs der-hâne-i hâherzâde-i Hoy-eş der-kurb-ı Kavakyiri. Bu gice hamsînin onuncu ve Cum‘ade’l-uhrâ’nın yigirminci gicesidir. Ve ta‘aşşi der-ân menzil:

Hezâr-pâre-i bî-asel 1, yahni 2, lisân-ı şevr 3, şalgam 4, şa‘riyye 5, baklava 6, şorva 7, üzüm 8

Ma‘a zâkirbaşı ve Osman Ağa ve süvari. [Rumhî ağa niyâmed]

Metâim-i sohbet: Tavuk 1, börek 2, baklava 3, rişte 4, kerefis 5, sütlü tutmaç 6, süt 7, muhallebi 8, pâlûde 9, amrudiyye 10, erik hoşabı 11, elma hoşabı 12.

Hacı Alizâde ve Taşcızâde tokuz buçukda Ali Çelebi sümme Memiş Beşe bir müddet sonra gitdiler. Ammâ cumhûr ale's-sabâh kable'l-ezân gitdik. Fakîr Zâkirbaşı ile külhan kapusından girip hücrelerimize tenevvüm itdik.

Temmet

[60a] **Şeb-i (11) Cum'a (21)**

Ta'aşşî der-Ahmed Ağa ma'a ibni'l-kebîr.

Ba'dehû Rumhî Ahmed Ağa gelüp ezâna dek mükâleme itdik.

Târîh-i Kudüm-i Bâzîrgânzâde ez-Soma:

Şeb-i mezbûrun irtesi **Yevm-i (11) Cum'a (21)** ba'de'l-asr Bâzîrgânzâde Hüseyin Çelebi ve Hâcî Halîl oğlu İbrâhim Çelebi Soma'dan dâhil-i vatan olmuşlar ve Devrânî Kadrî Çelebi anlara kudüm-i mezbûrda refik imiş. Süvârinin dükkânından Osmân Ağa dide-i rûşen Bâzîrgânzâde gelmiş didikde fî'l-hâl dükkân-ı mezbûrdan Zâkirbaşı[n]ı alup azm-i râh eyledik. [Sahh: ve evinden çıkarup kapısı dibinde buluşduk]. Der-akab ihvân dahi geldiler ve enderûn-ı harem büyük odasında mücâleset eyledik. Ba'dehû Amm Efendi geldi ve kahve içdik.

Huzzâr:

Bâzîrgânzâde (1) ve fakîr (2) ve Zâkirbaşı (3) ve Ahmed Ağa (4) ve Osmân Ağa (5) ve Paşalı (6) ve İsmâil Çelebi (7) ve Amm Efendi (8) ve oğlu (9) ve Memîş (10). [60b]

Şeb-i (12) Sebt (22)

Ta'aşşî der-Harîrî.

Şeb-i (13) Ehad (23)

Ta'aşşî ve beytûte[t] der-hâher-i mihter.

Şeb-i (14) İsneyn (24) ta'aşşî der-ta'âmhâne ve ışâyâ dek mücâleset ma'a Pîş-kadem der-Ahmed Ağa.

Ba'de ezân evde hâherler ile mücâleset vâkı' oldu. İrtesi **yevm-i isneyn** Ceyhunzâde'de kahve içüp ânda Kavukcî Kādî Efendi ve Hâcî Velî ve Saçlızâde Mustafa Çelebi ile musâhebet ve Yıldız evine gitmek ve yeşil bayrak kâtibi oğlu İbrâhim Ağa ile evinde görüşmek vâkı' oldu. Ya'lemü'llâh Sütçi Beşir'i öldürmek bugün vâkı' oldu. [61a]

Defter-i Helvâ-yı Sohbeta ve Mabeynha

Sohbet-i (1) Mihribânzâde

Der-Şeb-i Sülesâ. Der-hâne-i Bâzîrgânzâde enderûn-ı harem.

Bu gice hamsînin on beşinci ve Cum'ade'l-âhire'nin yigirmi beşinci gicesidir. Ammâ ta'aşşî der-hâher-i kihter. [61b] İrtesi **Yevm-i (15) Sülesâ (25)** Eyyûbî Ahmed Efendi'yi ve Na'thân Dervîş Çelebi'yi ziyâret vâkı' oldu. Ma'a ibni'l-kebîr ve Bolevî Mehmed Dede. Dûlbendci Hüseyin Çelebi Edrene'den dâhil-i vatan olmuş.

Şeb-i (16) Erbi'â (26)

Ta'aşşî der-Harîrî.

Şeb-i (27) Hamîs (17)

Ta'aşşî ve beytûte[t] der-hâher-i mihter.

İrte **Yevm-i (17) Hamîs (27)** hastamızın firâşı kalkdı.

Sohbet-i (2) Ahmed Ağa

Der Şeb-i Cum'a.

Bu gice hamsînin on sekizinci ve Cum'ade'l-âhire'nin yigirmi sekizinci gicesidir. [Ziyâret-i mezbûre siyâklarında mezbûr Ahmed Efendi'nin zevcesi fevt olmuş] ve Cemre-i evvelî vâkı' olmuşdur. [62a] Ammâ bu gice oğlum fakîr ile Harîrî Çelebi'de ta'aşşî idüp salât-ı ışâyı Bâzîrgân Câmi'i'nde edâ itmişdir.

Şeb-i (19) Sebt (29)

Ta'aşşî der-Ahmed Ağa ma'a Harîrî ve ışâ'ya dek ışret der-Yıldız.

İrtesi **yevm-i Sebt** ba'de'z-zuhr bizüm Haremeyn-i Muhteremeyn halîfesinin küçük oğlu Mustafa Ağa'yı ziyâret itdim ve ânda Emîr İmâm'ın sâbıkâ kâynı ve Habîb Ağa'nın hâlâ dâmâdı ve Azîz Efendi Hammâmı'nın kurbünde sâkin Osmân Ağa dün vakt-i asrda füc'eten fevt olup bugün ba'de'z-zuhr defn [bugün Uzunca Ovalı Mu'ammer'e hâtûn defn olunmuş] [62b] olundığını istimâ' itdim.

Şeb-i (20) Ehad (30)

Ba'de'l-ışâ' Dûlbendci Hüseyin Çelebi'de ta'aşşî vâkı' oldu.

Et'ime: Tatar böreği 1, yahni 2, kerefis be-âb-ı limân 3, pilav 4, şorva 5, pâlûde 6, kızıl üzüm hoşabı 7.

Mücâleset-i medîdeden sonra münferîden eve gelip ağaç tıraz ve taş vukiyye ve iki aded yüz dirhem alıp ânda götürdüm. Zâkirbaşı bir vukiyye asel ile bir akça sabunu tabh eyledi. Karadeniz kaşkavalı ve kızıl üzüm hoşabı ile ma‘ân tenâvül eyledik.

Huzzâr: Sahib-i hâne 1 ve Das Mehmed Çelebi 2 ve fakîr 3 ve oğlum 4 ve Bâzîrgânzâde 5 ve Zâkirbaşı 6.

Yevm-i Ehad: Fettâh Dede ve Habbâz Ali Beşe ile mütevellinin evinde eğlendik. Amma kendi yok idi. [63a]

Recebü'l-Mürecceb (7)

Sohbet-i (3) Memîş Beşe

Hamsînin yigirmi birinci gicesi ve **İsneyn (1)** gicesi vâkı‘ olmuştur.

İmrûz: Hâher-i Mihter'de kuzıya ibtidâ vâkı‘ oldu

Temmet.

Şeb-i (2) Sülesâ (22) hâher-i mihterin bağçesinde rü'yet-i hilâl ve evinde ta‘aşşî ve beytûte[t] vâkı‘ olmuştur. Bâ-hâher-i kihterim ve duhterim ve Belkıs Hoca ve duhter-eş. [63b]

Târîh-i Kudüm-i Nazmî Efendi ez-Edrene ba-vatan:

Ânifâ mezbûr olan şebin irtesi **Yevm-i (2) Sülesâ (22)** ya‘ni Recebü'l-Mürecceb'in ikinci ve hamsînin yigirmi ikinci günü faziletli Nazmî Efendi Edrene'den dâhil-i vatan olmuşlardır. Ma'lûm ola ki zehâb u ayâbların ve beynehümâda vâkı‘ meks ü ârâmlarının müddeti altmış sekiz gün olmuştur.

Şeb-i (3) Erbi‘â (23)

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a Zâkirbaşı.

Fakat ba‘dehû ışâ'ya dek işret itdik. Ma'a hemâ ve ma'a Harîrî ve İbn-i Yıldız ve Mihribân. Sümme Nazmî Efendi ve Memîş Beşe [64a] irtesi Yevm-i **Erbi‘â** Dûlbendci Hüseyin Çelebi Edrene'ye gitdi. Ve hareminin küçük oğlında iltikâm vâkı‘ oldu. Ma'a İmâm Efendi ve Amm Efendi ve Zâkirbaşı.

Şeb-i (4) Hamîs (24)

Ta‘aşşî der-ta‘âmhâne. Ba‘dehû ışâ'ya dek fakîr Ahmed Ağa'da meks itdim. Ma'a Memîş Beşe ve oğlum Nazmî Efendi'de meks itdi. Ba‘dehû Osmân Ağa'da işret vâkı‘ oldu. Ma'a Ahmed Ağa ve Memîş Beşe ve Zâkirbaşı ve Bâzîrgânzâde ve hânende

İmâmzâde irtesi Yevm-i **Hamîs** Recebiyyeleri aldım. Ba‘dehû Nuh Dede’nin üç fincan kahvesini içdim. [64b] Ba‘dehû Kazancı Çelebi’nin dükkânında ârâm eyledim. Menzîl-i mezbûrdan avdet idüp Kazancılar’ın beru başına geldikde Çelebi Efendi deyü bir avaz geldi. Nazar itdikde Nizâmzâde Efendi esb-süvâr-ı nümâyân oldu. Derhâl nüzûl idüp mu‘ânaka ve sabuncular kapusına dek refâkat vâkı‘ oldu. Ba‘dehû Miskci Hasan Çelebi’den bir dirhem od alup azm-i râh itdi. Ve’l-hâsıl bugün Nizâmzâde Efendi Sabuncular Kapusu’ndan hürûcundan sonra fakîr mezbûr Hasan Çelebi ile dükkânında maslahatımız edâ idüp eski Nişancı semtinden semtimize azîmet eyledik ve Begdükânları mevzi’inde Hâcî Alizâde ve Taşcızâde ve Solak Kadîr [Matlûb: Kudüm-i Nizâmzâde Efendi Anadolu ba-vatan] [65a] Ağa’ya mülâkât idüp gamhâneye dek refâkat itdiler dâhil-i beyt olduğım siyâkda hâlâ Kassâm Debbâğzâde Efendi üçüncü birâderini irsâl idüp da‘vet eyledi. İcabet idüp bir kahvelerini içdim.

Şeb-i (5) Cum‘a (25)

Cemre-i sâniye düşmüştür ve ta‘aşşî der-ta‘âmhâne ve işret der-Ahmed Ağa.

Ba‘dehû A‘rec Ali Dede’nin hücrelerinde Aydonâtî Ahmed Çelebi ve hemşehri Dânişmend Hasan Çelebi ile celse-i hafife vâkı‘ olmuştur. Ammâ sâhib-i hücre hâzır değül idi. Ba‘dehû hücrede meks itdim. Ba‘de’t-tevhîd serv dibinde Pîş-kâdem ve Benî Dede ile görüşmek. Ba‘dehû Karakaş Mehmed Ağa [65b] oğlu ile Şeyhzâde’nin evinde mücâleset-i medîde vâkı‘ oldu. İrtesi Yevm-i Cum‘a ba‘de’l-va‘az enişte-i Ma‘zûl Ahmed Ağa Mustafa birâderi ile hücreye geldiler.

Şeb-i (6) Sebt (26)

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a Zâkirbaşı.

Fakat ve işâ’ya dek ma‘a işret der-Yıldız ammâ Dâmâd Çelebi Hazret-i Azîz’i ziyâfet itmiş.

Şeb-i (7) Ehad (27)

Ta‘aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter.

Sohbet-i (4) Harîrî Çelebi

Der Şeb-i İsneyn der-külübe-i mihter-eş.

Bu gice Recebû’l-Mürecceb’in sekizinci ve hamsînin yigirmi sekizinci gicesidir.

[Süvari nîyâmed]

[66a]

Şeb-i (9) Sülesâ (29)

Ta‘aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter.

Ma‘lûm ola ki bu gice Seyyîd Mehmed’in dişi bitdiği duyulmuş ammâ fakîr hâher-i mihterin yeni odasında sadr-ı alada, ocak başında, Yevm-i Sülesâ’da, zahve-i kübrâda zîr-i kahve esnâsında bizüm Selîme Hâtûn’dan istimâ‘ itdim. Ba‘de’l-kahve ragîf ve bürründen tatdım. Ve ma‘lûm ola ki bu gice mezbûr seyyîd on aylık ve sekiz günlük idi.

Şeb-i (10) Erbi‘â (30)

Ta‘aşşî ve ışâ’ya dek mu‘âşeret der-Ahmed Ağa.

Ba‘de’l-ışâ’ bizüm Mehmed Dede ile hücrede mukabele ve mücâleset ve beytûte[t] vâkı‘ olmuştur.

[matlub: ... Seyyîd Mehmed] [66b]

İmrûz: Zâkirbaşı Tahta Bendi’nde ba‘de’l-kahve fakîrden şâhidiyye ibtidâ eylemiştir.

Şeb-i (11) Hamîs (31)

Ta‘aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter.

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr Mütevellî Ağa ma‘e’l-cumhûr kâyn anasının yılın eyledi. Hâzır olduk. Ma‘a İmâm Efendi ve Pîş-kadem ve Zâkirîn ve İbn-i Mazlûm ve Yorganî ve gayruhum mine’l-huzzâr. Ammâ İmâm Efendi iki hatim-i şerîf du‘âsı tilâvet buyurdular. Ba‘dehû pilav ve zerde, ba‘dehû tevîd-i şerîf oldu. Ba‘d-ı zühaü’l-baiz kahve ve şerbet ve öd ve gülâb istimâl olundu. [67a] Ma‘lûm ola ki Şâh-ı Sultân Şeyhi ve Hazret-i Eyyûb Va‘izi Ahmed Efendi iki oğlu ile ma‘ân bu esnâda Hâcc-ı Şerîf’e azîmet buyurmuşlar ve hâlâ Silahhâne Hâtibi Ali Efendi’nin oğlu Câbi Hacı Mehmed Efendi hem-çünân

Şeb-i (12) Cum‘a (32)

Cemre-i Sâlise

Sohbet-i (5) Hacı Alizâde

Der hâne-i dâmâd-eş Kadrî Ağa der-külûbe-i şehnişîn.

Bu gice Recebû'l-Mürecceb'in on ikinci ve hamsînin otuz ikinci gicesidir. Ma'lûm ola ki şehnişinde Solak Yusuf Beg ve Taşcızâde ile üçümüz başka mücâleset esnâsında Taşcızâde maktûl [67b] Çelebi Kethüdâ Beg İmâmı bizüm Mûsa Efendi Edrene'de hâlâ Kethüdâ Beg İmâmı olduğunu fakîre ihbâr eyledi.

Metâ'im :

Kuzu kapaması 1

Şa'riyye 2

Reşte 3

Baklava 4

Turşı 5

Alma hoşabı 6

Ma'lûm ola ki helvâ sohbeti yerine bu gûne sohbet itmişdir. Nurullah Çelebi hâzır-bud. Ba'dehâ fakîr Bâzîrgânzâde'de ve Zâkirbaşı Mihribânzâde'de beytûte[t] eyledik. Oğlum Mehmed Dede ve Şeyhzâde ile hücrede beytûte[t] itmişlerdir.

[68a]

Şeb-i (13) Sebt (33)

Ta'aşşî der-Cerrâh ma'a Pîş-kadem ve Zâkirbaşı ve Yorganî ve gayruhum mine'l-huzzâr. Ma'lûm ola ki Rumhî Ahmed Ağa'nın yedinci sâ'atde bir kızı dünyaya gelmiş.

İmrûz:

Hâcî Alizâde'nin Hisar penceresi dibinde Taşcızâde'nin ziyâfetine hâzır olduk. Zahve-i suğrâda zir-i kahve bu yılki kurı sucuk ve ba'de'z-zuhr: Kuzu kapaması (1) ve salata (2) ve gümüş balığı (3) ve şorva (4) ve süt (5) ve üzüm (6) tenâvül olundu. [68b]

Huzzâr-ı sofra: Fakîr (1) ve Taşcızâde (2) ve hazînedâr ağa (3) ve Ali şorvacı-eş (4) ve Kahveci Hâcî Velî (5) ve Hâcî Ali (6) ve büyük oğlu fakat ba'de'l-kahve küçük oğlu ve Hammâmcı Halîl Çelebi esb-süvâr geldiler. Merreten uhrâ kahve tabh olunup zemîn-i mefrûş üzre tenâvül ve mücâleset eyledik. Ba'de'l-asr hazînedâr ağa ve Hâcî Velî ile üçümüz azm-i râh eyledik ve Yokuş Çeşme Sokağı'nın başına gelüp verâ'-i zahra nazar itdikde fakat Hâcî Alizâdeleri görüp temellük ve iltiyâm ve vedâ' eyledik. Ba'dehû üçümüz semte geldik. [69a]

Şeb-i (14) Ehad (34)

İbn-i kebîrim Ahmed Ağa'da ta'aşşî eyledi. Ba'dehû fakat Harîrî ve Memîş Beşe geldiler.

İmrûz:

Ba'de'z-zuhr İbrâhim Paşa Hammâmı'na girdim.

Şeb-i (15) İsneyn (35)

Ta'aşşî der-ta'âmhâne ve ışâ'ya dek mu'âşeret der-Ahmed Ağa.

İmrûz:

Ba'de'z-zuhr hâher-i mihterin külûbe-i cedîdinde ekl ü şûrb veistirâhat ve Yolgeçen Mescidi'nde Osmân Efendi halefinde namâz-ı asr'ı edâ ve mimar şeyhinin odasında kahvesini içüp bostân-ı **Şâmî'sini** istiâre vâkı' olmuşdur.

[69b]

Şeb-i (16) Sülesâ (36)

Ta'aşşî der-Ahmed Ağa ve ışâ'ya dek işret der-Yıldız.

İmrûz:

Sabâh kahvesini zâkirbaşının tahta bendinde içmek vâkı' oldu. Bâ Nizâmzâde ve Âdilzâde ve ibni'l-kebîr ve Bolevî Mehmed Dede ba'de'z-zuhr bu mecmûumuz ve Amm Efendi. Sümme Bâzîrgânzâde Nizâmzâde'nin selâmlığında musâhabet ve namâz-ı asrı tevhihânesinde edâ ve Âdilzâde imâmet ve oğlum mü'ezzinlik itmek ve ba'dehû mezbûr selâmlıkda ta'amlanmak vâkı' olmuşdur.

Metâ'im :

Kuzu kapaması 1

Ve Dâvud Paşa Köftesi 2

Ve pilav 3

Ve turşu 4

Ve asel şerbeti 5

... hoşab 6

[70a]

Şeb-i (17) Erbi'â (37)

Sohbet-i (6) Kandîlci Ahmed Dede

Der-hâne-i Dâvudzâde Merhûm Mehmed Çavuş. Bu gice Recebû'l-Mürecceb'in on yedinci ve hamsînin otuz yedinci gicesidir. Harîrî Çelebi niyâmed ve Takyeci Ömer Çelebi hâzır-bud.

Temmet.

Şeb-i (18) hamîs (38)

Işâyâ dek işret der-Yıldızzâde

[70b]

Oğlum ve Alicik dahi hâzır idiler. Ba'de'l-ışâ' ta'aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter bâ-gühter fakat.

Şeb-i (19) Cum'a (39)

Ta'aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter ma'a'l-cumhûr.

İmrûz:

Rumhî Ağa'da şerbet-i velâdet tenâvül olundu ma'a ekseri'l-ihvân ve Ekşi Mustafa ve Tuğcuzâde-i minh.

Şeb-i (20) Sebt (40)

İbn-i kebîrim ve İmâm Efendi ve Nazmî Efendi, Ahmed Ağa'da ta'aşşî itdiler.

[71a]

Ammâ fakîr ba'zı ihvân-ı âhîrin ile verâ'-i zuhûrda eğlendik.

Sohbet-i (7) Ahmed Çelebi İbn-i Sun'ullah Çelebi

Bu gice Recebû'l-mürecceb'in yigirminci ve hamsînin kırkıncı gicesidir. Hasmî? Ahmed Çelebi Nakşibend ve Devrânî hâzır-bûdend. Ammâ Hacı Alizâde niyâmed.

Metâ'im: Dâvud Paşa Köftesi 1, börek 2, baklava 3, şorva 4, turş 5, Ayva hoşabı 6

Bu dahi sohbet-i helvâyı bu şekle tegayyür eylemiştir.

[71b]

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr Bolevî Mehmed Dede ile Karakaş Mehmed Ağazâde Mehmed Ağa’nın evine vardık ve Şeyhzâde’yi ânda bulduk. İkinci okundukda Mehmed Dede ve ba‘de zamân fakîr müzâhebe eyledik.

Şeb-i (21) Ehad (41)

Ta‘aşşî der-hâne-i mezbûr Karakaşzâde ma‘a hâdim-eş Ferrûh ve Yusuf Bey-eş ve Şeyhzâde. Ammâ kendüye bir illet arıza olup hiç taşra çıkmadı. [72a] Ma‘lûm ola ki nısfü’l-leylde Yıldızzâde’nin Emîne nâm kızı dünyâya gelmiş.

Şeb-i (22) İsneyn (42)

Ta‘aşşî der-Yıldızzâde ma‘pedereş ve Hâcî Hüseyin-eş ve Mütevellî ve Harîrî. Fakat ba‘dehû oğlum ve ba‘zı ihvân gelüp şerbet-i velâdet tenâvül olundu.

İmrûz:

Çukur Bostân kurbünde Sekbanbaşı oğlu Ömer Ağa nâm dostumuz şeh-nişininden Harîrî ve fakîri da‘vet idüp birer kahve içürdi. Ba‘dehû fakat Harîrî ile sâbıkâ kethüdânın hâlâ Emîr-i Hâcc Süleymân Paşa’nın sokağında [72b] yazıcısı Mehmed Efendi’nin eniştemiz küçük Çavuş Hasan Ağa için yevmî otuz akça kirâ ile tutulan evine dâhil olduk. Ba‘dehû Nurullah Çelebi teşrif idüp mezbûr evin taşra ve içerüsini bi’t-tamam seyreyledik. Ba‘dehû Nurullah Çelebi ikimizi hâlâ vekâleten odabaşısı olduğu odaya da‘vet idüp it‘âm ve işrâb eyledi. Der-akab Harîrî orta çavuşa varup gelince fakîr Nurullah Çelebi ile mücâleset eyledik. Ba‘dehû fakat Harîrî Çelebi ile ma‘ân azm-i râh idüp evine uğradım.

[73a]

Şeb-i (23) Sülesâ (43)

Ta‘aşşî der-Harîrî ma‘a ibni’l-kebîr.

Sohbet-i (8) Bâzîrgânzâde.

Enderûn-ı harem.

Bu gice Recebû’l-mürecceb’in yigirmi üçüncü ve hamsînin kırk üçüncü gicesidir. Ahmed Ağa niyâmed. Amm Efendi ve Bayrakdâr ve Devrânî Kadrî Çelebi hâzır-bûdend.

Metâ‘im: Davud Paşa köftesi 1, baklava 2, turşu 3, şorva 4, mevîz-i sürh hoşabı 5.

Temmet.

Hücrede Mehmed Dede fakîr ile ma‘ân beytûte[t] etmiştir.

[73b]

İmrûz:

Beyne’s-salâteynde nevme-i hafîfeden îkâz olunup büyük kapudan taşra çıkdıkda Şeyhzâde ve Karakaşzâde ve Yusuf Beğ’i ve Tophâneli Pîrî Çelebi’yi muntazır bulup fakîri küçük sokakdan götürdiler. İmtisâl idüp ve mezbûr Karakaşzâde’nin sa‘âdethânesine dâhil olduk ve mücâleset-i medîde eyledik.

Şeb-i (24) Erbi‘â (44)

Ta‘aşşî ve ekl-i haml der-Karakaşzâde ma‘ahüm ve ma‘a ibni’l-kebîr.

İmrûz:

Nizâmzâde’yi ziyâret ve ânda ekl ü şûrb ve istirâhat vâkı‘ olmuşdur.

[Memîş Beşe azm-i Edrene itmiştir]

[74a]

Şeb-i (25) Hamîs (45)

Ta‘aşşî der-Yıldız ma‘a Mütevellî Ağa ve Ahmed Ağa ve gayruhum mine’l-huzzâr. Sümme Harîrî.

Ba‘dehû Zâkirbaşı ve Mihribânzâde gelüp ışâ’ya dek mu‘âşeret vâkı‘ oldu. Bade’l-ışâ’ nefsi-i hücrede fakîr ile mücâleset eyledi. Mehmed Dede ve Zâkirbaşı ve Amm Efendi ve Bâzîrgânzâde ve kahve tenâvül olundu. Ba‘de zamân Zâkirbaşı müzâhebe idüp fakîr Mehmed Dede ile cüz-i mukabele eyledik. Ba‘dehû Amm Efendi ve Bâzîrgân-[z]ade gidüp içerde fakat Mehmed Dede ile beytûte[t] eyledik.

İmrûz:

Ba‘de’l-asr enişte-i ma‘zûle gitmek olmadı.

[74b]

Şeb-i (26) Cum‘a (46)

Sohbet-i (9) Kadrî Ağa

Der külûbe-i şeh-nişîn.

Bu gice Recebû’l-mürecceb’in yigirmi altıncı ve hamsînin kırkaltıncı gicesidir.

Nurullah Çelebi ve Ramazân Çelebi ve Pîş-kademzâde hâzır-bûdend. Ammâ Taşcızâde reft. Ma'lûm ola ki fakîr sâhib-i sohbet ve babası ve kâyn atası ve eniştesi Nurullah Çelebi ve Haffâf Mustafa Çelebi ile altı kişi olup ve şeh-nişinde kulak sofrası konup iltikâm eyledik.

[75a]

Metâ'im :

Kuzu kapaması 1

Şa'riyye 2

Ispanak böreği 3

Baklava 4

Turşu 5

Şorva 6

Teffahiyye 7

Amrudiyye 8

Pâlûde 9

Süt 10

Amrud hoşabı 11

Temmet.

Beytûte-i fakîr der-Bâzîrgân ve beytûte-i Zâkirbaşı der-İbn-i Mihribân.

İmrûz:

Ba'de'l-Cum'a Bâzîrgânzâde ile ma'ân Silivri Kapısı'nın [75b] köprisinin öte başına vâsıl oldukda ânda Ahmed Ağa ve Osmân Ağa ve Devrânî Kadrî Çelebi ile görüşdük. Ba'dehû fakat Bâzîrgânzâde ile kabirleri ziyâret idüp avdetde Veznedârzâde'nin harem divârı berâberinde İbrâhim Çavuşzâde Kadı Mehmed Efendi'ye rast geldik. Sa'âdethânesine da'vet eyledi. İcabet eyledik. Mücâleset-i medîde ve kahve ve şerbet tenâvül eyledik. Huzzâr evvelâ sâhib-i hâne ve küçük oğlu Yüsrî Çelebi ve Kavukcî Kadı Efendi ve fakîr ve Bâzîrgânzâde [ve İsmâil Çelebi] [76a] ve bir kimse dahi ba'de'l-asr Dûlbendci Hüseyin Çelebi'nin kapısı önünde bir su sığırı arabası görüp ve varup içerüsüne nazar itdikde mezbûr Hüseyin Çelebi'yi kaimen hareket üzre

gördüm. Meğer Edrene'den henüz gelmiş ve Ka[z]ancı? Hüseyin Beşe araba kurbünde oğlu Memiş Beşe'den haber sormak üzre idi. Ba'dehû hâcemiz Sâlih Efendi'nin odasına varup cüzleri mübâdele itdim. Ba'dehû Yıldızzâde'nin odasında [76b] Sultân Mehmed kâtibi Siyâhi Mehmed Efendi ve sâir huzzâr ile mücâleset eyledik.

Şeb-i (27) Sebt (47)

Leyle-i Mi'râc

Ta'aşşî der-Yıldız.

Dahhâl-i sofrâ: Siyâhî Efendi ve hâdemeş ve Mütevellî Ağa ve Bayram Dede ve oğlu ve Yorganî ve Hâcî-yı diğer Şorvacı fakat ammâ Yıldız kendü yirinde ta'aşşî eyledi.

İta'âme:

Kuzı (1)

Yahni (2)

Soğan dolması (3)

Ispanak (4)

Salata (5)

Balık şorvası (6)

Pilav (7)

Ekşi aş (8)

Şorva (9)

Pâlûde (10)

[77a]

Baklava (11)

Kızıl üzüm hoşabı (12)

Esnâ-yı ta'âmda Harîrî Çelebi ve Ahmed Ağa ve Osmân Ağa ve Zâkirbaşı fakat geldiler. Ba'dehu birer kahve tenâvül olındı. Ba'de zamânin Zâkirbaşı münferîden müzâhebe eyledi. Ba'dehû ikişer şerbet ve birer kahve daha arz olundı. Ba'dehû cumhûr tevhîd-i şerîfe geldiler. İllâ Harîrî ba'de't-tevhîd Zâkirbaşı ve Mehmed Dede ile hücrede

mücâleset ve tesbih namâzında imâmeti İmâm Efendi itdiğini istimâ'. Sümme fakat Mehmed Dede ile ânda beytûte[t] vâkı' oldu.

Şeb-i (28) Ehad (48)

[77b]

Ta'aşşî der-Yıldızzâde bâ Hazret-i Azîz ve ibneş ve dâmadeş ve du biradiş ve enişte-i âşiyân Câbi Hasan Çelebi ve İmâm Efendi ve Abdûlbâkî Çelebi ve Yorganî ve Bezzâziztani fakat ammâ huzzâr-ı diğêr Mütevellî Ağa ve Abdülfettâh Dede ve Bayram Dede ve oğlu.

Metâ'im :

Kuzu kapaması (1)

Tavuk (2)

Tatlı yahni (3)

Yahni (4)

Soğan dolması (5)

Kıyma lokması (6)

Ispanak (7)

Salata (8)

Kabak böreği (9)

Baklava (10)

Teffahiyye (11)

Memuniyye (12)

Pilav (13)

Zerde (14)

Şorva (15)

Göğüs süzmesi (16)

Süt (17)

Pâlûde (18)

[78a]

Kaysı hoşabı (19)

Kızıl üzüm hoşabı (20)

Üzüm (21)

Ba‘dehû kahve ve sekeri şerbet.

Ma‘lûm ola ki pâlûde ortada iken İmâm Efendi bugün Kavukcı Turmuş Çelebi fevt olmuş deyü haber virdi.

İmrûz:

Zâkirbaşı hücresinde Şeyhzâde ile ma‘ân sabâh kahvesini içmek ve ba‘de’z-zuhr Mütevellî Ağa’nın evine varup mücâleset vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i (29) İsneyn (49)

Ta‘aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter.

Ma‘lûm ola ki Arab oğlu Attar Mansûr Beşe fevt olmuş.

[78b]

Şa‘bânü’l-Mübârek

Şeb-i (1) Sülesâ (50)

Bu gice hamsînin ellinci gicesidir.

Ve ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a Zâkirbaşı ve ibni’l-kebîr.

Fakat bu esnâda Hüseyin Çelebiler verâ’-i zuhlarda oturlardı. Ba‘dehû bu mecmû‘ımız Yıldızâde’ye gitdik. İllâ ibni’l-kebîr ve Harîrî Çelebi’yi ânda bulduk. Ve mu‘âşeret itdik. Bu siyâkda ba‘zı ihvân cema‘ât ile namâz-ı ıshâ’yı edâ idüp oturdılar. Ammâ fak[î]r fakat Bâzîrgânzâde ile müzâhebe eyledik. Ve hücreye uğradık. Sümme fakîri [79a] Hâher-i mihterin kapusına dek götürüp Canbâziyyeden evine azîmet eyledi ve fakîr hâher-i mihterde giceledik. Ma‘a ba‘zı’l-cumhûr.

İmrûz:

İnde’l-ba‘z nevrudur. Fakîr kağıdcılar içinde ba‘zı mesâlih görmek ve Kazancı Ali Çelebi’nin dükkânına âzimen mâbeyn bir yazıcı dükkânının kenârında Ebü’n-Necat Efendi’yi câlis görüp fakîr dahi yanına varup mücâleset. Sümme mezbûr Ali Çelebi’nin

dükkânında menâm ü istirâhat. Sümme Sultân Bâyezîd'in taşra haremde Zâkirbaşıyla mülâkât idüp ikimiz simhâneye azîmet ve Nuh Dede'nin birer kahvesini tenâvül idüp Nişâncı Yolu'ndan avdet ve Hâcî Alizâde'nin [79b] yapusunu seyr ü ziyâret ve ânda kendü ve peder ve birâderi ve kâyını Taşcızâde ve dünürşisi Solak Yusuf Beg'le musâhabet vâkı' olmuştur. Ba'dehû yine ikimiz semte dâhil oldukda fakîr Yıldız evine mürûr ve Zâkirbaşı müzâhebe eylemiştir. Ma'lûm ola ki dâhil-i haremde medfûn olan Rumili Beğlerbeği'si Hüseyin Paşa'nın büyük oğlu İzmir mevleviyetinden ma'zûl Ahmed Efendi fevt olmuş. Rahmetullahi Teala.

Şeb-i (2) Erbi'â (1)

Ta'aşşî der-Yıldız ve mu'âşeret-i medîde der-Ahmed Ağa.

Bâzîrgânzâde ve Âdilzâde ve Nizâmzâde ve Hâliş? Lütfî Çelebi Nazmî Efendi'de mihmân imişler. [80a] Ve leylen müzâhebelerini hiss itdim. Ba'dehû nefsi hücrede Zâkirbaşı ve Bolevî Mehmed Dede ile celse-i hafife sümme fakat Mehmed Dede ile içerde beytûte[t] vâkı' olmuştur.

İmrûz:

Nevrûz

Ba'de'z-zuhr Zâkirbaşı ve Mehmed Dede ile Haremeyn halîfesinin küçük oğlunda iltikâm ve mezbûr Hüseyin Paşazâde'nin Sultân Mehmed'de namâzı kılınup babasının kurb ü yemîninde defn olunmak ve nefsi hücrede İbn-i kebîrim ve Mehmed Dede ve Şeyhzâde ile birer kahve tenâvül idüp ezân-ı asra dek mükâleme vâkı' olmuştur. Ba'de'l-asr Yıldız'da Katife ile mücâleset olmuştur.

[80b]

Şeb-i (3) Hamîs (2)

Ta'aşşî der-Yıldız.

Ba'dehû fakat Ahmed Ağa gelüp mu'âşeret-i kalîle. Sümme Külûbe-i mihterde münferîden beytûte[t] vâkı' olmuştur.

İmrûz:

Beyne's-salateynde Hazînedâr Ağa'yı ziyâret vâkı' olmuştur.

Şeb-i (4) Cum'a (3)

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ba‘dehû Şeyhzâde ve oğlum ânda mu‘âşerete dâhil olmuşlardır.

İmrûz:

Bâkî Çelebi Şa‘bâniyyemizi nefs-i hücreye getirüp sabâh kahvesini ma‘ân içdik. Ve zuhra karîb içeri odada Zâkirbaşı ve Osmân Ağa ile birer kahve tenâvül itmek vâkı‘ oldu.

Şeb-i (5) Sebt (4)

Ta‘aşşî ve ışâ’ya dek mu‘âşeret der-Yıldız. Sümme Hücrede Mehmed Dede ve Zâkirbaşıyla mücâleset-i kalîleden sonra fakat Mehmed Dede ile beytûte[t] olmuşdur.

[81a]

Şeb-i (6) Ehad (5)

Ta‘âmhâne’de ekl-i kurban vâkı‘ oldu.

İmrûz:

Oğlumla ma‘ân Nazmî Efendi ziyâret idüp hâlâ Hâcî Evhad Şeyhi Seyyîd Hüseyin Efendi’yi ânda bulduk. Ba‘de’z-zuhr Nizâmzâde’de ekl ü şûrb ve mu‘âşeret-i medîde vâkı‘ oldu. Ma‘a Nazmî Efendi ve Zâkirbaşı ve ibni’l-kebîr ve namâz-ı asr ânda edâ olundu. Ve Hamza ibn-i Selîme Girîd’den dâhil-i vatan olmuşdur.

Şeb-i (7) İsneyn (6)

Ta‘aşşî ve ekl-i haml ve baklava der-Hâcî Siyavuş. Ma‘a Nazmî Efendi ve Ahmed Ağa ve ibni’l-kebîr beytûte-i ibnim der-hücre.

İmrûz:

Ma‘a sebkde zikr olan Mehmed Yazıcı evine hâher-i mihter nakl itmişdir.

[81b]

Şeb-i (8) Sülesâ (7)

Ta‘aşşî der-Hâcî Siyavuş ma‘a Çarış ve Nazmî Efendi ve amm-eş Mehmed Çelebi ve Hüseyin Beşe ve ibni’l-kebîr. Ammâ beytûte-i fakîr ma‘a ibni’l-kebîr fakat der-külûbe-i mihtermâ.

İmrûz: [Haremeyn halîfesinin büyük oğlu Edrene’den dâhil-i vatan olmuş]. Hâcî Siyavuş’un evinde ekl ü şûrb ve işret vâkı‘ oldu. Lâkin kendi hâzır değül idi.

Huzzâr: Nazmi Efendi ve Adilzâde ve Nizamzâde ve Mehmed Dede ve fakîr ve ibnî fakat.

Şeb-i (9) Erbi'â (8)

Ta'aşşî ve beytûte[t] der-külübe-i Mihter ma'a ibnî fakat.

Şeb-i (10) Hamîs (9)

Ta'aşşî ve beytûte[t] der-Hâher-i Mihter

Şeb-i (11) Cum'a (10) Enişte [82a] ve kendü ve Hâcî Velî ve Yorganî ve Taşcızâde ile mücâleset ve bu esnâda mezbûr Hâcî Velî elinden tenâvül-i kahve vâkî' olmuştur.

Ma'lûm ola ki bizüm Osmân Ağa azm-i Kırcali itmişdir. Ba'de'z-zuhr hâher-i mihtere âzimen Sıçanlı Hammâm Sokağı'nın ortasında Harîrî Çelebi'yle mülâkât vâkî' oldu.

Ma'lûm olaki hâher-i mihterin şimdiki nîm suffeli odasında def'-i cû' siyâkında kahveye muntazır iken büyük üvegi oğlu Mustafa Çelebi Edrene'den geldi. Fakîr mezbûr odadan gördüm ve mâderi ile mükâleme itdikde [82b] âvâzın işitdim. Ba'de'l-asr Yıldızzâde'ye varup Mütevellî Ağa ile ânda görüşmek ve Mehmed Dede ile Pîrî Halîfe'nin küçük bostânında celse-i hafife vâkî' oldu.

Şeb-i (18) Cum'a (17)

Ta'aşşî der-Cerrâh ma'a kâyn atası İsâ Çelebi ve Hâfız Çelebi ve Halîl Çelebi ve huzzâr-ı âharîn. Ba'dehû Ahmed Ağa bezmine geldim.

İmrûz:

Ağa Çayırı'nda Azîz Efendi Bağçesi'nde Rumhî Ahmed Ağa yârânı ziyâfet murâd itmekle da'vetine icâbete niyet ve ba'de'z-zuhr mevzi'-i ma'hûda azîmet ve asra dek meks ü ârâm ve ba'dehû ekl-i ta'âm vakî' oldu. Ammâ Dervîş Çelebi [83a] bir mikdâr zenzeme idüp ta'âma te'ehhür itmedi.

Huzzâr: Rumhî Ağa ve Ahmed Ağa ve Miftahîzâde ve Sun'îzâde ve Kandîlci Dede ve Yıldızzâde ve Mirzâzâde ve Hâcî Alizâde ve Kadrî Ağa-eş ve Kadrî Çelebi ve İsmâil Çelebi ve fakîr ve gayruhum mine'l-hüddâm.

İta'me:

Kuzı 1

Salata 2

Pilav 3

... hoşabı 4

Bu siyâkda Harîrî Çelebi'yle mürâfakat üzre azm-i râh idüp külhan kapusından duhûl eyledik ve Zamime Kapusu berâberlerine geldikde fakîr hücreye dâhil oldum. Ve ânda İbn-i kebîrim İbn-i sagîrimin nâhoşluğundan haber virdi.

[83b]

Ma'lûm ola ki hâher-i mihter mezbûr kirâlî evden nîm nakl tarîki ile hareket idüp semte vâsıla ve mülk-i evine dâhile olmuşdur.

Şeb-i (19) Sebt (18)

Ba'de'l-magrib işret der-Yıldızâde.

İmrûz:

Hazret-i Azîz'e orta kapusunın kurb ve hâricinde buluşdum. Bu esnâda Pîş-kâdem Seyyîd Hasan Çelebi orta kapudan [84a] hurûc ve meyânımıza mürûr ve gayba revân oldu. Zamân-ı kalîlden sonra hem-çünân meyânımıza mürûr ve orta kapuya vülûc eyledi. Ve meclis-i âherine karîb Abdûlbâkî Dede geldi. Ba'de'z-zuhr Beşlizâde Ömer Çelebi'yi ziyâret ve ekl ü şûrb ve kitâbet ve vakt-i asr[a] dek mücâleset vâkî' olmuşdur.

Ma'lûm ola ki büyük eniştemiz hâlâ küçük Çavuş Edrene'den dâhil-i vatan olmuş. Ba'de'l-asr Haseki'nin [84b] imâret ve medresesine vülûc ve hurûc akabinde tabbâhlarından Aşcı Mehmed nâm kimesneden ba'zı umûr istişâre itdim.

Şeb-i (20) Ehad (19)

Ta'aşşî der-mezbûr enişte-i kebîr bâ du ferzend-eş ve câreş Kalemkar Mehmed Çelebi ve huzzâr-ı diğerrân.

İmrûz:

Sultân Mehmed İbn-i Sultân İbrâhim Edrene'den gelüp alay ile İstanbul'a girmişler. Ba'de'z-zuhr hâher-i mihterde ekl ü şûrb vâkî' olmuşdur. [85a] Ba'de'l-asr Haseki'de mezbûr Aşcı Mehmed'e buluşdum ve ânun delâlet-i vesâteti ile Dâvud Paşa'da Aşcı İbrâhim nâm kimesneye buluşdum. Ve avdetde Ases Mehmed Ağa Bağçesi'nin kurbünde büyük enişteye rast geldim ve Karakaşzâde şeh-nişîninden da'vet itdikde icâbet idüp Şeyhzâde ve Zâkir İbrâhim Çelebi ve Bâzîrgân İmâmı Hüseyin Efendi'yi ânda buldum ve Beşli evine vardım.

[85b]

Şeb-i İsneyn

Ta‘aşşî der-enişte-i mihter-i bâ ferzend-i mihter-eş ve Attar Mahmud Beg ve Köse Odabaşı ve diğer hâzırân.

Sümme işret ve beytûte[t] der-hâne-i Beşli ma‘a Ömer Çelebi ve Miftahîzâde ve Kadri İbrâhim Dede fakat.

İmrûz:

Menzîl-i mezbûrda fakat Ömer Çelebi ile sabâh kahvesini tenâvül olunmak ve ba‘de’z-zuhr İbrâhim Paşa Hammâmı’na varmak vâkı‘ olmuşdur.

[86a]

Ma‘lûm ola ki hâher-i mihter yine mezbûr Mehmed Yazıcı evine nakl itmiş.

Şeb-i (22) Sülesâ (21)

Ta‘aşşî ve ışâ’ya dek işret der-Yıldız ba‘d-ı ezân hücrede kettân helvâsı bezmi akd olundu.

Huzzâr: Fakîr ve İbn-i kebîrim ve Helvâ-peş Bolevî Mehmed Dede ve Zâkirbaşı ve Bâzîrgânzâde. Fakat ba‘dehû fakîr Bâzîrgânzâde ile selâmlığında beytûte[t] eyledik.

[86b]

İmrûz:

Menzîl-i mezbûrda Harîrî Çelebi sabâh kahvesini ma‘ân tenâvül eyledi. Ba‘de zamânin mezbûr ile eniştemiz Küçük Çavuş’un evine varmak ve fakîr hâher-i mihter ile nîm suffeli odada görüşmek ve büyük oğlının odasında Harîrî Çelebi’yle kahve içmek ve Abdülbâkî Dede dükkânında iken fakîre kıyâm ve redd-i selâm itmek ve Ebû’l-Fazl Mahmud Efendi’nin [87a] Türbesi sokağında kassâm efendiyi esb-süvâr görüp da‘vet itmek ve Harîrî Çelebi’yi Kethüdâ Beg ve Abdi Çorvacı evlerine İmâm Musâ Efendi’yi bulmak için a‘mâl itmek ve Harîrî’nin yeni odasında ma‘ân ekl-i ta‘âm ve münferîden menâm itmek vâkı‘ olmuşdur. Ba‘de’l-asr Kavukcu Mehmed Efendi dâmâdın dükkânı önünde dururken ikisini da‘vet itdim ve Mehmed Efendi’yi hem-râh ittihâz idüp Hacı Evhad’a gıtdik ve dâhil-i hareminde şeyhinin halvete girmesini [87b] haber almak ve Pîş-kâdemzâde’yi evinde yoklayup Kulle Kapısı’nın dâhilinde bulmak ve hâricine ihrâc

idüp da‘vet itmek ve Irgâd Bazarı’nda Ömer Beg oğlını dükkânında bulup da‘vet itmek ve Mütevellî Ağa’yı evinde da‘vet itmek ve esnâ-yı mücâlesetde Mehmed Efendi gitmek vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i (23) Erbi‘â (22)

Ta‘aşşî der-Mütevellî Ağa ma‘a Cafer Ağacık ve Abdülfettâh Dede ve Habbâz-ı İmâret Ali Beşe fakat. Ba‘dehû Ahmed Ağa’nın bezm-i işretine dâhil oldum ve ânda Nazmî Efendi’yi iki kere gördüm ve Miftahîzâde ânda idi.

[88a]

İmrûz:

Ba‘zı ihvânı da‘vet itdik. Husûsen Hazînedâr Ağa’yı kapısının dâhilinde kaimîn olduğımız hâlde da‘vet itdik. Bu siyâkda Veznedâr köşesinde Pîş-kâdem’e rast gelüp ma‘ân Nizâmzâde Efendi’ye gitdik. Ve odasında da‘vet ve ekl ü şürb itdik. Ba‘dehû Pîş-kâdem gaybet ve fakîr Lalezâr taraflarına azîmet itdik. [88b] Seyyîd Ömer Efendi’yi ve Âdilzâdeler’i evlerinde bulmayup da‘vet husûsunu sipâriş eyledik. Ba‘dehû kâdîasker imâmını evinde sâhib-i firâş bulup da‘vet itdim. Ve kahvesini tenâvül idüp gitdim. Ba‘dehû Macuncu’da Hammâmî Halîl Çelebi’yi da‘vet itdim. [89a] Ba‘dehû süvârının dükkânında ba‘zı ihvân ile mücâleset ve da‘vet itdim. Ba‘dehû menzîl-i mezbûrdan Harîrî Çelebi ile ma‘ân kıyâm ve refâkat üzre azm-i râh eyledik. Bezzâzistâncı Mustafa Çelebi’yi evine sipâriş itdik. Ve Rumhî Ahmed Ağa’nın evine Harîrî Çelebi eliyle bir da‘vet-nâme îsâl eyledik. [89b] Ba‘dehû Solak Yusuf Beg’i taşra kapısı ile orta kapısı beyninde kaimin olduğımız hâlde da‘vet idüp oğlını ve düğürşisini ve Taşcızâde’yi eve sipâriş eyledik. Ba‘dehû Taşcızâde’yi evine dahi sipâriş eyledik. Ba‘dehû türbe-i şerîfeler muvâcehesinde bilâ-vâsıta da‘vet itdik.

[90a]

Şeb-i (24) Hamîs (23)

Ta‘aşşî ve işret der-Yıldız.

İbn-i kebîrim dâhil-i işret idi ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân der-selâmlık.

İmrûz:

Ale’s-sabâh İbn-i kebîrim ânda gelüp fi’l-hâl ale’l-isti‘câl müzâhabe eyledik. Ba‘d-ı ezân ma‘ân hocamız Sâlih Efendi’ye azîmet ve meclis-i şerîflerinde Feyzî [90b]

Sîmî Hasan Efendi'yi ve Yolgeçen İmâmı Bolevî Osmân Efendi'yi bulup mücâleset ve bu cümleyi da'vet eyledik. Ba'dehû Bolevî Mehmed Dede refâkati ile merhûm Abdullah Efendi evine azîmet ve oğlu Mahmud Ağa'yı da'vet ve Paşacıkla mükâleme ve şürb-i kahve eyledik. Ba'dehû hem-râh-ı merkûm ile Cinci Ahmed Efendi'yi odasında da'vet ve bir müddet musâhabet itdik. Mevlevî Çelebi ânda idi. [91a] Ba'de'z-zuhr hâher-i gühterin evinde merhûm oğlum Hüseyin'in yılı içün akd-i cem'iyet ve suffeteyn beynindeki sütun dibinde Muhammediyye kürsisi vaz' olunup Azîz Hazretleri va'az ve nasîhat ve iki def'a tevhîd-i şerîf ve İmâm Efendi ve Yolgeçen İmâmı birer hatm-i şerîf du'âsı tilâvet itmek ve siyâkında pilav ve zerde tenâvül olunmak vâkı' olmuştur.

[Matlab-ı sâl-i Hüseyin ...]

[91b]

Ma'lûm ola ki bugün merhûm Hüseyinim'in defni gününün karşılığıdır. **Ba'zı huzzâr-ı meclis:** Hazret-i Azîz ve oğlu ve dâmâdı ve Kemâl Efendi ve oğlu ve İmâm Efendi ve oğlu ve La'lizâdeler ve Paşa Mehmed Efendi ve dayısı Mahmud Ağa ve Sâlih Efendi ve Mu'abbir Hüseyin Dede ve Nazmî Efendi ve Âdilzâdeler ve Seyyîd Ömer Efendi ve Yüsrî Ahmed Çelebi ve Abdülbâkî Dede ve Yorganî ve Lutfî Çelebi ve Mütevellî Ağa ve Bayram Dede ve Yıldızzâde ve peder [92a] ve Şeyhzâde ve Zâkirbaşı Halîl Çelebi ve Zâkir İbrâhim Çelebi ve Bâzîrgân Şeyhi Oğlu ve İmâmı Hüseyin Efendi ve Ömer Çelebiler ve Sun'ullah Çelebi ve oğlu ve Kadrî Ağa ve pederi ve eniştezâdemiz Mustafa Çelebi ve Miftahîzâde ve Kadrî Kızıl Dervîş İbrâhim ve Kadrî Şa'bân Çelebi ve bir ser-bürehne Kadrî-yi diğeri [Sahh: Ve Velî Çelebi ve Ömer Begzâde]. Ma'lûm ola ki Karakaşzâde münferîden bağçede oturup ba'de't-tevhîd Pîş-kâdem ve Şeyhzâde ve Kadrî Ağa yanına varup pilavı ma'ân tenâvül eylediler. **Ammâbad** ânki Ahmed Ağa'lar [92b] ve Cinci Ahmed Efendi ve Nizâmzâde ve Müezzîn Şa'bân Efendi niyâmedend.

Ma'lûm ola ki Hazret-i Eyyûb'de Melek Ahmed Paşa, Sultân Ahmed kızlarından Fatma Sultân'ı tezevvüc itmesine binâ'en düğün idüp Azîz'i da'vet itmekle meclis muhtasar olmuştur. Ve **ma'lûm** ola ki Hâcî Alizâde be-gâyet geç gelmekle fakat kahveye nâil olmuştur.

Temmet.

Bu siyâkda bizüm aşağı küçük odada Kayın Çelebi ve Abdi Çelebi'yi diğeri iki dost ile şürb-i kahve ve işret-i [93a] medîde ve tomar-ı garreyi anlara irâ'at ve

müşâhede vâkı' olmuşdur. Ba'de'l-asr Yıldızâde'nin kahve odasında Nîm Berber fakîri tıraşdan sonra büyük odasında İmâm Efendi ve İbn-i Bâzîrgân ve İbn-i kebîrim ve diğer huzzâr ile mu'âşeret itdik. Bu siyâkda Şeyhzâde fakîri sokakdan taleb itmesi hiss olunup aşağı nüzü'l ve mezbûra vusûl eyledim ve Karakaşzâde'yi sokak başında muntazır bulup ma'îyyet üzre evine azîmet ve ezân-ı magribe dek üçümüz musâhabet itdik.

Şeb-i (25) Cum'a (24)

Ta'aşşî der-Karakaşzâde bâ Ferruheş ve Şeyhzâde.

Fakat ba'dehû Şeyhzâde ihyâya azîmet ve bunlar ak helvâ tabhına mübâşeret itdiler. Ba'dehû Şeyhzâde dahi imdâd idüp tenâvül eyledik.

[93b]

İmrûz:

Kayın Çelebi'nin odasında bir kahvesini tenâvül idüp mükâleme itdik. Ba'de'z-zuhr sahrada Küçük Kasım Ağa Bağçesi kurbünde İbn-i kebîrim ve Mehmed Dede ve diğer Mehmed Dede ve İbrâhim Çelebi min fukarâ-i cihângiri Hasan Efendi ve fakîr encümen olduk. Ba'dehû köşke karîb yerde Kayın Çelebi'ye ardından yitişüp refâkat ile Gül Baba tarafına doğru azîmet itdik. Oğlı bile idi.

Ma'lûm ola ki Ulu Yol'da ve nihâyet kubûrda bizüm Memîş Beşe'ye Edrene'den geldiği hâlde ve sebât-ı sefer ile piyâde olduğu hâlde rast gelüp hayr-ı mukaddem didik. Ba'dehû o azm-i vatan idüp biz üçümüz Ken'ân Beşe Bağçesi'ne gitdik. Ve ânda meks ü ârâm itdik. Ba'dehû refâkat-i merkûme bizüm çar[ş]uda nihâyet buldu. **Ammâ** ba'zı ihvânımız Aziz Efendi Bağçesi'nde kuzı faslı itmişler.

Şeb-i(26) Sebt (25)

Ta'aşşî der-Yıldız ma'a ibni'l-kebîr ve Bayram Dede [94a] ve diğer huzzâr ve ışâ'ya işret dahi vâkı' oldu. Ma'a ba'zı'l-ihvân beytûte[t] der-Bâzîrgânzâde enderûn-ı harem.

İmrûz:

İbn-i kebîrim ve Mehmed Dede ve Zâkirbaşı ânda gelüp ve sabâh kahvesini selâmlıkda ma'ân tenâvül idüp bi'l-küllîye Yüsri Çelebi'ye gitdik. Kahve siyâkındaki mu'âşeret esnâsında Şeyhzâde ve Tophâneli Pîrî Çelebi dâhil-i bezm oldılar. Ba'de'l-asr

kassâm efendiyi ziyâret ve ekl ü şürb ve mücâleset oldu. Ma‘a ibni’l-kebîr ve Amm Efendi ve Pîş-kâdem ve Paşacık.

Şeb-i (27) Ehad (26)

İşâ‘ya dek işret der-Ahmed Ağa ve ibnim hâzır-bud.

İmrûz:

Ma‘lûm ola ki Muslı mevlidinden gelüp Yıldızzâde’nin evine vâsıl olmuş. Ba‘de’z-zuhr Mimâr kurbünde Cafer Ağa Mescidi sokağında Ahmed Ağa nam kimesnenin yılı cem‘iyetine hâzır olduk. Ba‘de’l-va‘az ve’t-tevhîd ziyî-i müderrisinde [Sahh: (9) Ma‘lûm ola ki bu gice sâ‘at sekiz buçuğa geldikde İmâm Efendi’nin bir seyyîde-i vahidesi dahi doğmuş]. [94b] Bir efendi Hazret-i Azîz’i mezbûr sokakda ve âher evde bir fevkanî odaya götürdü. Ma‘ân gitdik ve Hüseyin Paşazâdeler dahi geldiler. Ba‘dehû kuzı ve börek ve baklava ve pilav ve zerde ve süt ve kahve tenâvül olundu. Ba‘dehû ta‘tîr ve ta‘vîd olundık. Ba‘dehû Azî[z] bir demur kır esbe süvâr olup sağında Yorganî solunda fakîr semte geldik. Ruznâmecî Çeşmesi karşısında atdan inüp Adlî Efendi türbesi kurbünde du‘âdan sonra fakat Yorganî ile ta‘âmhâne yolına gitdiler. Ba‘de’l-asr Mehmed Dede ve ba‘zı kimse ile Yıldız’da eğlendik.

Şeb-i (28) İsneyn (27)

Ta‘aşşî ve işret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Bâzîrgânzâde enderûn-ı harem.

İmrûz:

(*) Sahh: Güneş doğarken Abdülfettâh Dede’nin Mustafa nâm oğlu doğmuş.

(*) Haydar Ağa Mescidi’nin sağ taraflarında ve Ulu Yol’da Solak Hacı Hasan nâm kimsenin kırkı cem‘iyyetine hâzır olduk. Hem-çünân Azîz va‘az idüp tevhîd-i şerîf oldu.

[95a] Ba‘de’l-asr Bâzîrgânzâde hücrede tavazzu’ ve fakîr ve Bolevi’yi bağçesinde iclâs ve üçümüz ol mahallde ta‘aşşî vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Ehad (13)

Üçümüz ânda işret idüp fakîr selâmlıkda beytûte[t] eyledim.

İmrûz:

Hücrede mu‘âşeret vâkı‘ oldu. Ma‘a Bolevî ve İbn-i Şeyh ve İbn-i Bâzırgân ve ibnî.

Ba‘de zamânin İbn-i kebîrim Dâs ve Bolevî ile Zeytûnluk Burnu’nda deryâya girmeye gittiler. Ba‘de’z-zuhr hâher-i mihteri berâ-yı tebrik, menzîl ve ıyd-i ziyâret ve iltikâm ve ba‘de’l-asr ta‘aşşî vâkı‘ olmuştur. Ma‘a Çavuş Ağa.

[95b]

Şeb-i İsneyn (14)

İşret der-Kasr-ı Yıldız.

İmrûz:

Ta‘aşşî der-suffe-i Yıldızâde.

Şeb-i Sülesâ (15)

Sıçanzâde Mehmed Çelebi Koyun Emîni bağçesinde oğluna hitân cem‘iyyeti itmekle ihvân ânda gitmişler.

İmrûz:

Gümüşzâde’de tagaddî vâkı‘ oldu. Ma‘a Şeyh Mustafa Efendi ve Kefevî ve bir tâlib-i ilm kimse. Ba‘de’l-asr Halıcılar Köşkü’ndeki Ahmed Ağa’yı ziyâret vâkı‘ oldu.

Şeb-i Erbi‘â (16)

İşret der-Kasr-ı Yıldız ve beytûte[t] der-Osmân Ağa.

[96a]

Eniştemiz hâlâ Küçük Çavuş’un şimdiki selâmlığında oğlu Ali ve Yusuf Beşe ile ve oğlumla ta‘aşşiden sonra Mehmed Ağa Câmi‘i’nde dördümüz ihyâya hâzır olduk. Ba‘dehû menzîl-i mezbûrda fakat oğlumla beytûte[t] itdik.

Şeb-i Sebt (16/11)

Ta‘aşşî ve ışâ’ya dek işret der-Yıldızâde.

İmrûz:

Sabâh kahvesini Şeyhzâde’de içüp ma‘ân azm-i râh eyledik ve Ayulanka Yolu’ndan müzâhebe idüp Dizdâriyye kurbünde dayısı evine duhûl eyledik. Lâkin evinde bulmayup celse-i hafîfeden sonra Ayasofya-yı Kebîre Çar[ş]usu’nda def‘-i cû‘

eyledik. Sümme Simhâne'de Yoğurtcızâde [96b] Ahmed Çelebi'nin odasında mücâleset-i medîde eyledik. Sümme Sultân Bâyezîd'de iki altun sarısı ve bir beyaz kağızlar alup Şehzâde yolına teveccüh eyledik. Ve Boğasıcılar'ın nihâyetinde sol tarafa sapdıkda Harîrî Çelebi'ye mülâkât itdik. Ağa Kapusu'nda giderüm deyü bizi vedâ eyledi. Ba'dehû merhûm Ebû'l-Fazl Mahmud Efendi'nin Türbesi ve Câmi'i kurbplarından Sofılar Hammâmı'ndan Ulu Yol'a vâsıl oldukda Cism-i Latîf İsmâil Efendi'ye mülâkât eyledik. Anlar refîki ile Aksaray yolını tutdılar ve biz der-akab Bayramiyye'nin Ulu Yolu'na dâhil olup Yolgeçen karşısına geldikde sol tarafa sapup Akarsu'dan [97a] gelüp Na'lbendzâde Mehmed Çelebi'nin dükkânı karşısında karar eyledik. Sümme Şeyhzâde evine müzâhebe eyledi. Ammâ fakîr çar[ş]uda Miftahîzâde Ahmed Çelebi'yi cest-i vücû idüp süvârinin dükkânında bir mikdâr ârâm eyledim.

Ma'lûm ola ki gurûba karîb hâlâ Kethüdâ Beg İmâmı bizüm Mûsa Efendi Edrene'den dâhil-i vatan olmuş.

Şeb-i Ehad (13/12)

Ta'aşşî der-Ahmed Ağa ma'a ibni'l-kebîr ve Zâkirbaşı ve Dervîş-i dâniş.

Fakat ammâ bu esnâda İmâm Efendi, Sümme Yıldızzâde şeh-nişinde oturdılar. Ba'de't-ta'aşşî ba'zı ihvân dahi gelüp ışâ'ya dek mu'âşeret vâkı' oldu.

[97b]

İmrûz:

Ba'de'z-zuhr Haremeyn halîfesinin evinde oğulları ve zâkirbaşıyla ta'âmlanup mücâleset vâkı' oldu. Ammâ kendüleri içerüde imiş. Sümme zâkirbaşıyla hücresinde Şeyhzâde huzurunda müdârese vâkı' olmuşdur. Ba'de'l-asr Harîrî Çelebi'nin yeni odasında celse-i hafife vâkı' olmuşdur.

Şeb-i (14) İsneyn (13)

Ta'aşşî der-ta'âmhâne ve Şeyhzâde der-sofra-i ma'a hâzır-bud.

Ba'd-ı ezân mu'âşeret-i medîde der-Ahmed Ağa. Ba'dehû hücrede oğlum ve Zâkirîn ve Pîş-kâdem ile Mehmed Dede'nin kettân helvâsı [98a] yapıldığını müşâhede eyledik. Bu siyâkda bu beşi ihyâya gidüp geldikde mezbûr helvâ ve birer kahve tenâvül olunup musâhabet-i medîde vâkı' oldu. Ba'dehâ fakat fakîr ve Pîş-kadem ve Zâkirba[ş]ı menzîllerimize azîmet eyledik.

İmrûz:

Ba‘de’z-zuhr zâkirbaşının hücresinde Yüsrî Çelebi ve Pîş-kâdem ile tenâvül-i kahve ve işret-i medîde vâkı‘ oldu. Bu siyâkda hâlâ kassâm efendinin Halîl birâderi gelüp Efendi sizi ister didi. Sa‘âdethâneleri’ne varup serberhine Dervîş İbrâhim’i ânda bulup bir kahvelerin tenâvül eyledik. [Kalbûrîzâdeler Edrene’den dâhil-i vatan olmuşlar].

Şeb-i (15) Sülesâ (14)

Leyle-i Berat

[98b]

Ta‘aşşî ve ekl-i hamel der-Karakaşzâde Mehmed Ağa ma‘a Şeyhzâde ve ibni’l-kebîr.

Fakat ba‘dehû oğlum azm-i câmi‘-i şerîf eyledi. Müddet-i medîdeden sonra biz üçümüz ve Ferrâc azm-i râh idüp hücreye dâhil olduk. Celse-i hafife siyâkında yüz rekât namâzın it‘âm olunduğunu cümlemiz hiss eyleyüp der-akab fakîri hücrede terk itdiler ve câmi‘-i şerîfe gitdiler.

İmrûz:

Ba‘de’z-zuhr dâhil-i hücre oldukda nefsi hücre Mehmed Dede hıdmet üzre ve içerüde oğlumu hâlâ Kethüdâ Beg İmâmı ile sohbet üzre bulup müşerref olduk.

[99a]

Şeb-i Erbi‘â (16/15)

Ta‘aşşî ve ekl-i hamel der-Cerrâh ma‘a Halîl Çelebi.

Ba‘dehû ikimiz ma‘ân Ahmed Ağa’nın bezmine dâhil olduk. Bade’l-ışâ’ Nazmî Efendi dahi dâhil olup lûgat-i ni‘metu’llahı isti‘âre eyledim.

İmrûz: Hâher mihtere varup gelmek ve ısfırâr-ı şemsde Mütevellî Ağa’ya varmak ve Hâcî Abdülfettâh Dede’yi ve Cafer Ağacığî ânda bulmak vâkı‘ oldu.

Ma‘lûm ola ki Kefeli Edrene’den dâhil-i vatan olmuş.

Şeb-i (17) Hamîs (16)

Ta‘aşşî der-ta‘âmhâne. Oğlum yemînimde hem-zânû idi. Ba‘dehû ma‘an işret-i Yıldız’a dâhil olduk [99b] ve Kefeli’yi ânda bulduk. Siyâk-ı ezânda fakat oğlumla azm-i

râh idüp Yıldız sokağından Ulu Yol'a vaz'-ı kadem itdikde Yedekcizâde evinin berâberlerinde Nazmî Efendi ve Mehmed Dedesi ve câr-ı cedîdimiz Emîr Çelebi ve Hısmî? nümâyân oladüşdiler. Kubûrîzâdeler'de imişler. Biz ikimiz bu dört kimesne sokakları başlarına dek mürâfakat itdik.

İmrûz: Zâkirbaşı tahta bendinde bizüm Osmân Ağa ile mücâleset esnâsında Abdülbâkî Dede ve Abdülfettâh Dede ânda geldiler. Ammâ sâhib-i hücre hâzır degül idi. Ba'dehû Ceyhunzâde'nin yapusını ziyâret.

[100a]

İmrûz: Ba'de'l-asr Kambur İbrâhim Efendi merhûmun bağçesinde oğulları ve Enşâtî Efendi'yle görüşmek siyâkında Serâsercibaşı Hasan Ağa'da ta'aşşî vâkî' olmuştur.

Şeb-i Hamîs (17)

İşret der-Kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Sinânzâde Efendi fukarâsından Vâ'iz Sâlih Çelebi ve Moralı Sinân Ağa'yı ziyâret siyâkında Peçeci Ken'ân Dede'de ta'aşşî vâkî' olmuştur.

Şeb-i Cum'a (18)

İşret der-Kasr-ı Yıldız.

İmrûz: kahve-i sabâh der-Dâmâd Çelebi ve ta'aşşî der-Yıldız der-suffe.

Şeb-i Sebt (19)

İşret der-Kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Ceyhunzâde'de mu'âşeret [100b] vâkî' oldu. Ma'a tilmîzim Mehmed ve Kavukcu Efendi ve ta'aşşî der-Sâbık Ahmed Ağa ma'a ser oda

Şeb-i Ehad (20)

İşret der-Ahmed Ağa.

Ma'lûm ola ki şâfi'î vaktinde Yeni Mahalleli Za'îm Süleymân Ağa fevt olmuş.

İmrûz: Hazret-i Azîz imâmet idüp müteveffâ-yı mezbûrun namâzı kılınmış ve Otakçılar'da defn olunup telkîn buyurmuşlar.

Ba'de'z-zuhr Kefeli'de mu'âşeret vâkî' oldu. Ma'a Bolevî ve Neccâr Mehmed Çelebi. Sümme Bezzâzistân Çelebisi ve beyaz tacımız ânda itmâm itdim. Ba'de'l-asr merhûm

Kambur'ın bağçesinde büyük oğluyla mücâleset vâkı' oldu. [101a] Ba'de'l-asr Bâzîrgânzâde suffesinde fakîr ve Mehmed Dede'yi iclâs eyledi.

Şeb-i (29) Sülesâ (28)

Ta'aşşî ve işret der-Yıldız.

İbn-i kebîrim dahi dâhil-i işret idi. Beytûte der-Bâzîrgânzâde enderûn-ı harem ma'a diğêr Hüseyin Çelebi.

İmrûz: sabâh kahvesini üçümüz ma'ân tenâvül itdik. [101b] Ba'dehû Nizâmzâde Efendi'nin odasında fakat büyük oğlu Seyyîd Mustafa Çelebi ile celse-i hafife ve Tekyesinin kapısı önünde atına rûkûb ve azm-i râh ve Yeni Kapu'dan hurûc ve Ensarî Kapusu'na [102a] vülûc ve atı bizüm Koca Mustafa Paşa'nın öbir hammâmının hammâmcısı Zülfîkar Çelebi'ye sipâriş ve Fatma Sultân'ın Ensarî Kapusu'nun kurb ve hâricinde vâkı' sarâyında zevci Melek Ahmed Paşa'yı ziyâret [102b] ve meclisinde tenâvül-i gülşeker ve kahve ve şerbet ve ta'ttûr ve ta'vvûd ve merreten uhrâ Ensarî Kapusu'nda vülûc ve at su dolabı dibinden ahz ve külhân kapısı önünde rûkûb ve bu siyâkda dayıya iltikâm ve Eğri Kapu'dan hurûc ve Yeni Kapu ile Silivri Kapusu vasatında [103a] Karakaşzâde ve Şeyhzâde ve Tophâneli Pîrî Çelebi'ye süvâr ve Ferrûh'a piyâde iltikâ ve iâdemiz kasd olunup adem-i itâa't ve Silivri Kapusu'na vülûc ve Nizâmzâde Efendi'nin tekyesi kapısı önünde nüzûl ve atı içêrû çekûp bir sûtûna takyîd ve bir [103b] ihtiyâr eliyle âhûra idhâl vâkı' olmuşdur. Ammâ İbn-i kebîrim ve Bolevî Mehmed Dede ve Harîrî ve Bâzîrgânzâde ve Kavukcî Mehmed Efendi sahrada seyr ü teferrûc itmişler. Ba'de'z-zuhr İmâm Efendi'nin da'vetine icâbet. Hem kable't-ta'âm hem ba'dehû tenâvül-i kahve ve şerbet-i velâdet. Sümme hücredeistirâhat vâkı' olmuşdur. [104a] Ba'de zamânin Yıldızzâde'nin beytûte[t] ve mahzarında Bayram Dede ve Pîş-kâdemzâde ile tenâvül-i kahve ve Selîme Hâtûn'un bodrumunda oğulları, Sümme kendü ile celse-i hafife vâkı' olmuşdur.

Şeb-i (30) Erbi'â (29)

Ta'aşşî ve kuzî yahnisine ibtidâ der-Yıldızzâde.

Ba'dehû ma'ân Ahmed Ağa'ya vardıkda İbn-i kebîrimi dâhil-i işret bulduk.

[104b]

İmrûz: ale's-sabâh hücrede otururken Abdûlbâkî Dede geldi ve celse-i hafife idüp gitdi. Ba'de'z-zuhr fakîr dahi mezbûrun dükkânı kenârı üzre oturup müşâvere

itdik. Ba'd-ı ezân hâher mihterin nîm suffeli odasında tenâvülü'l-lahm hamel ve ba'zı me'kûlât ve kahve ve istirâhat. Sümme kendü ile [105a] görüşmek. Sümme selâmlık suffesinin öte köşesinde Abdülbâkî Dede'yi oğlu Mustafa ile oturur görmek. Sümme ma'ân eniştezâde Mustafa Ağa'nın odasında sadr-ı a'lâda tenâvül-i kahve ve enişteye intizâr esnâsında kudüm-i Harîrî. Sümme Abdülbâkî Dede ile Çavuş Ağa'ya buluşup kahvesini tenâvül. [105b] Sümme hîn-i müzâhebede Harîrî'yi suffede gezinürken terk. Sümme Abdülbâkî Dede ve Mustafası'nı Dâvud Paşa'da bir katâifci dükkânında terk. Sümme Çar[ş]u'da harem kapısı berâberinde Haffâf Mustafa Çelebi'yi hem-râh ittihâz idüp Attâr Velî'nin dükkânı berâberlerine vardıkda verâ'-i zuhrdan taleb ve nidâ olundum ve tahavvül itdim. [106a] Börekci Velî'nin dükkânı berâberinde zâkirbaşıyı müşâhede ve yanımıza gelinceye dek tevakkuf ve mükâleme eyledik. Ba'dehû Çar[ş]u'ya avdet itdi. Ammâ fakîr hem-râh-ı mezbûr ile Sâa'tci Abdurrahman Çelebi'nin kapusına [106b] varup evinde bulmadık. Ba'dehû hem-râh-ı mezbûr merhûm Hasan Halîfe oğlu Mahmud Ağa'yı kapısı önünde mütevakkıf görmekle hemân yanında kalıyordu. Bu siyâkda Dûdüt? Yokuşu zeylinde Mütevellî Ağa ile müsâleme eyledik.

[107a]

Defter-i

Ramazân-ı Şerîf-i Kudüm

Vech-i tesmiye-i Pâdişâh-ı İslâm Sultân Mehmed İbn-i Sultân İbrâhim ve Vezir-i Azâm Ahmed Paşa İbn-i Köprili Mehmed Paşa ve Şeyhü'l-İslâm Sun'îzâde Seyyîd Mehmed Efendi ve Sâdreyn Münkarizâde ve Kadîrî Efendi ve Nakîbü'l-eşrâf Kudsîzâde Efendi hazerâtının ve sâir erkân-ı devletin Ramazân-ı Şerîf'e karîb Edrene'den İstanbul'a gelmeleridir.

Ma'lûm ola ki Külhan Kapısı kurbünde ve berâberinde ve meydan başında Kubûrîzâdeler'in Mustafa nâm kimseyi fakîre hilâlî irâat eyledi.[107b]

Ramazân-ı Şerîf (9)

Aşer-ı Evvel sene 1072

Şeb-i (1) Hamîs

Yıldızâde ma'a peder-eş ve Muslı-eş ve Hâcî Hüseyin.

Ems: İşret hem-çünân der-Yıldız ma' Du Ahmed Ağa ve Du Hüseyin Çelebi ve Bakkal Emîr Çelebi ve Taşcızâde ve Zâkirbaşı ve ibni'l-kebîr.

İmrûz: Sûvâriye dükkânına duhûl idüp bıçağımı bilettim. Nakşibend ânda idi. Ba‘dehû nîm berber hücre bağçesi kapusının hâricinde kass-ı ânîf ve şârib ve hücrede tıraş itdi. Ba‘dehû Mehmed Dede ile Mütevellîye varup mücâleset itdik.

Ma‘lûm ola ki oğlum Seyyîd Mehmed beyne’s-salateynde iki yaşına girdi. Ba‘de’l-asr muğtesile girdim. [108a].

Şeb-i Cum‘a

Mütevellî Ağa ma‘a Bolevî Mehmed Dede ve Abdülfettâh Dede ve latîf kardaşı Sâlih Çelebi ve Mahmud Ağa ibnû’l-merhûm Hasan halîfe ve şahs-ı âher.

Ems: İşret ve tesehhür ma‘a’l-mezkûrin ve Haffâf Mustafa Çelebi illâ Abdülfettâh Dede hem-çünândır. Mütevellî ve Salih-i mezbûr zemzeme gerd-i imsâka karîb Halîl Çelebi hücreye geldi ve Şeyhzâde ile Ağazâde’de idik didi. İmrûz: Şeyhzâde fakîri hücrede câme-hâbda iclâs akabinde Halîl Çelebi âmed ve reft. Ba‘dehû çar[ş]u’da Taşcızâde ile mükâleme ve merreten uhrâ Nazmî Efendi’inin kasab dükkânında mükâleme-i Şeyhzâde bile idi. Sümme serv muslığı önünde Yorganî ile mükâleme. Ba‘de’z-zuhr İbn-i Bâzîrgân. İbn-i kebîrimle hücrede içerüde uyudılar.

İbn-i kebîrim namâz-ı asra gitdi. Ba‘dehû nefsi hücrede İbn-i Bâzîrgân ile söyleşdik. Ba‘de zamânin oğlumla Azîz Efendi bağçesine ve Koyun Emîni bağçesinin berü kapusının dehlîzine duhûl eyledik.

[108b]

Şeb-i Sebt (3)

Ahmed Ağa fakat.

Ems: işret der-Yıldız ma‘a du Ahmed Ağa ve du Hüseyin Çelebi ve Taşcızâde ve Hacı Alizâde ve İsmail Çelebi ve ibni’l-kebîr ve diğêr huzzâr.

İmrûz: Zâkirbaşı hücreye geldi ve “Beyne’s-salateynin mübârek olsun” didi. Ve Karakaşzâde’nin da‘vetini teblîğ idüp gitdi. Ba‘de zamânin İbn-i Bâzîrgân ve ibni’l-kebîr geldiler. Meğêr İzmirî Efendi’yi dinlemişler ve içerüde oturdılar. Ba‘de’l-asr İbn-i Bâzîrgân ve İbn-i kebîrim ile câmekanda cem‘ ve Rumhî Ahmed Ağa’nın nişîmeninde mücâleset ve bu siyâkda orta kapudan Rumhî Ağa çıkup vazife-i Şa‘bânî fakîre teblîğ ve sokağı başına dek ma‘ân hıdmet ve gaybet ve tebeyyüz üçümüz Pîrî Halîfe bostânına duhûl ve Hacı Pîrî ve Hacı Evhad yollarına mürûr iderek semtine vusûl olmuşdur.

[109a]

Şeb-i (4) Ehad

Karakaşzâde ma‘a zâkirîn ve Zâkir İbrâhim Çelebi fakat.

Ems: İşret ve tesehhur der-ânca hem-çünân ma‘a'l-mezkûrîn fakat.

İmrûz: İbn-i kebîrim ve İbn-i Bâzîrgân ve Zâkirbaşı ve Harîrî içerü hücrede vâfir musâhebet itdiler. Ba‘de zamân câmekanda şâdurvâna muttasıl suffenin sağ köşesinde Harîrî Çelebi’nin esvâbını gördüm ve sol suffede Mazlûmzâde ve Çatalbaş oturlurlarken mükâleme itdim. Ba‘dehû evden azm-i râh itdim ve Etyemez Mescidi’nin haremi kapusundan içerü bakdıkda mü’ezzinini çak karşıda mescid-i şerîf suffesinin trabzanına muttasıl nişîmende câlis görüp fakîrden selâm ve mu‘âmele ve andan meşy ve hareket vâkı‘ oldu. Hatta cüz‘i tevakkuf itsem segirdüp yanıma gelmeye me‘mûl idi. Ve İnebey Mescidi kapusına muttasıl attâr dükkânı kenârında Başcızâde Mustafa Çelebi’yi câlis görüp, fakîrden musâhafa ve tebrîk-i Ramazân ve ânlardan kıyâm oldu. Ve Nişâncı’da Üç Ma‘hûd Emîrlar ve Aslanhâne Sokağı’nda Yahyâ ile müsâleme ve At Meydanı’nda celse ve Abdi Paşa merhûmun divârı dibinde Derzibasızâde Pîrî Ağa ile mükâleme ve hisâr diblerine mürûr ve bacanağın vîrânesi ve Yenikapu dahilinde deryâyı müşâhede ve mezbûr Başcızâde mevzi‘-i mezbûrda iken müsâleme ve Kemer Sokağı’ndan eve dek Hüseyin Çelebiyle hem-râhı vâkı‘ olmuştur.

[109b]

Şeb-i İsneyn (5)

Sâbık Mütevellî Ahmed Ağa der-hâne-i hâher-eş [Sahh: der-akarsu].

Bâ Mustafa Çeleb-eş ve İbn-i Mazlûm ve Dâvud ve merhûm Güzelce İmâm birâderi ve Bezzâzistan Çelebisi ve diğr hâzirûn [Sahh: Ammâ ibn-i kebîrim der-Harîrî]. Ba‘dehû hücrede Harîrî Çelebi ile ve merreten uhrâ Harîrî ve Solak Kadrî Ağa ile mücâleset vâkı‘ olmuştur. **Ems:** İşret der-Ahmed Ağa ma‘a diğr Ahmed Ağa ve Harîrî Çelebi ve Benî Hâcî Ali ve Taşcı ve Bekir ve Bâzîrgân ve Yıldız ve Kefeli ve Kadrî Ağa ve Nazmî Efendi ve ibnû’l-kebîr ve diğr huzzâr tesehhür ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân enderûn-ı harem.

İmrûz: bakkâl dükkânı öninde zâkirbaşı ve İbn-i Bâzîrgân ile mükâleme ve Mücemmid Ağacık’la Beşlizâdeler’e varmak ve üçini bir yerde bulup mükâleme vâkı‘ olmuştur. Ba‘de’l-asr Mehmed Dede ile Yıldız köşkünün hâric ve dâhilinde ve

odalarında oturduk. Büyük odada kendü ve Mütevellî ve Bayram Dede ve Kalemkâr Mehmed Çelebi dahi hâzır idi ve fesâne söylendi. Bu siyâkda iskele burnunda oturduk. Ma‘a Yıldız ve Mustafası.

[110a]

Şeb-i Sülesâ (6)

Yıldızzâde ma‘a peder-eş ve Mushî-eş ve Hâcî-eş ve Bayram Dede ve oğlu fakat.

Ems: işret hem-çünân der-Yıldız ma‘a Ahmed Ağa ve du Hüseyin Çelebi ve Kefeli ve Devrânî Kadrî Çelebi ve mihman-eş Kadî Efendi ve Bekir oğlu Ali Çelebi ve Taşcızâde Mehmed Çelebi ve ibni’l-kebîr.

İmrûz: süt ana kadın bizi ziyârete gelmiş. Aşağı küçük odada buluşduk. Meğer Kefe’den Cum‘a irtesi gelmiş. Bu siyâkda mezbûr odaya du Hüseyin Çelebi ve Harîrî Çelebi ve Mehmed Dede ve ibni’l-kebîr ve Halîl Çelebi. Sümme Velî Çelebi ya‘ni Ayasofya-yı Sagîre Ser-mahfili ve Dâs gelüp gurûba dek oturdılar. **Ma‘lûm** ola ki hâher mihter bâ zevc-eş Mehmed Yazıcı evinden Halıcılar Köşkü’nden bir eve nakl itmişler.

[110b]

Şeb-i Erbi‘â (7)

Gamhâne der-külübe-i mezbûr eknun ma‘a ibni’l-kebîr ve Kayın Çelebi ve Harîrî Çelebi ve Du Hüseyin Çelebi ve Das ve Mehmed Çelebi ve Zâkir Halîl Çelebi ve Bolevî Mehmed Dede ve mezbûr Velî Çelebi ve Şa‘bân Beşe. **Ammâ** Yusuf ve Hamza dâhil-i sofra olmayup hıdmet itdiler.

Ems: İşret ve tesehhür hem-çünân der-külübe-i mezbûr ma‘a’l-mezkûrîn bi-esrihim lâkin Kayın Çelebi esnâ-yı işretde hiç görünmedi ammâ Yusuf ve Hamza hem-çünân dâhil-i sofra olmayup hıdmet itdiler.

İmrûz: muğtesile girdim. Rumhî Ahmed Ağa fakîrden mu’ahhar girüp mukaddem çıkdı. Bu iki sûretde dellâkân ârâm itdikleri yirde görüşdük. Bu husûsları ba‘de’l-asr idi.

[111a]

Şeb-i Hamîs (8)

Bizüm Ahmed Ağa ve Ammzâdesi Mehmed Çelebi ve odabaşı bekâr Ali Beşe ve Yıldızzâde.

Ems: İşret hem-çünân der-Ahmed Ağa ma‘a‘l-mezkûrîn lâkin mezbûr Mehmed Çelebi gâib ve dâmad-ı Yıldız hâzır bûdend. Ammâ Nazmî Efendi Kubûrîzâdeler’den bizüm Şorvacı Ağa işretimize dâhil olup biraz mükâlemeden sonra gitdi. Ba‘dehû tesehhür itdik. Ba‘dehû Muslı’yı fanus ile odabaşıya koşdılar. Ba‘dehû İbn-i kebîrim hücreye gelüp Halîl Çelebi’den kahve peydâ itdik. Ve fi‘l-hâl pişirüp içdik. **İmrûz:** Beyne’s-salateynde Nîm, fakîri hammâmnda tıraş itdi. Ve İbn-i kebîrim ve Bolevî ve İbn-i Şeyh ez-Mevlevîhâne ez hücre âmedend ve İbn-i Şeyh fakîr ile mücâleset ve Ağazâde’nin da‘vetini teblîğ eyledi. Ba‘de‘l-asr Mehmed Dede ve Ağazâde ile haremden azm-i râh ve Koyun Emîni Kasrı’na su‘ûd ve bağçesinin berû tarafını gezüp pîş-kadem ve oğulcıklarını rû‘yet ve Fıstıkağacı’nı ziyâret ve öte tarafını gezüp öbir kapusından hurûc ve pîş-kademin sulbî oğlını küçük sokağında ahz ü nevâziş ve Hâcî Kadın’a mürûr ve Şeyhzâde’yi evinde bulmamak vakı‘ olmuşdur.

Ma‘lûm ola ki: Cızbız dâmâdının babası İsmâîl Çelebi defn olunmuş.

[111b]

Şeb-i Cum‘a (9)

Ağazâde-i mezbûr ma‘a Halîl Efendivî ve Dervîş Çelebi-eş ve Yusuf Beg-eş ve İslâm Beg-eş ve zakîrîn ve Bolevî.

Ems: işret ve tesehhür ma‘a‘l-mezkûrîn ve ibni‘l-kebîr hem-çünân ancâ-bud.

İmrûz: ba‘de‘l-asr kassâm kâtiblerinde Toklı Dede İmâmı Ahmed Efendi ve Na‘tcıhân Dervîş Çelebi tomruğun sol nişîmeninde câlisîn iken ırakdan müsâleme eyledik. Sümme camekâna dâhil oldukda kapunun kurb u yemîninde dâmadı Ali Fakîh İmâmı ile bulup müsâleme ve dâmadı ta‘ziyyet eyledim. Sümme bir akdârın dükkânına muttasıl nişîmende oturduk. Ma‘a Bolevî ve İbn-i Bâzîrgân. Sümme Harîrî ve İbn-i Yıldız ve Dervîş ânda geldiler. Ve sa‘âtci sâ‘ati tebdîl itdi. Sümme fakîr ve Yıldızzâde ve Dervîş Çelebi Tana Yokuşu ve Hâcî Kadın ve Demürcüler Meydânı’na mürûr ve ubûr iderek hâne-i Yıldız’a dâhil olduk.

[112a]

Şeb-i Sebt (10)

Yıldızzâde ma‘a peder-eş ve Hâcî-eş ve Berber Ömer Beg ve Dervîş Çelebi ve Bayram Dede ve oğlu. Ammâ ibn-i kebîrim der-külûbe-i mihter ma‘a Bolevî.

Ems: İşret hem-çünân der-Yıldız ma‘a Ahmed Ağa ve Harîrî ve Kadrî Ağa ve du Hüseyin Çelebi ve Ramazân Çelebi ve Dervîş Çelebi ve Mütevellî ve Taşcızâde ve Bekirzâdeler. Sümme Sünbül Efendi muvâcehesinde Abdülbâkî Dede ve Yorganî ile muâmele idüp hücreye dâhil oldum. Sümme Kandîlci Dede’nin evi berâberinde Azîz Efendi ile müsâleme eyledik. Bu siyâkda verâ’-i zuhrdan “Nakîb Efendi sizi suâl eyledi ve bize gelmedi didi” deyü hitâb itdi. Ba‘dehû tesehhür der-külûbe-i mihter. Mâ ma‘a ibni’l-kebîr ve Bolevî ve beytûte[t] men hem-çünân.

İmrûz: Yusuf Ağa ez hizmet [sahh: ve Süleymân Dede ez-sıla-i huy-eş] der-âmedend.

[112b]

Aşer-i Evâsıt

Şeb-i Ehad (11)

Der-külûbe-i mihter.

Mâ ma‘a ibni’l-kebîr fakat ba‘de’l-ışâ’ fakat Kayın Çelebi ile musâhebet vâkı‘ olmuşdur.

Ems: İşret der-Ahmed Ağa. Ammâ fakîr cümleden mu’ahhar dek dâhil oldukda Yusuf Ağa bir şabb-ı mechûl müzâhebe eylediler. Ba‘de zamânin Mehmed Çelebi eş-şehîr bi-Küçük? mü’ezzin zemzeme eyledi. Sümme hem-râhı ile gıtdi. Ammâ fakîr ve İbn-i kebîrim ve İbn-i Yıldız ve Taşcı ve Rumhî Ağa ve Hâcî Hüseyin ve Kefeli bir müddet meks itdik. Ba‘dehû fakat İbn-i kebîrimle mezbûr külûbe-i mihterde tesehhür idüp dâhil-i hücre olduk.

İmrûz: Ebû’l-Fazl Mahmud Efendi Medresesi berâberinde Mercimek İbrâhim Çelebi ve Ebû’l-feth hareminde Dervîş daniş ile mu‘ânakalar vâkı‘ olmuşdur.

[113a]

Şeb-i İsneyn (12)

Hâher-i mihterde tenhâ iftâr ve ta‘aşşî vâkı‘ oldı. Ammâ kendü taşrada diğerrân ile itdi.

Ems:

İşret der-Ahmed Ağa ma‘a İbn-i Yıldız ve Taşcı ve Kefevî ve Yusuf Ağa ve Hâcî Hüseyin ve ibni’l-kebîr ba‘d-ı ezân diğerrân işret der-hücre ma‘a İbn-i Bolevî ve

Bâzîrgânzâde ve Ba'de zamânin diğêr Hüseyin Çelebi evinden bu işrete tahsîl eyledim. Ve beş aded celîs olup ma'ân tesehhür eyledik. Bu siyâkda Şeyhzâde, Sümme Halîl Çelebi gelüp yedi aded celîs olduk. Sümme İmsâk idüp dahi mücâleset itdik. Sümme fakat İbn-i Şeyh vakt-i sünnete dek oğlumla musâhebet fukarânların nazarında kitâbet itmek vâkı' oldu.

İmrûz: ba'de'l-fecr Selîme Hâtûn'un kapusına varup büyük oğlum ile mukâvele itdik. Ba'de'z-zuhr İmâm Efendi şehnişîninde Canbâziyye tarafına nâzır olan hücre dibinde câlis iken aşağıdan müsâleme itdik. Sümme fakat Beşlizâde Ömer Halîl'e odasında mücâleset itdik. Sümme camekânda Bâzîrgânzâde silecekle bürünmüş iken göründü. Sümme Hâcî Evhad odalarında bizüm Belkıs Hoca evine vardım. Fakat bağçesini gizdirüp kümesini gösterüp içerüsine girdi ve üç dane yumurta çıkarup ihsân itdi. Ba'de'l-asr bizüm Yusuf Ağa ile ma'a Yıldız ve nişâncı yollarından giderken gurûbda Kadırğa Limanı'nın berü başında Dâmad Çelebi ile süvâr iltikâ itdik.

[113b]

Şeb-i Sülesâ (13)

Sâlih Ağa ya'ni Elmas Ağa der semt-i Çatladi der-kurb-ı Yoğurthâne ma'a İmâm-eş ve Helvâcî Hüseyin ve [sahh: şahs-ı diğêr] Peçeci Ken'ân Dede.

Ba'dehû Ken'ân Dede ve bizüm Yusuf refâkat üzre semte kasd-ı avdet ve nişâncı yollarına mürûr ve ubûr ve Yokuş Çeşme'den şürb-i mai ve hâher gühterin çıktığı evin ve Şahbâz Ağa'nın sokaklarından Çınar Yolu'na duhûl ve büyük kapu öninde bu iki hem-râh fakîri vedâ vâkı' olmuştur.

Ems: İşret der-Yıldız ma'a Ahmed Ağalar ve Harîrî ve İsmail Çelebi ve Ramazân Çelebi ve Kefevî ve Benî Bekir ve Bâzîrgân ve Taşcı ve ihtiyâr Dervîş Mehmed ve ibni'l-kebîr. Ba'de zamânin nefis-i hücrede oğlum ve zâkirbaşıyla ma'ân imsâk itdik.

İmrûz: ba'de'l-asr Mehmed Ağacık'la minareye çıkdık. Ma'lûm ola ki vakt-i gurûbda Hobyâr'dan beş on adım berüce Gümüşlüzâde Hacc-ı Şerîf'den evine tenhâ ve piyâde geliyorken bağteten göredüşüp mu'ânakalar vâkı' ve sürûrları hâsıl oldu.

[114a]

Şeb-i Erbi'â (14)

Mevkûfâtın Baş Hâlifesi Mustafa Efendi der-kurb-ı Hobyâr ma‘a Hassa İmâmı ve diğer huzzâr [Sahh: Ba‘de zamânin dâmadın kapusından Şeyhzâde Sünbül Efendi muvâcehesine dek hem-râh oldu ve İbn-i kebîrim ile oracıkda mükâlemeye kaldı].

Ems: İşret der-Ahmed Ağa ma‘a diğer Ahmed Ağa ve Ramazân Çelebi ve İsmail Çelebi ve Ali Çelebi ve Kefevî ve İbn-i Yıldız ve Hâcî Hüseyin-eş ve Muslı-eş. Ba‘de zamânin evden hücreye âzimen Reyhân Bâcî kapısı berâberlerinde İbn-i kebîrimle ve musluk berâberlerinde Bolevî ile mükâleme vâkı‘ oldu. Meğer ikisi de Şeyhzâde ile Yüsrî’de imişler. Ba‘dehû nefis-i hücrede Bolevî ile helvâlar ve kahve tenâvül olundu.

İmrûz: Rûz-ı Hızır

Ba‘de’z-zuhr mezbûre Belkıs Hoca ile evinde mücâleset idüp bir akça ve matbû siyâhca basdırma hıssesi ihsân itmiştir. Bu siyâklarda azîm nisan yağmışdı.

[114b]

Şeb-i (15) Nısf-ı hamîs

Yıldızzâde ma‘a peder-eş ve Ahmed Ağa ve bu üç mezbûrların odabaşısı ve vekîl-i harcı Bekâr Ali Beşe ve Bayram Dede ve oğlu.

Ems: İşret hem-çünân der-Yıldız.

Ma‘lûm ola ki Bayram Dede ma‘a ibnihî gitmek siyâkında umûmen köşkte müşâhede-i kanâdîl eyledik. İllâ Şorvâcî ba‘de’l-nüzûl büyük odasına duhûl akabinde Haffâf Mahmud Çelebi sümme Bekîrzâde ve Nizâmzâde bezme dâhil oldılar. Bu siyâkda suffede Ahmed Ağa ikâmet ve fakîr imâmet idüp salât-ı ıshâyı cemâ‘at ile kıldık. Ba‘de zamânin fakat Bekîrzâde ve haffâf-ı mezbur müzâhebeleri siyâkında bezm-i mezbûrda tesehhür itdik.

İmrûz: Dâs hücreye gelmiş ve Şeyhzâde iki kerre geldi. Ba‘de’l-asr Şehlâ Azîz’in yaptığı kapısı ve kapama levâzımı hücrelerinden çıkarup fakîre tebliğ itdi. Ana dahi Abdûlbakî Dede virmiş. Sümme hücre kapısının hâricinde kapısını çıkarup pîş-kademe irâet itdim. Ba‘dehû Çarşu Kapısı’nın hâricinde bir dahi mükâleme itdim. Ba‘dehû su mahzeni kurbünde Kefeli fakîri da‘vet itdi. Ba‘de zamânin beglerin dükkânı öninde Yıldızzâde ve Siyâhî Mehmed Efendi sümme Harîrî ile mükâleme eyledik ve Çarşu’da Galatalı Beğ’e tegâfûl ve koç? dibinde ibn-i kebîrime ve İbn-i Bâzîrgân’a vusûl ve Koyun Emîni Çeşmesi berâberinde Pîş-kademzâde Hüseyin’i nevâziş eyledim. Sümme üçümüz Kadrî Ağa’nın kapısı önüne mürûr eyledik.

[115a]

Şeb-i Cum'a (16)

Kefeli Mehmed Ağa ma'a İbrâhim Ağa ya'ni enişte-i Osmân Ağa ve Halîl Çelebi ve Halîl Dede ve şahs-ı diğeri. Ammâ Ahmed Ağa ve odabaşısı ve vekîl-i harcı Bekâr Ali Beşe der-Bûlbûlcü oğlu.

Ems:

İşret der-Yüsrî Çelebi ma'a ibni'l-kebîr ve İbn-i Bâzîrgân ve Bolevî ve tesehhür ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân.

İmrûz:

Beyne's-salateynde muğteseale girdim ve ba'de'l-asr haher-i kihterin külûbe-i mihterinde istirahat itdim. Ba'de zamânin musluk nişîmeninde Bâzîrgânzâde ve ibnimle oturduk. Sonra Yorgancızâde geldi.

[115b]

Şeb-i Sebt (17)

Cerrâh Yusuf Çelebi ma'a Halîl Çelebi ve Cici Çelebi ve Uzun Ali Çelebi ve Ak Sakallı Mûsa Çelebi ve diğeri huzzâr.

Ems: İşret der-Yıldız ma'a Ahmed Ağa ve Yusuf Ağa ve Du Hüseyin Çelebi ve Bekirzâde ve ibnü'l-kebîr.

İmrûz: İbn-i kebîrim ve Bolevî Dâvud Paşa'da İzmirî Efendi'yi dinlenmeğe gitdiler. Lâkin gelmemiş ve fakîr sâ'atcinin odasına vardım. Sâ'atimin kırışını bağladı ve bıçağını bileli ve sapına dört dane çivi kakdı. Ve zihabâ? kıyâm akabinde divârında mu'allak olan mir'âta nazar esnâsında Sofcu Emîr'in büyük oğlu elinde kırmızı çuka pâreleriyle geldi. Ba'dehû bizüm Mehmed Ağacık'la ma'ân Nizâmzâde Tekyesi kapısının önlerinde buluşduk. Sümme mezbûr ânda kalup fakîr kudek-i mezbûr ile musluk sokağından vâsıl-ı sahrâ olduk. Ve ânda meks itdim. Ve sarık sardım. Muvâcehede birkaç kuzât Efendiler dahi meks itdiler.

[116a]

Şeb-i Ehad (18)

Nizâmzâde ma‘a Âdilzâde ve Zâkirzâdesi İbrâhim Çelebi ve Amm Efendi ve Hisârî ve Bolevî. Ba‘de’t-ta‘aşşî Esîrci Ali Çelebi ve Yorgancı Mustafa âmedend.

Ems: İşret, hem-çünân der-Nizâmzâde ma‘a’l-mezkûrîn ve Âdilzâde-i Mihter Hasan Çelebi ve Lütfî Çelebi ve diğêr huzzâr. Ammâ Hisârî gitmiş. Ma‘lûm ola ki Amm Efendi ve mezbûr Ali Çelebi müzâhebeleri siyâkında tesehhûr dahi hem-çünân Nizâmzâde’de vâkı‘ oldı. Ma‘a’l-bâkîn. **Ammâ** tesehhûr ibnim der-İbn-i Bâzîrgân.

İmrûz: Benim muslığum nişîmeninin kurbünde ve serv dibinde Harîrî gâh câlisen ve gâh kâimen bilmem kiminle vâfir söyleşdi. Ba‘de’l-asr daşdan? ibrişimler ve iğneler tahsîl idüp külûbe-i mihterde Şeyhzâde’nin beyaz tacına ibtidâ itdim. Ba‘de zamânin dakk-ı bâb olup ve Şeyhzâde lodos penceresine müteveccihen oğluma hitâbı hiss olunup oğlum dahi kapuya inüp yanıma geldikde Şeyhzâde, Ağazâde ile ma‘ân gelüp ikimizi da‘vet itmelerini haber virdi. Sümme mezbûrlar ve İbn-i Bâzîrgân musluk nişîmeninde cem‘ olduklarını gördüm. Sümme ısıfâr-ı şemsde çarşuda Nizâmzâde sümme Seyyîd Ömer Efendi’yle görüşdüm. Sümme fakîr ağdacı dükkânında iken bu ikinin ma‘ân müzâhebelerini müşâhede itdim. Sümme tabîb dükkânı berâberinde Ahmed Ağa fakîri da‘vet itdi. Zakîrbaşı yanında idi.

[116b]

Şeb-i İsneyn (19)

Karakaşzâde ma‘a zâkirîn ve ibni’l-kebîr.

Ems: İşret ve tesehhûr hem-çünân der-zâde-i mezbûr. Ma‘a’l-mezkûrîn ve Bolevî.

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr külûbe-i mihterde hıyâtet. Sümme Küçük Hüseyin Dede ezân-ı asrı okurken bizüm küçük sokağın başından Nazmî Efendi’ye sokağı başına dek refâkat. Sümme musluk nişîmeninde odabaşıya sa‘âtîmi irâ‘at. Sümme ba‘de’l-asr muğtesible vülûc ve hurûc akabinde nefsi-i hücrede istîrâhat vâkı‘ olmuşdur.

[117a]

Şeb-i Sülesâ (20)

Ahmed Ağa ma‘a Nazmî Efendi ve Nizâmzâde ve İmâm Efendi ve ibn-eş ve Amm Efendi ve Kefeli ve İbni’l-kebîr esnâ-i ta‘âmda hâlâ Kapu Kethüdası Kavukcı İsmail Çelebi gelüp şehnişinde oturdu.

Ems: İşret der-Yıldız ma‘a peder-eş ve Ahmed Ağa ve Yusuf Ağa ve Bekirzâde ve ibni’l-kebîr ve tesehhür ve imsâk der-nefs-i hücre ma‘a Hüsnî ve Bolevî.

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr Galatalı Bekir ve Kadıoğlu Ahmed Çelebi ve Bayram taşra mahfilde oturlurlarken hücerât parmaklığının dâhil ve hâricinden sümme hücre bağçesi kapısı ve kurbündeki pencerelerden müşâhede itdim. Ba‘dehû nefsi-i hücrede Nîm’e tıraş oldum. Ba‘dehû na‘lbend dükkânının kurb ve berâberinde Solak Kadrî Ağa’ya iltikâ idüp sâ‘atimi sâ‘atine tatbîk eyledim. Sümme evde sarık sarmak ve Gümüşzâde’den hurma ve hâcılar lokumu gelmek oldu. Ba‘de’l-asr mezbûr Kadrî Ağa ile çarşuda hâlâ yaptırmak üzere olduğu berber dükkânında merreten uhrâ müşerref olduk ve dahi içerüde sâ‘atlerimize bakışdık. Ba‘de zamânin câmekanda sadr-ı a‘lâda Veznedârzâde soyunurken mükâlemecik itdik.

[117b]

Aşer-ı Âhîr

Şeb-i Erbi‘â (21)

Yıldızzâde ma‘a peder-eş ve Hâcî Hüseyin ve Muslı-eş ve Abdurrahman Dede. Bi-kavl-i Şorvâcî, fakîr aşağıda iken Yıldız, Hâcî ve Muslı ile Karagümrük’de Siyâhî’ye gitmiş.

Ems: İşret ve tesehhür der-Haremeyn ma‘a ibneyhî ve Solâk Çelebi ve Şeyh Mehmed ve kassâm efendinin sâni ve râbi‘ birâderleri ve Halîl Çelebi ammâ Amm Efendi ve bir şahıs emr-i sahûrda bilmem nereye gitmişler. Ammâ İbn-i kebîrim ve Harîrî ve Rumhî - ve Taşcızâde ve Bekîrzâdeler der-işret Ahmed Ağa.

İ’tikâfa ibtidâ olundu.

İmrûz: Ma‘lûm ola ki Kubûrîzâde-i mihter berâ-yı Abdülkerîm Efendi Dâvud Paşa Câmi‘inde yevm-i erbi‘â ba‘de’z-zuhr va‘aziyye komak murâd itmiş. Ber-vech-i meşrûh ol va‘az-ı şerîfe ibtidâ olunup Sûre-i Kadr tefsîr olunmuş. Nazmî Efendi ve oğlum hâzır imişler. Ba‘de’l-asr Bolevî ile sâ‘atcinin odasına vardık. Sâ‘ati meremmet itdi.

[118a]

Şeb-i Hamîs (22)

Nakîbü'l-eşrâf Kudsîzâde Seyyîd Mehmed Efendi der-külûbe-i hadika ma'a kassâm efendi ve Çavuş Seyyîd İbrâhim Çelebi ve diğêr huzzâr.

Refikim Yusuf-bud.

Ems: İşret der-Yıldız ma'a du Ahmed Ağa ve Kadîrî Ağa ve Taşcîzâde ve Bekirzâde ve Bâzîrgânzâde ve Nizâmzâde ve ibn-eş ve ibn-ey.

İmrûz: Evde Kayın Çelebi'nin sâkin olduğı küçük odada hıyâtet esnâsında Beşlizâde Aişe Hâtûn ile mücâleset ve mükâleme itdik. Ba'd-ı ezân sarık sardım.

[118b]

Şeb-i Cum'a (23)

Faziletli Şeyhü'l-İslâm sellemehü's-selâm Su'nizâde Seyyîd Mehmed Efendi der-Sultân Selîm der-kurb-i Sakızağacı cemî'-i vücûhda Kelâmî Efendi ile zânû be-zânû idik. Refikim hem-çünân Yusuf-bûd.

Ems: İşret der-Ahmed Ağa ma'a diğêr Ahmed Ağa ve Nazmî Efendi ve Hâcî Siyavuş ve Hâcî Hüseyin ve Kefeli ve Müezzîn Ahmed Çelebi ve Benî Bekir ve Bâzîrgân ve Yıldız ve Taşcî.

İmrûz: Ba'de'l-asr Cızbız dâmadının dükkânı sırasındaki dükkânın birinde ser-oda Mehmed Çelebi câlisen sâ'atimi sâ'atine tatbîk. Sümme Hazînedâr Ağa'nın ziyâretine tevîk. Sümme odasında bir müddet mücâleset. Sümme can eriğı ve çağla ve basdırma ihsânına mazhariyyet ve ba'de zamânin Çarşu Kapusu'nın hâricinde İbn-i kebîr ve Halîl Çelebi ma'ıyyet üzre rû'yet ve bir bâzârcı dükkânında Bâzîrgânzâde ile muhâdese vâkı' olmuşdur.

[119a]

Şeb-i Sebt (24)

Ahmed Ağa fakat ba'dehû Harîrî geldi.

Ems: İşret der-Yıldız ma'a Ahmed Ağa ve Harîrî ve Mütevellî ve Bâzîrgânzâde ve Ta[ş]cîzâde ve Bekirzâdeler ve Haffâf Mustafa Çelebi ve ibn-ey.

İmrûz:

Selîm Hâtûn'un bodurumunda kendü ve büyük oğı ve odun yazıcı ile mücâleset eyledik. Ba'dehû Yıldız evine varup fanus isti'âre eyledim. Ba'de zamânin Yusuf Beşe ile refâkat üzre azm-i râh eyledik. Yıldız sokağına ve Ayulanka yollarına mürûr iderek

İnebeg Mescidi kapusına muttasıl attâr dükkânının dibinde Taşçızâde Mustafa Çelebi ve taze mü'ezzin ile musâfehe. Sümme Kurşınlı Mekteb yoluna müzâhebe ve Mîrâhûr külhanını müşahade vâkı' olmuştur Ba'de zamânin merhûm Çelebi Kethüda Bey'in hâherzâdesi Abdî Şorvacı'nın evinde sâbıkâ ve hâlâ Kethüda Beg İmâmı Mûsa Efendi ile kendünün muayyen odasında görüşdük Sâlih Çelebi dahi ânda imiş, ihbâr eylediler geldi görüşdük ba'dehû mezkurîn ile Abdî Şorvacı'nın bezminde cem' olduk.

[119b]

Şeb-i Ehad (25)

Abdi Şorvacı el-mezbûr ma'a Salih Çelebi ve diğer huzzâr. Refkim Yusuf-bûd.

Ems: İşret ve tessehhür der-Haremeyn ma'a ibnihî ve Kemhâcı Solak Çelebi ve Şeyh Mehmed Çelebi.

İmrûz: Ma'lûm ola ki dördüncü sâ'atde Mihribânzâde bizüm Osmân Ağa Gümülcine'den dâhil-i vatan olmuş. Ammâ Gümülcine'ye Kırcalı'den dâhil olmuş imiş. Asra karîb süvârinin dükkânında Miftâhîzâde ile ikisi otururlar iken göredüşdüm girip görüştüm. Bu siyâkda Esirci Ali Çelebi dahi görüşdi ve gaybet itdi. Rumhî Ağa dahi dâhil-i dükkân oldu biraz mücâleset vâkı' oldu ve ma'lûm ola ki zihâb ü iyâbının ve beynhümâda meks ü ârâmının müddeti otuz tokuz gün olmuştur. Ba'de'l-asr şâdurvân dibinden Bolevî ile Dâs'ın dükkânına dek ma'ân gidüp oğlumı ânda câlis bulduk ba'dehû evde hıyâtet itdim.

[Sahh: Ammâ Kubûrîzâdeler der-Nazmî Efendi der-külübe-i Ahmed Ağa.]

[120a]

Şeb-i İsneyn (26)

Gamhâne der-külübe-i mihter ma'a'l-cumhûr.

Ems: İşret ve tessehhür der-Haremeyn ma'a ibneyhî ve Kemhâcı Solak Çelebi ve Şeyh Mehmed Çelebi ba'de'l-imsâk Halîl Çelebi hücresinin kenârına ilişmiş olduğu hâlde taşradan mükâleme eyledik.

İmrûz: Ba'de'z-zuhr nîm berber hücre semâ'hânesinde orta pencere dibinde kıss-ı ânîf ve şârib ve nefis-i hücrede tıraş itdi. Bu esnâda Bolevî âmed ü reft sümme ibnim âmed. Ba'dehû mezbûr pencere dibinde taklîm-i ezâfir esnâsında Bolevî bir iki kere yanıma geldi. Ba'de'l-asr Hallâc Memiş Bey'den penbe iştirâsı esnâsında Harîrî

Halil Ağa divârı diblerinden azm-i sûk eyledi. Ba‘dehû evde hıyâtatı itmâm idüp beş dâl doldurdum. Ba‘dehû Mehmed Ağacıkla hücrenin taşra kapusının hâricinde iken babası Fâik? Çelebi parmaklığın hâricinde nümâyân olup alargadan görüşdük ve hücreye girip bakır ibriği fakîr ve toprak ibriği Mehmed Ağacık alıp şâdurvândan doldurduk. Ba‘dehû ma‘ân Hacıkadın’da Şeyh Mehmed’in kapusına vardık, şehnişîninden bizi görüp kapuya indi. Birbirlerimize fânusları teslîm eyledik. Ba‘dehû imâret ardındaki yokuşun zeylinde Debbâğlar Kethüdâsı oğlu Mustafa Çelebi’ye mülâkât itdik. Ba‘dehû Mehmed Ağacıkla fânusu eve irsâl eyledim. Ba‘dehû Ağdacı karşusunda dud dibinde Bâzîrgânzâde’ye mülâkât esnâsında iken na‘lbend dükkânının kurb ve beraberinde Harîrî zâhir olup uzakdan fakîri taleb ve nidâ etdi. Tarafeynden karşı karşıya meşy ü hareket idüp kavuşdukda fakîri evine da‘vet ve bizüm küçük sokağın başına dek mürâfakat itdi.

[120b]

Şeb-i Sülesâ (27)

Leyletü’l-Kadr

Harîrî Çelebi fakat der-külûbe-i nev.

Ems: İşret der-Yıldız ma‘a du Ahmed Ağa ve du Hüseyin Çelebi ve Harîrî ve Bekîrzâde ve Mihribânzâde ve Hâcî Alîzâde ve Kadîrî Ağa ve diğer huzzâr. Ba‘dehû cumhûr azm-ı camî‘ iderken dâmadın kapusu önünde Kadife’ye rast geldiler ammâ fakîr tegâffül ittim.

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr nefis-i hücrede Şeyhzâde’nin beyâz tâcını itmâm ve ba‘de’l-asr fakîr Mahmud Dede’nin hücresi önlerinde ve pîş-kadem kendi hücresi öninde olduğumuz hâlde görüşmek sümme çarsu kapusının hâric ve berâberinde söyleşmek ve ba‘de zamânin fakîr kuyu dibinde ve Yüsrî? musluk nişîmenin başında bir ihtiyâr kâdı ve huzzâr-ı diğer ile mücâleset üzere iken görüşmek ve Şeyhzâde’nin kapusına varup mezbûr tâc-ı şerîfî bi’z-zât kendüye îsâl vâkı‘ olmuşdur. Sümme çarşudaki ağdacı dükkânının dâhilinde Pîrî Çelebi ile mu‘âmele olmuşdur.

[121a]

Şeb-i Erbi‘â (28)

Gamhâne der-külûbe-i mihter bâ cumhur.

Ems: İşret ve tesehhür der-Haremeyn ma‘a ibneyhî ve Amm Efendi ve mezbûr çelebi ve Halîl Çelebi.

İmrûz: Ba‘de'z-zuhr câmekanda şâdurvân suffesinde Harîrî'nin esvâbını gördüm sümme hammâmcı mukâbelesindeki maksure-i dil-keşde Yüsrî Çelebi sileceğe? bürünmüş olduğu hâlde mücâleset ve mükâleme itdik sümme oğlum ve Mehmed Dede Davudpaşa'da Kerîm Efendi'nin va‘azından hücreye geldiler. Ba‘de edâ'î'l-asr Ağazâde ile hem odasında hem musluk nişîmeninde celse-i hafife sümme harem ortasında Bâzîrganzâde'yi görüp hâli üzere terk ve Ağazâde ve Bolevî ile üçümüz hem-râh olup ve Şeyhzâde'yi evinde bulmayup sipâriş ve Hacıkadın'da Haffâf Emir bir dükkânda ve Uzun Ali Çelebi kendü dükkânında câlisîn oldukları hâlde müsâleme. Sümme Mîrâhûr minaresinin mili? nihâyetine dek üçümüz su‘ûd ve Narlı Kapu hâricinde tahta nişîmende ve çimenli teşnede mücâleset sümme Narlı'dan duhûl ve hisâr dibinde Elsine-i Ma‘zul'ün Kiğalı? evinden hurûc itdikde mükâleme. Sümme Ali Çelebi ile yolda müsâleme. Sümme Samatiyye'de Hünkâr İskeleyi'nde mücâleset ve Ağazâde buğday kayığında dahi celse ve berber dükkânları nişîmenlerinin birinde Ağazâde ve birinde fakîr ve Bolevî cülûs ve Osman Ağa oğlu nâm çelebi bir şahs ile karşuda otururken müşâhede siyâkında önüne varup sâ‘atlerimize bakışmak ve Nev-müslim'in sokağına döndükde hemen Elsine-i Ma‘zûl'ün büyük biraderi Mehmed Çavuş ile mu‘ânaka ve elinde bir ... bulunup fakîre hibe sümme fakîr Ağazâde'ye hibe vâkı‘ olmuştur.

[121b]

Şeb-i Hamîs (29)

Ağazâde ma‘a Şeyhzâde ve Bolevî ve diğer.

Ems: İşret ve tesehhür hem-çünân der-Ağazâde maa'l-mezkûrîn ve ibni'l-kebîr illâ diğer.

İmrûz: Benim ile dükkânı kurbünde ve şerbetçi öninde îd-i şerîf nidâsı üzere mukâvele esnâsında çarsu kapısı karşusunda ve bakkâleyn beyninde zâkirbaşı nümâyân oldu ve yanımıza gelüp söyleşdi. Ba‘dehû Küçük Hüseyin Dede ile hücreyi önlerinde mükâleme üzere iken câmi‘-i şerîfin orta kapusundan Mahmud Ağa ibn-i merhûm Abdullah Efendi tal‘at ve su mahzenî verâsında gaybet itdi. Ba‘dehû pîş-kademin hücrelerine ve tahta-bendine varup fakîre filizler koparıverdi ba‘dehû musluk nişîmeninde pîş-kadem ve Zâkirbaşı ve Bolevî mücâleset itdik ammâ Yüsrî Çelebi Hayırsızçeşme ve Zincirli Serv taraflarında müdebbiren ve bize mukâbilan ve ekseriyâ kâimen ve musluğa mütteki’ en kelimât buyurdular ba‘dehû fakîr evvelâ müzâhebe itdim.

[122a]

Şeb-i Cum'a (30)

Ahmed Ağa ma'a Harîrî Çelebi fakat ba'dehû Mihribanzâde âmed ve bir sadr-ı sâni nişest.

Ems: İşret hem-çünân der-Ahmed Ağa ma amed a Rumhî ve Harîrî ve Kefevî ve Hacı ve Muslı ve Beni Mihriban ve Bâzîrgân ve Yıldız ve Bekir ve Taşcı ve ibney.

İmrûz: Beyne's-salâteynde nefis-i hücrede Hüseyin Çelebi birâderi Ömer Sertıraş fakîri nîmek? [u]strası? ile berây-ı hâtır tıraş eyledi. Ba'de'l-asr Bolevî ile Hacı Evhad odalarına müzâhebe ve Afife Kadın'ın bağçesi kapısı kurbünde mu'ânaka ve ba'de zamânin ibn-i kebîrim ve Bolevî ve İbn-i Bâzîrgân'ın musluk nişîmeninde mücâleset itmelerini bir iki kerre müşâhede vâkı' olmuştur.

[122b]

Ba'de zamânin çar[ş]uda bazârcılar ve Habbâz meyânında bu üç aded kimseyle kavuşup ma'ân çar[ş]u kapusuna vülûc ve Külhan kapusundan hurûc ve Bâzîrgânzâde'nin selâmlığına su'ûd idüp mücâleset esnâsında oğlum Bâzîrgânzâde'nin bayramlık yeni dülbendini yeni katife kavuğu üzre sardı. Fakîr dahi küçük sarıgımı sardım [123a] Ağazâde'de mücâleset itdik.

Şeb-i Ehad (32)

Ta'aşşî der-enişte-i Küçük Çavuş hâlâ ve beytûte[t] enderûn-ı harem.

İmrûz: Menzil-i mezbûrda kaylûle ve tenâvül-i kahve ve kaylûle-i uhrâ vâkı' olup ba'de'z-zuhr müzâhebe eyledik ve kassâm efendi taş nerdubânının üzerinde iken mu'ânaka eyledik. Muhammediyyeci Çelebi hâzır idi. Kassâm Efendi, [123b] Başmuhâsebeci Hüseyin Efendi'ye gideriz deyü gitdi. Ammâ fakîr suffesinde kahve içdim.

Şeb-i İsneyn (3)

Ba'de'l-ışâ' işret der-Rumhî ma'a Bolevî ve İbn-i Bâzîrgân.

Fakat **imrûz** üstadımız Sâlih Efendi ve Azîz Efendi'yi ziyâret itdik. Ma'a ibni'l-kebîr ve Bolevî. Paşacık Azîz Efendi'de idi ammâ Yûnus Halife, **Sümme** İmâm Efendi biz ânda iken geldiler. Ba'dehû Sâbık Mûtevellî Ahmed Ağa ile nerdubânı üzre mu'ânaka eyledim. Der-akab merhûm Dervîş Hâtûnı'nın da'vetine [124a] icâbet ve pes-i perdeden

musâhebet ve birâderi Tekrtağlı Mustafa Çelebi ve birâderzâdesi Eyyûb Ağa ile mücâleset ve anlar mâ hâzır ile fakîri ziyâfet vâkı‘ olmuştur. **Ba’d**-ez zuhr ibn-i kebîrim ile ma’an hücre-i şerîfede Hazret-i Azîzi ziyâret idüp meclis-i şerîflerinde Abdûlbâkî Dede ve Hâcî Abdülcelîl ve Abdülfettâh Dedeyi kaimen bulduk [124b] **Ba’d**e’l-asr ibn-i kebîrim ile ma’ân [Sahh: Nazmî Efendi’yi] ziyâret ve Abdülkerîm Efendi ve İmâm Efendi ve Amm Efendi’yi ânda bulup mücâleset ve Nazmî Efendi cümlemizi Ahmed Ağa’nın odasına götürüp ziyâfet vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Sülesâ (4)

Ba’d-e’l-magrib bizüm hücre öninde Pîş-kadem ile bayramlaşup bezm-i Yıldız dâhil oldum. **İmrûz:** [125a] ibn-i kebîrim ve Bolevî ve Harîrî ve Bâzîrgânzâde ve Solak Kadrî Ağa seyr ü sahra itdiler. **Ba’d**e’z-zuhr Kefeli, suffesinde fakîri it’âm ve işrâb eyledi. Ba’d-e’l-asr ta’aşşi der-Yıldız ma’a Bayram Dede ve ibn-eş.

Şeb-i Erbi’â (5)

İşret der-Ahmed Ağa ve ibnim hâzır-bud.

İmrûz: matar-ı şedidde hâher-i mihtere gitdim.

Şeb-i Hamîs (6)

Ta’aşşi der-enişte-i Küçük Çavuş [125b] ve beytûte[t] der-külübe-i Dâye Bacı.

İmrûz: fevkindeki odada meks-i medîdeden sonra hurûc ve Beşlizâde hânesine vülûc ve ânda meks üistirâhat. Sümme Ömer Çelebiyle mücâleset vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Cum’a (7)

Ta’aşşi der-Cerrâh ma’a Zâkirbaşı ve işret der-Ahmed Ağa ma’ ibnim ve İmâm Efendi ve diğer huzzâr.

Ve ba’d-e’l-ihyâ işret-i diğer ve beytûte[t] der-Beşlizâde ma’a Habbâz Ali Çelebi.

İmrûz: ibn-i kebîrim ve Bolevî ve Hüseyin Çelebi ve Dâs. [126a] **İmrûz:** ba’d-e’l-kahve eniştenin harmanında atlara binüp azm-i râh ve Silivri’de atlar üzerinde şürb-i mâ ve boğa düzde nüzûl ve Kumburgaz’dan çok beri Mahmud Ağa’ya mülâkât ve muvâda’a Büyük Çekmece’de bir menzîle duhûl ve Küçük Çekmece’de ihtiyâr-ı mezbûrun evine vusûl ve ta’aşşi vâkı‘ olmuştur. Ba’d-hû gurûbda çarşuda eniştenin oğlıyla görüşdüm.

Şeb-i İsneyn (7)

İşret ve beytûte[t] der-ibn-i ihtiyâr.

İmrûz: Uzunköprü'ye yaklaştıkda bizüm Seyyîd Bostân'a rast gelmek ve İncirli'de Dîvân-ı Hâfız fakd olunmak ve hâher-i mihterin bağçesinde tefekküh ve meyve-çîn ve uyumak ve Müfettiş Efendi'de ta'aşşı vâkı' olmuştur.

Şeb-i Sülesâ (8)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Sabâh kahvesini Kefelide tenâvül siyâklarında Nişancı yollarına azîmet ve Sâlih Ağa ve Nuh Dede ve Defterdâr Ahmed Paşa ve Abdî Şorvacı ma' İmâm Mûsa Efendi ve Aksarayî Osmân Çelebi [126b] ma'a Nisârî Çelebi ve Mevkufâtî Mustafa Efendi'yi ziyâret vâkı' olmuştur.

Şeb-i Erbi'â (9)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: sabâh kahvesini Kefeli'de içmek. Ve ma'ân hâher-i mihterin bağçesine gitmek ve ânda Nazmî Efendi'nin tacından dikmek ve Kefeli'de yemek yemek ve hıyâtati tekmiil ve tacı doldurmağa ibtidâ' ve itmâm ve Nazmî Efendi ve Nizâmzâde ve Âdilzâde ânda gelüp gitmek lâkin Nazmî Efendi tacının itmâmına tehhür itmek ve alup gitmek vâkı' olmuştur.

Şeb-i Hamîs (10)

Ta'aşşı ve işret-i kalîle der-Ahmed Ağa ma'a Nazmî Efendi ve ibni'l-kebîr ve Kavukcu Kadı Efendi âmed.

Ba'de'l-ışâ' İbn-i kebîrim ve Bolevî ve İbn-i Bâzîrgân ve Amm Efendi hücrede mu'âşeret eyledik.

İmrûz: [127a] **Ta'âm-ı ıyd der-Ahmed Ağa** ma'a Nazmî Efendi ve ibn-i Ümm-hümâ ve ibni ve İbn-i Bâzîrgân ve Mihribân ve Kefeli ve Zâkirbaşı ve İmâm Efendi. Ba'd-ı ezân Kayın Çelebi'yle mücâleset. Sümme Sâbık Ahmed Ağa'yı ziyâret ve Çavuşzâde Kadı Efendi fakîri ânda bulup musâhebet vâkı' olmuştur. Ba'de'l-asr ta'aşşı der-Kubûrîzâdegân ma'a Nazmî Efendi ve Âdilzâde ve Solak Çelebi ve Zâkir İbrâhim Çelebi ve diğêr huzzâr.

Şeb-i Cum'a (11)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

Bu esnâda Ahmed Ağa ve Osmân Ağa ve Yıldızzâde odalar kasdı üzre bezmden müzâhebe itdiler.

İmrûz: Mu‘abbir Dede ve Müfettiş Efendi’yi ziyâret ve Beşli hânesinde ekl ü şürb veistirâhat. [127b] Ba‘de’z-zuhr hâher-i mihterin bağçesinde Osmân Ağa ve Kefeli ile mu‘âşeret. Ba‘de’l-asr Yıldız’da mevcûd olan kimselerle musâhebet vâkı‘ olmuştur. Sümme Ta‘aşşî der-Kefevî ma‘a Ahmed Ağa ve Halîl Çelebi ve Halîl Dede.

Şeb-i Sebt (12)

İşret der-kasr-ı Yıldız ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân.

İmrûz: Bolevî ve ibni ve diğer Hüseyin Çelebi. Sümme Hücrede mu‘âşeret vâkı‘ oldu. Ma‘a ibni ve Bolevî ve Yüsrî Çelebi ve İbn-i Bâzîrgân ve Kefevî. Sümme tagaddî der-Kefevî ma‘a Bolevî. Ba‘de’z-zuhr deryâya girdik. Ma‘a Dâs ve Habbâ[z] Mehmed Çelebi ve Bolevî. [128a] Ba‘de zamân ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a Zâkirbaşı. Lâkin kendü dâhil-i sofra olmadı.

Şeb-i İsneyn (21)

İşret der-Ahmed Ağa. Ba‘de’l-ihyâ mu‘âşeret der-Zâkirbaşı ma‘a Şeyhzâde. Badehâ beytûte[t] der-hücre ma‘a Şeyhzâde. Bu esnâda sülüs-i ahirde Bolevî geldi ve Yüsrî Çelebi’nin pederi kölesinin hitânı için ziyâfet ve cem‘iyyet itdi. Pîş-kademle ânda idik didi ve Câmi‘deistirâhat ideyim deyü gitdi.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-hücre ma‘a Bolevî ve Şeyhzâde ve oğlu. Ba‘dehû Balat Tekyesi’nde şeyhinin kâyn anasını [128b] ve Na‘thân Dervîş Çelebi’yi ziyâret ve Şah Sultân zaviyesinde yalı odasında şeyhi Merhûm Ahmed Efendi’nin Dâmadı İsmail Çelebi’yi ta‘ziyyet vâkı‘ olmuştur. Ba‘de zamânin ta‘aşşî der-İmâm Toklî Dede Ahmed Efendi ez küttâb Kassâm ma‘a Osmân Efendizâdeler ve büyük çelebinin oğlu Osmân Çelebi ve çukadar şeyhin oğlu ve diğer huzzâr.

Şeb-i Sülesâ (22)

İşret der-Ahmed Ağa **İmrûz:** kahve-i sabâh der-Nazmî Efendi [129a] ma‘a ibnî ve Kefevî ve Hisâri.

Ba‘dehû Mu‘abbir Dede’yi ziyâret siyâkında Nazmî Efendi’nin kitâbhânesinde ve huzurunda bizüm yeşil sufî garib şaha biçdirdik. **Ba‘de’z-zuhr** Bâzîrgânzâde’de

selâmlık suffesinde ekl ü şürb veistirâhat siyâkında ma‘ân deryâya gitdik. Anlar deryâya girdi. Fakîr abdest aldım. Ba‘dehû Mîrâhû[r] Müezzîn’i merhûm Muslı Çelebi’nin nebîresi Müezzîn İsmail Çelebi zâhir olup ma‘hûd Çimenli Peşte’de üçümüz cemaat olup İbn-i Bâzîrgân ikamet ve fakîr imâmet idüp asrı eda akabinde celse-i hafîfe eyledik.

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a Nazmî Efendi.

[129b]

Şeb-i Erbi‘â (23)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Osmân Ağa.

Ma‘lûm ola ki Bakkal Emîr’in oğlu Seyyîd Mustafa mat‘ûnen fevt olmuş.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Osmân Ağa ma‘a Kefevî ve Çiçek Diken Kadı Oğlu.

Ba‘dehû mezbûr cenâzeye hâzır olduk. Akab-i zuhrda Hazret-i Azîz imâmet idüp namâzı kılındı. Fakîr Takiyyeci Mescidi’ne dek teşyi‘î ve avdet ve Hazret-i Azîz tenhâ yollara teveccüh ve telkîne azîmet eylediler. Bu siyâkda Yola Sığmaz Hüseyin Çelebi’nin dükkânı kenârında Amm Efendi’yle ma‘ân mezbûrun kahvesini tenâvül itdik. Ba‘de’l-asr Ağazâde’yi ziyâret vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Hamîs (24)

[130a]

Ta‘aşşî vâkı‘ oldı. Ma‘a Bolevî ve ma‘a Şeyhzâde ve ibney.

Şeb-i İsneyn (10)

İşret hem-çünân der-Ağazâde ma‘a’l-mezkûrîn.

İmrûz: sabâh kahvesini Yıldız’da tenâvül siyâklarında Dûlbendci ve Nişâncı ve Gedik Paşa yollarından aşağıya azîmet ve eski Bezzâzistân dâhilinde Bezzâzistâncı Mustafa Çelebi ile mücâleset ve Kazancı Ali Çelebi’nin [130b] dükkânında nevm üistirâhat ve ba‘de’z-zuhr Mahmud Paşa’lı Dûlbendci Hüseyin Çelebi’nin dükkânını mukaffel müşâhede ve hıdmet-i teftîşden Selanik’e ref’ olunan faziletli Süleymân Efendi’ye kethüda olmasını dükkânı konşısı Ahmed Çelebi’den istifade ve evinde dahi bulmamak akabinde Sîmhâne’de Nuh Dede’yi ziyâret ve ba‘de’l-kahve ânda Beşlizâde ile musâhabet ve tarik-i mezbûreden semte avdet vâkı‘ olmuşdur.

[**ma'lûm** ola ki kismetten ma'zûl bizüm Debbâğzâde Mehmed Efendi bizüm medresenin rü'esine nâi'l olmuş] [131a] ba'de'l-asr ta'aşşî der-Yıldız.

Şeb-i Sülesâ (11)

İşret der-Yıldız ve ibnim hâzır-bud.

İmrûz: **ma'lûm** ola ki mezbûr Debbâğzâde Efendi teftîş rü'esine nail olmuş. İbn-i kebîrim ve Bolevî ve Şeyhzâde Anatoli Hisârına azîmet ve fakîr ve Mûsa Dede Nizâmzâde'yi ziyâret ve ânda ekl ü şûrb ve mücâleset ve Haffâr Hüseyin Dede gelüp musâhebet ve Mûsa Dede ile hânkaha avdet [131b] ve hücrede bir mikdâr ülfet ve ba'de'l-asr evde hıyâtat ve Ahmed Ağa'da ta'aşşîde Halîl Çelebi şirket vâkı' olmuşdur.

Şeb-i Erbi'â (12)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Osmân Ağa ma'a Miftâhîzâde.

İmrûz: Fakat Osmân Ağa ile tenâvül-i kahve ve Odabaşı Çar[ş]usu'ndan öte Sudolabı sokağı içinde verâ'-i zuhrdan Eyyûbî Şa'bân Efendi esb-süvâr nümâyân olup musahefe ve Balat minaresinde öyle ezânı okunurken Tahta Minare Mahallesi'nde Merrezâde'nin kapusını dakk [132a] idüp evde bulmamak ve birâderimde Müderrisoğluyla görüşmek Kıbtıyân Hammâmı'nın su dolabı üzerinde ârâm ve bizüm öbir câmi' haremının kapısı haricinden dâhiline nazar itdikde İmâmı Mustafa Efendi görüp müsâleme ve çölmekciler kurbünde Dervîş Çelebi'yi ziyâret ve Eğri Kapu'dan duhûl akabinde bir dükkân kenârında o semtli Emîr İmâm Efendi'yle mücâleset-i kalîle ve Mehmed Ağa Tekyesi ve Câmî'i haremine mürûr ve hâher-i mihterde karar vâkı' olmuşdur.

Şeb-i Hamîs (13)

Ta'aşşî ve ba'de'l-ışâ' Çavuş Ağa ile mücâleset-i kalîle ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter. [132b] İmrûz: İbn-i kebîrim ve Bolevî Mehmed Dede Anatoli Hisârından dâhil-i semt olmuşlar. **Ma'lûm** ola ki Ammımız Sun'ullah Çelebi'nin vâlidesi Selâmet Bacı fevt olup vasiyyeti üzre cenâzesini evvelâ dört emîr kaldırmış. Hazret-i Azîz ve Pîş-kadem ve [sahh: Azîz'in oğlu] ve Sadık Çelebi birâderi Mustafa Çelebi ve akab-i zuhrda [133a] bu esnâda Miftâhîzâde gelüp gaybet itmişdir. Ba'de'l-asr İbn-i kebîrimle ma'ân hem Debbâğzâde Efendi'nin tehniyye şerbetini tenâvül hem Harîrî'de ta'aşşî vâkı' olmuşdur. Ma'lûm ola ki ezân-ı şamdan cüzî evvelce Nazmî Efendi Silivri'den dâhil-i

vatan olmuş. Zehâba ve ayâba ve beynhümâda meks ü ârâmlarının müddeti sekiz gün olmuşdur.

Şeb-i Ehad (16)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbnim ve Nazmî Efendi hâzır bûdend.

[133b]

İmrûz: Sofrakeş akabinde tenâvül-i kahve ve kaylûle akabinde tenâvül-i kahve ve ezân-ı zuhr akabinde tenâvül-i muta'âm der-Hâher-i mihter. Ba'dehû Merrezâde'yi evinde bulmamak ve Balat Tekyesinde şeyhinin kâyn anası ile bisyâr-ı mücâleset ve mükâleme ve ba'de'l-asr merreten uhrâ Merrezâde'yi ve kesme kayada İhtiyâr Dervîş Mehmed'i evlerinde bulmamak ve Beşlizâde'nin ustası oğullarından A'mâ Ahmed Efendi, Mesih Paşa Câmi'i'ne muttasıl olan birâderleri dükkânında câlis görüp musahefe dükkânı kenârına ilişüp iki fincan tenâvül-i kahve ve küçük birâderi Abdi Çelebi bıçağımı bilemek ve Bâlî Paşa odalarında Kadı Halîl Efendi'yi ziyâret vâkı' olmuşdur.

[134a]

Şeb-i İsneyn (17)

Ba'de'l-magrib enişte-i mihter Küçük Çavuş ile ve huzzârı ile selâmlığında mücâleset esnâsında nâgâh cîrânından Kaimakam Mahzarî İbrâhim Ağa nâm kimsenin ocağı tutuşup akab-i itfada enişte zabitlerine varup ilam eylemiş. Ba'dehû gelüp fi'l-hâl kul paralamağa gitdi ve ba'dehû gelüp haremine gitdi. [134b] Bu siyâkda fakîr oğulları ve ba'zı taifesiyle ta'aşşî idüp hareminde beytûte[t] eyledim.

İmrûz:

Ba'de'l-asr iki serv kurbünde Câbî Hüseyin Dede ile mükâlememiz esnâsında Sultân Mehmed Vâ'izi Mahmud Efendi ve Yeni Nişâncı Vâ'izi Abdülkerîm Efendi ve Sultân Ahmed İmâmı İbrâhim Efendi'yi zincirli serv dibinde müşâhede eyledik. Ba'dehû Nazmî Efendi kendü dükkânları önlerinde Solak oğlu Hüseyin Beşe ile mükâleme-i medîde iderlerken [135a] yanlarında durdum. Ba'de zamânin Yıldız'da ta'aşşî vâkı' oldu.

Şeb-i Sülesâ (18)

İşret der-Yıldız ve ibnim hâzır-bud.

İmrûz: Câr Molla sakkımız Ahmed Çelebi'nin iki duhter-i tevemânı doğduğu istima olundu. Bu siyâkda Beşlizâdeler da'vetine icâbet ve mücâleset ve mükerrer mükerrer ekl ü şürb ve kitâbet ve nevm üistirâhat ve ba'de'l-asr ta'aşşî ve tenâvül-i kahve akabinde çar[ş]uya azîmet ve Mahmud Beğ'in dükkânından Zâkirbaşıyla meydan başına dek ve andan imaret ardındaki sokağın [135b] başına dek meşy ve hareket ve gamhâneye duhûl vâkı' olmuştur.

Şeb-i Erbi'â (19)

İşret ve beytûte[t] der-Beşlizâdeler.

İmrûz: Tenâvül-i kahve ve müddeti meks ü ârâm hem anca-bud. Ba'de'z-zuhr Koyun Emîni Bağçesi'nde Na'lbend oğlu Mehmed Çelebi oğlının hitânı için akd itdiği cem'iyete hâzır olduk. Arabzâde Mustafa Efendi va'az eyledi. Ba'dehû Kandîlci Dede'nin suffesinde mücâleset ve tenâvül-i kahve vâkı' oldu. Ma'a peder-eş ve Kefevî [136a] bu ikinin gaybı siyâkında merreten uhrâ tenâvül-i kahve ve şerbet-i sükker vâkı' oldu. Ba'dehû fakat Şeyhzâde ile fevkanisinde meks ü ârâm itdik. Ba'de'l-asr Dâs'ın dükkânına dek refâkat itdi ve oğlumı ânda görüp kaldı. Ammâ fakîr Yıldız evine gitdim. Ve Mütevellî ve Bayram Dede'yi ânda buldum ve huzurlarında kitâbet itdim.

Şeb-i Hamîs (20)

Ta'aşşî der-bağçe-i ta'âmhâne ma'a Hazret-i Aziz ve oğlu ve Sun'ullah Çelebi ve Pîş-kadem ve Abdülbâkî Dede ve Mu'abbir Hüseyin Dede.

Bunlar ile hem-sofra idik. [136b] Ba'de'l-hamdü'd-devrân zâkirbaşıda meks-i kalîl vâkı' oldu. Bâ Pîş-kadem ve ibni ba'dehû külûbe-i mihterde tenhâ beytûte[t] eyledim.

İmrûz: Mu'abbir Hüseyin Dede'yi ziyâret ve huzurunda Ali Dede'yi bulup mücâleset ve Ali Dede müzâhebe idüp Neccâr Ali Çelebi ânda kudüm vâkı' oldu. **Ma'lûm** ola ki Memîş Beşe Edrene'den dâhil-i vatan olmuş. Ba'de'z-zuhr Dâs refâkati ile Hâcî Kadın'da sâkin Mütevellî Mehmed Çelebi merhûm Kadî Kadrî Efendi evinde oğlının hitânı için akd itdiği cem'iyete hâzır olduk ve Keçeciler İmâmı ve Hazret-i Eyyûb Hatîbî ve Köprili Paşa'nın [137a] darülhadis Şeyhi ve Duhânîzâde Mescidinin Ders-i âm'ı Mehmed Efendi va'az idüp istimâ' eyledik. Pilavda hem-sofragânımızın ba'zısı Dâs ve Bayram Dede ve oğlu ve İbn-i Yıldız idi. Ba'dehû İbn-i Yıldız bu

dördümüze evinde kahve içürdi ve azîm ra'd ü berk ve matar-ı şedid vâkı' oldu. Ve Dâs gidüp fakîre bir menâm-ı tamm vâkı' oldu. Ba'de'l-ikaz Laleli Çeşmeli Kuşakcı Ali Çelebi geldi. Ba'de'l-asr ta'aşşî der-Yıldızâde.

Şeb-i Cum'a (21)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbnim ve Dâmad Çelebi ve Memîş Beşe hâzır bûdend.

Ba'de'l-işâ' Ahmed Ağa fakîri ve oğlumu odasına çağırıp üçümüz bir celse-i hafffe dahi itdik.

[137b]

İmrûz: Dâmad Çelebi'yi ziyâret idüp dâmad-ı mihterini huzurunda buldum ve Makrahor? Hatîbi ile Mu'abbir Hüseyin Dede'nin hücresinde ve nazarında buluşdum. Ba'dehû Muhammediyyeci Çelebi geldi. Sümme hatib-i mezbûr gitdi. Ve bu siyâkda Neccâr Ali Çelebi geldi. Ba'de'z-zuhr Takyeci Mahallesi'nde Taşcızâde fakîr ve oğlumu ve Kavukcu Kadı Efendi'yi büyük anası merhûmenin evine götürüp [138a] etmek ve penîr ve fahir can eriği ve kahve ile ziyâfet itdi. Ba'de'l-asr Yıldız'da mu'âşeret ve ta'aşşî vâkı' oldu. Ma'a Bayram Dede ve ibn-eş ve Ahmed Ağa ve Hüseyin Çelebi ve Çorvacı ve Hâcî.

Şeb-i Sebt (22)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: Tenâvül-i kahve-i sabâh ve meks-i medîde der-Beşlizâde Ömer Çelebi **ba'de'l-asr** ta'aşşî der-Bostâncı Ali Beğ ma'a Hazret-i Azîz ve ibn-eş ve İmâm Efendi ve ibn-eş ve dâmadı ve ibn-eş ve Pîş-kadem ve ibni ve Kefevî [138b] ve Amm Efendi ve Ahmed Ağa ve Yolgeçen İmâmı ve bacanağı ve Kandîlci Dede ve Abdûlbâkî Dede ve diğer huzzâr.

Ba'de zamân Azîz Efendi kasrında celse itdim.

Şeb-i Ehad (23)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbn-im hâzır-bud.

İmrûz:

Zâkirbaşı yine Şâhidî'den kaldığı hücreden dersine başladı. Ba'de'z-zuhr zâkirbaşının hücresinde kendü ve Pîş-kadem ile ekl ü şürb siyâkında üçümüz sahraya hurûc ve Sâbık Mütevellî Ahmed Ağa'nın çadırına [139a] vülûc ve kendü bulunmayup lâkin hüddamdan Mahmud nâm kimse iltifât-ı tamm ve tenâvül-i kahve ve meks ü ârâm ve anlar sahrada cilve itdikleri esnâda fakîr istirâhat ve menâm [sahh: ve diğr tenâvül-i kahve] ve ba'de'l-asr Yıldız'da ta'aşşî ve iltikâm vâkî' olmuştur.

Şeb-i İsneyn (24)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbnim hâzır-bud.

İmrûz:

Ammımız Şeyh Seyyîd Bostân Efendi merhûmun oğlu Ahmed Çelebi'nin duhteri Fatıma Hâtûn'un da'vetine icâbet ve arabacı Bâyezîd kurbünde hâlâ ücret ile sâkine olduğu evde zevci Kâtib Nurullah Çelebi ile mücâleset ve ba'd-ı ezân mezbûr ve fakîr ve Kemhâcî Hâcî nâm kimse ile Hobyâr Mescidi verâsında mezbûrun kâyn anası Ümmü Gülsüm Hâtûn'un [139b] evine azîmet ve ânda mezbûr oğlu Seyyîd Mehmed'den ahz-ı vekalet ve menzîl-i evvele avdet ve duhûl siyâkında fakîr dahi Emetullah nâm duhterden ahz-ı vekalet ve arabacı imâmı mezbûre Emetullah'ı mezbûr Seyyîd Mehmed'e bin akça mihr-i müccel akd siyâkında indifâ' cem'îyyet vâkî' olmuştur. **Ba'de'z-zuhr** Beşlizâdeler'de bisyâr meks ü ârâm ve istirâhat ü menâm vâkî' olmuştur. **Ba'de'l-asr** ta'aşşî der-Mütevellî-yi sâbık lâkin kendü ve ser-oda Mehmed Çelebi dâhil-i sofa olmayup fakîr fakat Pîş-kadem ve Yorganî ve İbn-i Mazlûm ile hem-sofra olduk.

Şeb-i Sülesâ (25)

İşret der-Yıldız.

İmâm ve ibnim hâzır bûdend.

İmrûz: Sâbika bizüm medresede bevvâb [140a] ve ba'dehû Mehmed Ağa Tekyesinde tabbah ve ba'dehû hâlâ İsmailzâde Efendi'ye dânişmend olan Denizli'li Mevlânâ İbrâhim Hammâmcıazâde'nin bir iki kavuğı ve bir niyâz-nâmesiyle hücreye geldi. Der-akab ma'ân Kavukcî Kadî Efendi'nin kapusına varup ol kavuğı evine isal eyledik. **Ba'de'z-zuhr** Harîrî Çelebi'yle yeni odasında iltikâm siyâkında İbn-i kebîrim ânda gelüp üçümüz ma'ân tenâvül-i kahve ve meks ü ârâm eyledik. Ba'dehû Mütevellî-yi sâbıkın çadırında celse-i hafîfe vâkî' oldu. Ma'a Mahmud-eş ve ibnim ve Bolevî ve

Osmân Ağa **ba‘de’l**-asr hücrede mu‘âşeret vâkı‘ oldu. Ma‘a İbni ve Bolevî ve Osmân Ağa ve Pîş-kadem ve Pîş-kademzâde ve Zâkirbaşı. [140b] Ba‘dehû ta‘aşşî der-Ahmed Ağa ma‘a ibnî fakat.

Şeb-i Erbi‘â (26)

İşret der-Ahmed Ağa. İmâm ve ibnim hâzır bûdend.

İmrûz: **Ba‘de’z**-zuhr Kızılmusluk’da Börekçizâde Emîr Efendi’yle müsâleme eyledik ve Vezneciler içinde Kennâdcı? Mehmed Çelebi’nin dükkânı kenârına ilişüp fincan-ı mahsusımı bera-yı kennâd? eline teslim eyledim ve Süleymaniyye haremünde fevkânî bir kubbeli odada mü‘ezzinlerinden Hâcî Abdurrahman Çelebi’yi ziyâret itdim ve Sîmhâne’de asra karîb Ramazân [141a] Çelebi’nin odasında mükerrer kahvesini ve **ba‘de’l**-asr Yoğurtcuâde’nin odasında mükerrer kahvesini tenâvül itdim ve ba‘dehû Hadım Ali Paşa’nın Ulu Yolu’nda Arab Şeyh oğluyla müsâleme itdik ve Çatladı Kapısı’nda Bosnevî Yusuf Efendi’yi ziyâret itdim.

Şeb-i Hamîs (27)

Ta‘aşşî der-bağçe-i ta‘âmhâne ve işret der-Yıldız.

İmâm ve ibnim hâzır bûdend ve beytûte[t] der-Bâzîrgânzâde der-selâmlık.

İmrûz: Mu‘abbir Hüseyin Dede’de mu‘âşeret vâkı‘ oldu. Pîş-kadem ve ibnim hâzır bûdend. [141b] Ma‘lûm ola ki Dâvud Paşa’nın İmâm-ı evveli Mustafa Efendi ba‘de’z-zuhr Merhûm Koca Nakîb Efendi’nin evinde oğlının hitânı için akd itdiği cem‘iyyete İbn-i kebîrim ve Dâs ve dükkân-ı konşısı zer-ger ile ma‘ân gidüp dâhil olduk. Hâtûniyye İmâmı Mehmed Efendi imâmet ve Abdülkerîm Efendi nasîhat eylediler. Reyû’l-ayn müşâhede olunan ba‘zı huzzârı beyân idelüm:

Şamî Abdurrahman Efendi ve oğlu ve Karakaşzâde ve Ayasofya İmâmı [142a] Evliyâ Efendi Dâmadı Mustafa Efendi ve şeriki Ali Efendi ve Ebû’l-feth İmâmı Şa‘bân Efendi ve Süleymâniyye İmâm ve Hatîbi Süleyman Efendi ve Şehzâde Hatîbi Emîr Efendi ve Sultân Selîm İmâmı bizüm Şeyh-i kurrâ‘ Mehmed Efendi ve Hobyâr İmâmı Mûsa Efendi ve Eski Nişancı İmâmı Mehmed Efendi ve Dâvud Paşa Hatîbi Ali Efendi ve Hâcî Evhad’ın İmâm ve Hatîbi Abdurrahman Efendi ve Yolgeçen İmâmı Osmân Efendi ve Mevlevî İmâm Hüseyin Efendi ve bizüm İmâm Efendi ve Altı Parmak İbrâhim Efendi ve Hüseyin Paşazâde İbrâhim Efendi ve İmâm Kayını Mahmud Efendi ve diğeri Mahmud Efendi es-sakkâk [142b] **ba‘de’l**-asr Beşlizâde Ömer Çelebi’nin

odasında kendü ve Abazalıoğlu oğlu Hâfız Çelebi ve Mehmed Ağacık'la mu'âşeret vâkı' oldu ve ba'dehû ta'aşşî der-Yıldız.

Şeb-i Cum'a (28)

İşret der-Ahmed Ağa. İbnim ve Nazmî Efendi hâzır bûdend. Ba'de'l-ihyâ Duhânîzâde Mahallesi'nde İhtiyâr Basmacı Ömer Çelebi'nin evinde vâkı' hitân cem'iyetine hâzır olduk. Ma'a Neccâr Ali Çelebi ve Beşlizâde ve Kandîlci Dede ve İmâm Hüseyin Efendi ve Abdullah Çelebi ya'ni Çorlı'da hâlâ şeyh olan hâcemiz Basmacı İbrâhim Efendi'nin [143a] oğlu ve diğer huzzâr. **İmrûz:** Kahve-i sabâh der-Dâmad Çelebi ma'a dâmad-ı gühter-eş. Ba'dehû pîş-kademde mücâleset vâkı' oldu. Ma'a Sâbık Ahmed Ağa ve Mustafası ve şehsüvârı ba'de'l-ihyâ Kandîlci Dede'nin hücreinde kendü ve Pîş-kadem ile mu'âşeret vâkı' oldu. Ba'dehû bizüm hücrede İbn-i kebîrim ve Bolevî ve İbn-i Bâzîrgân ile mu'âşeret vâkı' oldu. Ba'de'l-asr bu dördümüz Yüsrî Çelebi'yi ziyâret ve mücâleset itdik. Bu esnâda Pîş-kadem dâhil-i bezm oldu. Ba'dehû ta'aşşî der-Yıldızâde.

[143b]

Şeb-i Sebt (29)

İşret der-Yıldız. İmâm Efendi hâzır-bud ve beytûte[t] der-Bâzîrgânzâde der-selâmlık.

İmrûz: Mu'abbir Hüseyin Dede'de pîş-kademi bulup mu'âşeret itdik. Ba'de zamânin hammâmcızâde evinde fakîr ve Kavukcî Mehmed Efendi'yi it'âm ve işrâb itdi. Ba'de zamânin mezbûr Mehmed Efendi fakîre Halıcılar Köşkü semtine dek refâkat idüp Sîm-keş Mescidi tarafından azm-i râh eyledi.

Zi'lka'de (11)

Şeb-i Ehad (1)

Ta'aşşî der-enişte-i mihter Çavuş Ağa ve beytûte[t] enderûn-ı harem.

İmrûz:

[144a]

Şevval (10)

Şeb-i Sebt (1)

İftâr ve ta‘aşşî der-Bâzîrgânzâde der-selâmlık ma‘a İbni ve Bolevî ve rû‘yet-i hilâl hem âncâ-bud. Bu dördümüz kuyu dibine geldikde Küçük Hüseyin Dede Ezân-ı Işâ‘yı okurken Kavukcu Kadı Efendi oğlumun benefşî sof depeli kavuğunu kendüye teslim itdi. [144b] ve ba‘de‘l-ışâ‘ oğlumla ma‘ân hücreye gelüp celse-i hafife itdi. Ba‘de‘l-ihyâ serv dibinde Nuh Dede fakîre şeker virirken Pîş-kadem yanıma gelüp görüşdük. Ba‘dehû hücreye, Sümme Ahmed Ağa’nın bezmine dâhil oldum. Huzzâr-eş diğer Ahmed Ağa ve Yusuf Ağa ve Osmân Ağa ve du Hüseyin Çelebi [145a] ba‘de‘l-asr ta‘aşşî der-Kefevî ma‘a ibnî ve diğer Hüseyin Çelebi ve Ramazân Çelebi ve Kandîlci Dede ve Hâcî Yahya Beğ fakat.

Şeb-i Sebt (28)

İşret der-Yıldız.

İmrûz:

Pîş-kademde sabâh kahvesini tenâvül ve hücrede kaylûle siyâkında hâher-i mihterin da‘vetine icâbet ve ekl ü şürb veistirâhat ve ba‘de‘l-asr Odabaşızâde Mehmed Ağa’yı şehzâde kurbündeki evinde ziyâret ve odalar kurbünde Harîrî Çelebi’ye kavuşup refâkat ile enişte-i çavuşun evine vuslat ve mu‘âşeret vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Ehad (29)

Ta‘aşşî, eniştenin taifesi ve Sîm-keş Mehmed Çelebi ve Harîrî Çelebi ile selâmlıkda vâkı‘ oldı. Ammâ enişte bir mikdâr nâ-hoş olmağıyla çıkmadı. [145b] Ba‘de‘l-ışâ‘ Dâye Bacı’nın odasında ekl-i ta‘âm ve fevkindeki odada beytûte[t] ve ârâm veistirâhat ve menâm vâkı‘ olmuşdur.

İmrûz:

Sîmhâne’de Yoğurtcızâde’yi ve Erzurum Paşası Ken‘ân Paşa’nın hâlâ İmaret üzere olan sarayında iç evlerinde Ev Kethüdası Ahmed Ağa’yı ziyâret ve mezbûr Ahmed Ağa’nın müheyyî ta‘âm ve mükerrer kahvelerini tenâvül siyâkında Eski Nişancı Câmi‘i’nin çatısını ve Hâcî Alizâde’nin hisar penceresine mülâsık bina itdiği odasını rû‘yet vâkı‘ olmuşdur.

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa bâ İbn-i Habbâz.

Şeb-i İsneyn (30)

İşret der-Ahmed Ağa.

İmrûz: kahve-i sabâh der-külûbe-i Yıldız ve kaylûle der-kasr-eş. Ba‘de’z-zuhr İbn-i kebîrim ve Mehmed ile hâher-i mihterin bağçesinde tefekküh ve meyve-çîn vâkı‘ olmuşdur. Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-suffe-i Yıldız ma‘a Berber Ömer Beğ ve diğər huzzâr.

[146a]

Zilhicce (12)

Şeb-i Sülesâ (1)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: küçük çekmeli odabaşıyla hâher-i gühterin selâmlığında mücâleset ve gümrükden ahz-ı vazife ve Kazancı Ali Çelebi’nin dükkânında ekl-i ta‘âm ve meks ü ârâm ve Sâbık Ahmed Ağa’da merhûm Osmân Ağa’nın evinde müstacir olduğu hâlde ta‘aşşî olmuşdur.

Şeb-i Erbi‘â (2)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Osmân Ağa.

İmrûz: ta‘aşşî der-Nizâmzâde.

Şeb-i Hamîs (3)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: hâher-i mihteri ziyâret ve ekl ü şürb ve enişteyi ıyâdeten. Sümme Fakîr Hazret-i Azîz’in atına ve oğlum Mihribânzâde’nin atına büyük kapu önünde süvâr olup ezân-ı asr akabinde Silahhâne kapusından hurûc [146b] ve Makrahorda? fakat fakîr nüzûl ve Küçük Çekmece’de Balıkçı Mustafa Beşe nâm ihtiyârın hânesine vülûc vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Cum‘a (4)

Ta‘aşşî ve işret ve beytûte[t] der-ihtiyâr-ı mezbûr.

İmrûz: Azm-i rah idüp Büyük Çekmece’de ve Silivri’de nüzûl ve Avlu Câmi‘i’nin haremini ziyâret ve Bosna Köyü’ne duhûl olmuşdur. Ba‘dehû dâbbeleri eniştenin Çiftlik Kethüdası Dilâver’e ve ırgâdlara teslim ve Harman Köşkü’nde ekl ü şürb siyâkında Öşrcü Süleymân Çelebi’yle merhûm Abdullah Efendi nebîresi Halîl Ağacığı ziyâret vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Sebt (5)

Ta‘aşşî ve işret ve beytûte[t] der-mezbûr Dilâver Kethüda.

İmrûz: Sofrakeş siyâkında Şorvacı oğlu Ahmed Ağa nâm devletlüyi ziyâret ve ekl ü şûrb ve mücâleset. Sümme oğlum eniştenin harmanına azîmet ve fakîr nebîre-i mezbûrenin evinde istirâhat. Sümme nebîre-i mezbûre ikimizi ziyâfet. Sümme Çavuş’un harmanına doğru hareket. Sümme ba‘de’l-asr mezbûr Şorvacızâde’nin da‘vetine icâbet ve ziyâfet ve ta‘aşşî vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Ehad (6)

İşret ve beytûte[t] der-Şorvacızâde-i mezbûr.

[Ma‘lûm ola ki büyük eniştemiz hâlâ Küçük Çavuş Hasan Ağa ve hâher-i mihter Halıcılar Köşkü’nden Acı Çeşme’deki eve hareket itmişler, ya‘ni göçmüşler].

[147a]

İmrûz: Kurre beytû’l-mâlcısı Tuğcızâde Mehmed Çelebi’ye Mahmud Paşa hareminded buluşup Sîmhâne’de Ağa Çayır’lı Süleymân Çelebi’nin odasında aram eyledim. Sümme Te‘vîlci gelüp celse-i hafffe itdi. Sümme Soğan Ağa İmâmını sokağında ziyâret idüp Turmuş Ağa’nın Mısır’da hayatda olduğunu haber aldım. Sümme Eski Nişancı kurbünde hâlâ müstecîrimiz Ahmed Çelebi’ye buluşup ve evini seyr idüp Yıldız sokağının zeyline dek refâkat itdi. **Ba‘de’t**-ta‘aşşî der-Yıldız.

[147b]

Şeb-i İsneyn (2)

İşret der-Ahmed Ağa.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Pîş-kadem ba‘dehû gümrüğe varup berâtımızı küttâbından bizüm Mesud Çelebi kayd eyledi ve ânda birâderi Azîz Çelebi ve Nisârî Çelebi ve Vâ‘iz Çavuşzâde Efendi’yle görüşmek Sümme Vâlîde Hânı’nda Begbazarî Osmân Çelebi’yi ve Sîmhâne’de Yoğurtcızâde’yi ziyâret ve Nuh Dede ile odasına girmeyüp taşradan müsâleme ve Kazancı Ali Çelebi’nin dükkânında menâm ve merhûm Koca Ken‘ân Paşa Sarayı’nın dibinde hâlâ Mahmud Paşa nâibi bizüm Mütevellîzâde Efendi’yle süvâr olduğu hâlde görüşmek vâkı‘ oldu. **Ba‘de zamânin** ta‘aşşî der-Aksarayî Osmân Çelebi ma‘a Ahmed Ağa.

[148a]

Şeb-i Sülesâ (3)

İşret der-Yıldız.

İbnim hâzır-bud.

İmrûz: Ba‘de’z-zuhr hareminin odasında iltikâm itdik. Ma‘a Bolevî kendü ve büyük oğlu görünmediler. Ba‘de zamânin Narlı’da deryâyâ girdik. Ma‘a Dâs ve Zer-ger Mustafa Beg. Ba‘dehû Yıldız odasında Pîş-kademzâde ile görüşdük. Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-Debbâğzâdeü’l-Müfettiş hâlâ ma‘a birâder-eş Mustafa Çelebi ve Ağa İmâmı Mahmud Efendi ve Peçeci Dede ammâ hocamız Çelebi Efendi ta‘âmdan ibâ itdi.

Şeb-i Erbi‘â (4)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbnim hâzır-bud.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Mu‘abbir Hüseyin Dede. Ba‘de’l-asr Akşemseddin Mahallesi’nde hâlâ Mahmud Paşa naibi bizüm Mütevellîzâde Efendi’yi [148b] ziyâret itdik. Ma‘a İbni ve Bolevî.

Şeb-i Hamîs (5)

Ta‘aşşî der-bağçe-i ta‘âmhâne ve işret der-Yıldız.

İmrûz: Hüseyin Çelebi’yle ma‘ân Yıldız’da sabâh kahvesini içmek ve ânda uyumak ve salât-ı zuhrı Dâvud Paşa’da kılmak ve gümrüğe varup fevkanide Mesud Çelebi yedinden vazife almak ve Sîmhâne’de hem Nuh Dede’yi ziyâret hem mescidde asrı kılmak. Ba‘dehû Karakaş Mahmud Efendi Köşkü’nde kendü ve oğlıyla ta‘aşşî vâkı‘ olmuşdur.

Şeb-i Cum‘â (6)

İşret der-Ahmed Ağa.

İbnim ve Nazmî Efendi hâzır bûdend.

Ma‘lûm ola ki vakt-i ışıâ’da Bâzîrgânzâde’nin büyük anası Cemile Bacı ibnte Mîrzâ fevt olmuş.

[149a]

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Dâmad Çelebi. Ba‘dehû müteveffat-ı mezbûrenin ıskatına ve Ba‘de zamânin gasline hâzır olduk. Akab-i Cum‘ada Hazret-i Azîz imâmet idüp namâzı kılındı ve bizüm fukarâ mezârları arasında defn olunup Hazret-i Azîz

va‘azdan telkînine alâ-mâyenbagî yitişdi. Bu siyâkda İbn-i kebîrim ve diğêr Hüseyin Çelebi ile İbn-i Bâzîrgânın selâmlığında kiras tenâvül idüp mezbûrin gittiler. Fakîr tenâvül-i kahve ve tenevvüm ve tenâvül-i helvâ ve merreten uhrâ tenâvül-i kahve itdik. Bu siyâkda Bolevî gelüp ma‘ân müzâhebe eyledik. Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-Yıldız ammâ ibnim ve Bolevî evde ta‘aşşî itmişler.

[149b]

Şeb-i Sebt (7)

İşret der-Yıldızzâde .

İmrûz: Ma‘lûm ola ki Yusuf İbn-i Selîme’nin bir kızı dünyaya gelmiştir. Ve ma‘lûm ola ki Rumhî Ahmed Ağa’nın oğulcuğu Mehmed Ağa hücrede fakîrden merreten uhrâ telemmüz kasdı üzre ezber-i sure-i fatihadan derse ibtidâ‘ itmiştir. Ba‘de’z-zuhr hücrede fakîr ve İbn-i kebîrim ve İbn-i Bâzîrgân ve İbn-i Rumhî ve Bolevî mu‘âşeret itdik. Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-Sâbık Ahmed Ağa ma‘a Mustafası [150a] ve ser-oda ve İmâm Efendi ve Amm Efendi ve diğêr huzzâr.

Şeb-i Ehad (8)

İşret der-Ahmed Ağa.

İmrûz: İbn-i Bâzîrgân selâmlığında ümm-i kebîresinin üçü için tabh olunan lokma ve kahve ile fakîr ve Zâkirbaşı ve Bolevî ve Rumhîzâde ve İbn-i kebîrimi ziyâfet itdi.

Şeb-i İsneyn (9)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Osmân Ağa ma‘a İmâmzâde.

İmrûz: Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-Sâbık Ahmed Ağa ma‘a Pîş-kadem.

Şeb-i Sülesâ (10)

İşret der-kasr-ı Yıldız ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân der-selâmlık.

[150b]

İmrûz: Acı Çeşme’de eniştenin yapusını tilmîzim Mehmed Ağa ile ma‘ân rü’yet ve Yemiş İskelesi’nde çartakda mezbûr enişte ikimizi ziyâfet ve ba‘dehû Sîmhâne’de ustazâde ve Nuh Dede odalarında meks ü ârâm ve Eski Nişâncı tamirine mübaşeret olunmasını müşâhede ve Yıldız’da ta‘aşşî vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Erbi'â (11)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Pîş-kadem ma'a Abdülfettâh Dede ve ta'âm-ı zuhr der-tahta bend-eş ma'a Mu'abbir Dede ve kahve-i diğêr der-Hadikat-eş?. Ba'dehû fakat pîş-kademle odada tenevvüm ve ma'ân Çavuşzâde Efendi'yi Karasu Yenicesi [151a] niyâbetinden gelmesi hasebiyle ziyâret idüp İmâm Efendi ve Kavukcı Mehmed Efendi bizi ânda buldılar. Ta'aşşî der-Ahmed Ağa ma'a ibnî ve Hâcî Siyavuş.

Şeb-i Hamîs (12)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmâm Efendi hâzır-bud.

İmrûz: Ba'de'z-zuhr merhûm Abdullah Efendi'nin bağçesine malik olan tabib Ahmed Ağa mezbûr bağçede oğlının hitânı içün akd itdiği cem'iyete hâzır olduk. Hazret-i Azîz va'az ve fukarâ tevhi'd eylediler. Azîz Efendi ve Nazmî Efendi ve İmâm Efendi hâzır-ı bi'l-meclis idiler. Ba'dehû Mütevellî Ağa'da tenâvül-i kahve vâkî' oldu. Ma'a Abdülfettâh Dede **ma'lûm** ola ki Memîş Beşe Belgrad'a ve Yusuf Beg ve oğlu Kadrî Ağa Sofya'ya azîmet eylemişler. Ta'aşşî der-suffe-i Yıldız.

[meclis-i mezbûrda çaker-i çavuş dâmadı Osmân Ağa Haleb eyâletinde fevt olması istima olundu]

[151b]

Şeb-i Cum'a (13)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Dâmad Çelebi. Ba'dehû pîş-kademi ve ba'de'l-asr Mu'abbir Dede'yi ziyâret eyledim.

Şeb-i Sebt (14)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Tilmîzim Mehmed Ağacık'la hem Kırâetci Dervîş Ahmed'i hem Nizâmzâde Efendi'yi ziyâret vâkî' oldu. Ba'de'l-asr ta'aşşî der-Kandîlci Dede ma'a peder-eş ve Amm Efendi ve Pîş-kadem ve Zâkirbaşı ve Mu'abbir Dede.

Şeb-i Ehad (15)

İşret der-kasr-ı Yıldız.

İmâm Efendi hâzır şüd. **İmrûz:** [Sahh: deryâya girdik ma‘a Dâs ve Zer-ger Mustafa Beg fe-ammâ İbn-i Rumhî girmedî. Ba‘dehû Zer-ger üçümüzî mîrâhûr haremînde vâkı‘ evine da‘vet ve ziyâfet itdi] Ba‘de’l-asr İbn-i Bâzîrgân’ın bağçesinde mu‘âşeret vakı‘ oldı. Ma‘ahû ve ma‘a ibnî ve Bolevî.

[152a]

Şeb-i İsneyn (16)

Ta‘aşşî der-bağçe-i ta‘âmhâne ve işret der-kasr-ı Yıldız.

İmrûz: Baltacı Mehmed Çelebi’nin odasında Kavukcu Kadrî Çelebi’yle mücâleset ve ba‘de’z-zuhr ma‘ân Haremeyn evine azîmet ve küçük oğlu ve Yusuf’ı ve şahs-ı diğêr ile iltikâm siyâkında evde nevm üistirâhat ve ba‘de’l-asr Rumhîzâde ile Kayın Çelebi’nin yapusını ziyâret ve bu üçümüz ve merhûm Çelebi Kethûda Beğ Halîl’i ve şahs-ı aher ol mahalleli Mahmud Ağa nâm kimsenin da‘vetine icâbet ve odasında tenâvül-i kahve ve mücâleset ve ma‘hûd üçümüz semte avdet vâkı‘ olmuşdur.

Ta‘aşşî der-Ahmed Ağa.

Şeb-i Sülesâ (17)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: Kefevî Mehmed Ağa bağçesine trabzan yaptırmak niyyeti üzre Neccâr Ali Çelebi ve Neccâr Mehmed Çelebi’yi ve fakîri ve İbn-i [152b] kebîrimi da‘vetine binaen suffesinde fakat Bolevî ile sofrakeş ve kahve-i sabâh tenâvül olunmak ve neccârîn-i mezbûrînin neccâretlerin müşâhede ve uyumak ve Mehmed Dede gidüp, oğlum gelmek ve ba‘de’z-zuhr mezkûrîn bi-esrihim ve tilmîzim Mehmed Ağacık’la tenâvül-i it‘âme ve kahve vâkı‘ olmuşdur. Ba‘de’l-asr ta‘aşşî der-Sâbık Ahmed Ağa ma‘a ibni ve Pîş-kadem ve diğêr huzzâr.

Şeb-i Erbi‘â (18)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-Osmân Ağa.

İmrûz: Kahve-i sabâh hem-çünân der-incâmı‘. [153a] İbn-i Bâzîrgân ve varis-i ümm-i mihter-eş ve Takyeci Ömer Çelebi. Ba‘de’z-zuhr Hazînedâr Mehmed Ağa’ya kapısı dâhilinde kaimin olduğumuz hâlde ziyâret ma‘a tilmîzîn ve Canbaziyye İmâmı

Mehmed Efendi'yi ziyâret ve tenâvül-i iccâs ve kahve ve şerbet ma'a tilmîzîn ve Hophopzâde ve Beşli oğlının da'vetine icâbet ma'a tilmîzîn vâkı' olmuştur.

Şeb-i Hamîs (19)

Ta'aşşî der-enişte ve beytûte[t] der-Harem-eş.

İmrûz: Ba'de'l-asr Yıldız odasında Bayram Dede ve Mütevellî ve İbn-i ve Bolevî ve Kavukcu Mehmed Efendi ile mücâleset eyledik. Ba'd-ı ezân hep gitdiler. İllâ fakîr ve Bayram gitmedik. [153b] Bu siyâkda Nîm fakîri tıraş idüp gitdi ve bu siyâkda Yıldızzâde zâhir olup suffesinde ta'aşşî vâkı' olmuştur.

Şeb-i Cum'a (20)

İşret der-Ahmed Ağa.

Nazmî Efendi hâzır-bud. Bu siyâkda hücrede Şeyhzâde ile mücâleset-i kalîle itdik.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-Kefevî der-serir-i cedîd-eş. Bu siyâkda İbn-i kebîrim gelüp bir kahve tenâvül itdi. Ba'dehû Yusuf Ağa'yı ıyâdeten itdik. Ma'a Nazmî Efendi ve birâder-eş ve İbn-i Yıldız ve Mihribân ve Kefevî ve ibney. Ba'dehû merreten uhrâ Kefevî'nin [154a] سرير-i mezbûrda birer kahvesini tenâvül itdik. Ma'a Nazmî Efendi ve İbni ammâ Ahmed Ağa ve Osmân Ağa âmedend ve reftend. [Ba'dehû] hâher-i mihterin bağçesinde tefekküh ve meyve-çînlilik eyledik. Ma'a ibney. Ba'de'l-asr Yıldız odasında mu'âşeret vâkı' oldu. Ma'a İbn-i ve Zâkirbaşı ve Ahmed Ağa ve Zer-ger Mehmed Çelebi mezbûrların müzâhebeleri siyâkında Yıldız'ın suffesinde ta'aşşî vâkı' oldu. Lâkin kendü hâzır değül idi.

Şeb-i Sebt (21)

İşret der-Yıldız.

[154b] ma'lûm ola ki işret-i mezbûre esnâsında Şah Sultân Şeyhi ve Hazret-i Eyyûb Vâ'izi Miftâhîzâde Ahmed Efendi Şam-ı Şerîf'de rahîk-i tahkîki nûş itmeleri mesmû'ımız oldu.

İmrûz: Ba'de'z-zuhr hâher-i mihterin bağçesinde tefekküh ve meyve-çîn vâkı' oldu. Ma'a İbni ve Bolevî ve tilmîzi. Ba'de'l-asr ta'aşşî der-Kubûrîzâdegân ma'a Mu'abbir Dede [155a] ve Nazmî Efendi ve Bayram Paşazâde ve Neşâtî Efendi illâ Dernevî ve diğer huzzâr.

Şeb-i Ehad (22)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân der-selâmlık.

İmrûz: Tilmîzim Mehmed Ağa ile Yenibağçeli Mustafa Dede'yi ziyâret ve talim-i sıbyan itdiği odada kendü yirinde celse-i hafife ve bağçesinde bir defne sayesinde ekl ü şürb-i mükâleme ve mezbûr Şeyh Ahmed Efendi'nin Şam-ı Şerîf'de fevti ıyd-i şerîfin yevm-i evvelinde vukû'ını mezbûrdan istima ve yine sıbyan odasında fakîri yirine iclas idüp istima-yı kuran-ı azîm ve du'â ve Hammâmcızâde'yi ziyâret ve hâher-i mihtere mürûr idüp musâhebet. [155b] Sümme enişte ile musâhebet ve ba'de'l-asr büyük odasında Mehmed ile ta'aşşî ve müzâhebe vâkı' olmuştur.

Şeb-i İsneyn (23)

İşret der-Ahmed Ağa.

İmrûz: Kahve-i sabâh der-külûbe-i Yıldız ve kaylûle-i medîde der-kasr-eş. Sümme Harîrî Çelebi'ye varup kendü ve Karaka[ş] Ali Beşesi'yle akab-i zuhrda ekl-i ta'âm ve meks ü ârâm ve kiras-ı mezbûrun zehâbı siyâkındaistirâhat ü menâm ve ba'd-ı ezânü'l-asr Nazmî Efendi huzurunda Âdilzâde Efendi'yi bulup celse-i hafife ve Ba'de zamânin Harîrî'de peder-ve dayısıyla ma'ân ta'aşşî vâkı' olmuştur.

Şeb-i Sülesâ (24)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: Ba'de'z-zuhr Koyun Emîni Bağçesi'ne varılup ekl ü şürb ve seyr ü teferrüç ve meks ü ârâm vâkı' olmuştur. Ma'a sahîb-i bağçe ve Amm Efendi ve Pîş-kadem ve İbn-i ve Bolevî ve Rumhîzâde.

Şeb-i Erbi'â (25)

İşret der-Ahmed Ağa.

Ma'lûm ola ki Sun'ullah Çelebi'nin Fatı Kadın'ı ezân-ı ışâ' ile fevt olmuş.

İmrûz: **Ma'lûm ola ki** sadr-ı Anatolî Kadrî Efendi ma'zûl ve İstanbul Kadısı Dâmad Efendi sadr-ı Anatolî ve Gecduhân? dâmadı Abdullah Efendi İstanbul Kadısı olmuşlar. Ammâ fakîr Kandîlci Dede ile suffesinde tenâvül-i kahve ve akab-i zuhrda Hazret-i Azîz imâmet idüp [156b] Fatı Kadın'ın namâzı kılınmak ve badeddefn Hazret-i Azîz telkîne kalup fakîr Bâzîrgânzâde ile avdet ve Ba'de zamânin Mûsa Dede ile Kurd Ağa oğlının da'vetine icâbet ve ba'de'l-mecâlise Mûsa Dede hücrede ârâm ve ba'de'l-asr Halîl Çelebi ile Derzibaşızâdeler'e ta'aşşî ve iltikâm vâkı' olmuştur.

Şeb-i Hamîs (26)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: Şâkirdim Mehmed ile ma‘ân üstadım Çelebi Üsküdarî Nalçacı Şeyhi’nin küçük oğlını bulup mükâleme ve demdemesini istimâ‘ ve ba‘de’l-asr Neccâr Ali Çelebi ve Mu‘abbir Dede dâhil-i bezm olup ta‘aşşî vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Cum‘a (27)

İşret der-Ahmed Ağa ve beytûte[t] der-İbn-i Bâzîrgân.

İmrûz: Azîz Efendi bağçesinde seyr ü teferrûç ve ekl ü şûrb vâkı‘ oldı. Ma‘a Ahmed Ağalar ve Harîrî ve İbn-i Bâzîrgân ve İbn-i habba[z] ve İbrâhim Çelebi [i]bni Hâcî Halîl ve Osmân Ağa ve eniştesi İbrâhim Ağa ve Velî Beg ve ibni ve Haffâf Mustafa Çelebi

[157a]

Ta‘aşşî der-bağçe-i ta‘âmhâne ve işret der-Ahmed Ağa.

İmrûz: Kahve-i sabâh ve iki kerre ekl-i ta‘âm ve mu‘âşeret-i medîde der-mezbûr Ağazâde ma‘a Şeyhzâde. Ba‘de’l-asr Şeyhzâde ile Bâzîrgân İmâmı Hüseyin Efendi’nin iç evini seyr eyledik.

Şeb-i Cum‘a (25)

Ta‘aşşî ve işret-i medîde der-mezbûr Ağazâde ma‘a Şeyhzâde ve Kadî Seyyîd Hüsâmeddin Efendi eş-şehîr bi-Nazîkîzâde? ve diğêr huzzâr.

Lâkin Şeyhzâde ihyâya gidüp yine geldi.

İmrûz: Ziyâret-i dâmad zımnında Süleymân Ağa İbn-i merhûm Yusuf Ağa ve ziyâret-i Mu‘abbir Dede zımnında Mûsa Dede ve Bayram Dede ve oğlıyla görüşmek ve ba‘de’l-asr beray-ı Yusuf Ağa ba‘zı ihvân ile satılık evler görmek ve Yıldız’da ber-suffe ta‘aşşî vâkı‘ olmuştur.

Şeb-i Sebt (26)

İşret der-Yıldız.

İmrûz: Hâher-i mihteri ziyâret ve enişteyi ıyâdet [157b] ve eski Bezzâzistân’da Bezzâzistâncı Mustafa Çelebi’yle eda-yı maslahat ve Sîmhâne’de ustazâde ve Ramazân Çelebi’yle mücâleset ve Sultân Bâyezîd’in taşra haremînde Soğan İmâmı Ahmed

Efendi'yle musâhebet ve ba'de'z-zuhr hâher-i mihterde ekl-i ta'âm ve esnâ-yı gurûbda ta'aşşî vâkı' olmuştur.

Şeb-i Ehad (28)

İşret ve beytûte[t] der-Hâher-i mihter.

Ba'de'z-zuhr Ağazâde'yi ziyâret ve ısfırâra dek mu'âşeret vâkı' olmuştur bâ [ibn]i Şeyh.

Şeb-i İsneyn (28)

Ta'aşşî ve işret der-mezbûr Ağazâde bâ mezbûr Şeyhzâde ve diğer huzzâr.

İmrûz: Mezbûr Mustafa Ağa ve Beşlizâde Ömer Çelebi'yi ziyâret. Ba'dehû Ömer Çelebi'yle ma'ân Mevlevihâne'ye vusûl ve Merkez Şeyhi Seyyîd Mehmed Efendi İbn-i Seyyîd [**Ma'lûm** ola ki Mustafa Ağa İbn-i Celeb Mehmed Efendi Maraş'dan dâhil-i vatan olmuşlar] [158a] Nesimî Efendi'yi ziyâret ve bezminde kâyını Mustafa Efendi İbn-i Mehmed Efendi İbn-i Ahmed Efendi ya'ni Es'ad Efendi Hacc-ı Şerîfe gitdikde fetva hıdmetine müvekkil olan efendiyü'l-meşayih ve hânkah-ı Hekîm Çelebi ve nakîbin ikinci çavuşı Seyyîd Mehmed Çelebi ve bir Kadı Efendi ve Mîrâhûr Müezzîn'i İsmail Çelebi'yle görüşmek. Ba'dehû bezm-i mezbûrdan mezbûr Ömer Çelebi'yle hareket idüp suffesinde ma'ân ta'aşşî vâkı' olmuştur.

Şeb-i Sülesâ (29)

İşret der-Yıldız ve Katife hâzır-bud.

İmrûz: Şeyhzâde ve Ağazâde ve Ferrûh ve Mehmed Çelebisi Tophâne'de Tuğcı Hasan Ağa nâm dostun hânesinde meks ü ârâm ve ekl-i t'aâm ve Ferrûh camekân kalup biz beş kişi istihmâm eyledik. Ba'de'l-asr [158b] ta'aşşî der-mezbûr Tuğcı Hasan Ağa ma'ahûm ve ma'a sirkeci Mustafa Ağa ez-mürîdân Tuyûrî Mehmed Efendi ki ez-hulefâ-yı Ramazân Efendi.

BİBLİYOGRAFYA

A. KAYNAK ESERLER

EVLİYA ÇELEBİ b. DERVİŞ MEHEMMED ZİLLÎ, *Evliyâ Çelebi Seyâhatnâmesi*, I, haz. Robert Dankoff, Seyit Ali Kahraman, Yücel Dağlı, YKY, İstanbul 2006.

HÂFİZ HÜSEYİN AYVANSARAYÎ, *Mecmuâ-i Tevârih*, haz. Fahri Ç. Derin, Vâhid Çabuk, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1985.

ŞEYHÎ MEHMED EFENDÎ, *eş-Şekaiku'n-nu'maniyye ve zeyilleri: Vekayîü'l-fudala*, II-III, haz. Abdülkadir Özcan, Çağrı Yay., İstanbul 1989.

B. ARAŞTIRMA VE İNCELEME ESERLER

AFYONCU, Erhan-ÖNAL, Ahmet-DEMİR, Uğur, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Askeri İsyanlar ve Darbeler*, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2010.

ÇAVUŞOĞLU, Semiramis, “Kadıızâdeliler”, *TDVİA*, XXIV, 100-102.

GÖKYAY, Orhan Şaik, “Sohbetnâme”, *Tarih ve Toplum*, III/2 (1985), s. 56-64.

İLGÜREL, Mücteba, “Köprülü Mehmed Paşa”, *TDVİA*, XXVI, 258-260.

İPŞİRLİ, Mehmet, “Esîrî Mehmed Efendi”, *TDVİA*, XI, 390-391.

KAFADAR, Cemal, *Kim Var İmiş Biz Burada Yoğ İken?*, Metis Yayınları, İstanbul 2014.

KARAHAN, Abdulkadir, “Fuzulî”, *TDVİA*, XIII, 240-246.

ÖZCAN, Tahsin, “Seyyid Mehmed Emin Efendi”, *TDVİA*, XXXVII, 69.

VARLIK, Nükhet, “Tâun”, *TDVİA*, XL, 175-177.

YÜCER, Hür Mahmut, “Sünbüliyye”, *TDVİA*, XXXVIII, 36-140.